reros, stătea aplecată Berta. Tânăra fată era desperată, dar se silea să rĕmâe liniştită.

— D-şoară, zise Lebont, cu vocea plină de siguranţă, ştiŭ ce eştĭ, vă rog să nu vă faceţĭ prea mult sânge rĕŭ.... Surioara d-tră are un atac de frigurĭ calde. Dar iĭ voĭ prepara o bĕutură, şi-ĭ va trece îndată.

— Este vre-o primejdie? întrebă tatăl, cu vocea gâtuită de nelinişte.

— Da şi nu. Dacă veţĭ rămânea maĭ multă vreme aicĭ, căcĭ accesele de felul acestora nu trec de cât odată cu schimbarea aeruluĭ.

— Atuncĭ, să plecăm.

— E singurul leac.

Bolnava băŭ amestecul preparat de Lebont şi se linişti.

— Mâine, adăugă Lebont, odată cu schimbarea de aer, mititica va fi pe deplin vindecată.

Plecarea fu hotărîtă pentru a doua zi dimineaţa, şi Lebont se retrase.

— Ce s'a întâmplat? întrebă Ferret, ajungându-l din urmă.

— Nimic. Turnasem în paharul copiliţeĭ un amestec, de care se servesc indieniĭ pentru a provoca nebunia inspiraţilor din ceremoniile religioase.

«Sistemul nervos e turburat imediat, şi produce efecte neliniştitoare. Dar o simplă infuziune de plante indigene este îndestulătoare pentru a restabili ordinea.

D. Poiré a crezut că este o boală provocată de climatul cald al regiuneĭ, şi după îndemnul meŭ, s'a hotărît să plece chiar mâine. Tiphaigne poate veni de acum la Baritos; nu va maĭ găsi pe nimenĭ... Aĭ înţeles?

— Da.

— Facĭ progrese, dragul meŭ.

. . . .

A doua-zi, în zorĭ, Poiré împreună cu fiicele sale şi cu Lebont se urcaŭ în trenul care se îndrepta spre Simalapa.

Bolnava slabă încă, trebui să fie dusă într'un compartiment unde ceĭ patru călătorĭ eraŭ singurĭ.

Locomotiva merse încet, cât timp fură în dreptul satuluĭ. Apoĭ porni repede de-a curmezişul colinelor care întrerupeaŭ valea Montagna, şi pătrunse în regiunea pădurilor virgine.

Pădurile acestea, în zona toridă, sunt foarte bogate în arborĭ de cauciuc.

Poiré examina imensele pădurĭ, şi cu spiritul sĕŭ întreprinzător, se gândea la o societate pentru exploatarea acelor bogăţiĭ, care până atuncĭ rămăseseră aproape neatinse.

Lebont dădu Simoneĭ o nouă băutură, şi fetiţa se linişti pe deplin.

Mititica scotea mereŭ exclamaţiĭ de uimire, văzând costumele originale ale indigenilor prin diferitele gărĭ în care se opreaŭ.

— Aşa umblă oameniĭ în «Tierra caliente», explica călăuza. Pe platourile înalte, «Tierra fria» stofele întrebuinţate sunt maĭ groase dar forma costumelor rĕmâne aceiaşĭ, nişte costume care seamănă cu costumele de bae ale europenilor eleganţĭ.

La amiază, după ce trecură de staţia Gualon, cinară, cu proviziunile pe care le luaseră de pe bordul «Sagitaruluĭ»; bucuria le fu mare, văzând că Simona işĭ recăpătase toată pofta de mâncare.

(Va urma)

CURIOSITĂŢI NATURALE

Păsărĭ curioase

Păsările prezintă o aşa de mare variaţiune în cât n'ar ajunge volume întregĭ pentru a le putea descrie pe toate.

Pasările pe carĭ le dăm astă-zĭ în ilustraţie sunt prea ciudate pentru a le putea trece cu vederea.

Buceros undulatus

Buceros undulatus

Semioptera Wallacei

Drepanornis cervinicanda

Cele dintâĭ două «calaos» saŭ «buceros» locuesc în Himalaia, în insulele: Borneo, Java şi Sumatra. Ciocul acestor pasărĭ are o mărime puţin obicĭnuită. Genul calaos are mărimea unuĭ curcan şi forţa cioculuĭ la această pasăre e uimitoare. La pasărea «Buceros undulatus» ciocul are o culoare albă saŭ galbenă şi prezintă nişte dungĭ la rădăcina luĭ. Guşa la specia «Buceros undulatas» e brăzdată de o dungă şi de coloare albastră.

Cele-l'alte două păsărĭ din ilustraţia noastră fac parte din grupul «paradisienelor».

Cea dîntâĭ, «Semioptera Wallacei» are o culoare cafenie. Gâtul şi apendicele ce se continuă din el aŭ o culoare albastră strălucitoare. A doua pasăre este «Drepanornis cervinicanda». Culoarea eĭ este brună având aripele de dinapoĭ în formă de triunghiŭ şi de o culoare albastră intensă. Multe din penele acesteĭ păsărĭ aŭ o culoare bronzată. Guşa şi părţile din jurul ochilor, aŭ o culoare albastră cu reflecte verzuĭ şi restul capuluĭ e de o frumoasă culoare aurie.

I. J. RESSEL

BUCURESCI

Str. Carol No. 14

cel maĭ mare depozit de

Maşinĭ de cusut

înzestrate cu aparatul de brodat, având mers uşor şi iute prin noua invenţiune patentată şi fără sgomot.

«PFAFF» RESSEL «PFAFF»

Singurul reprezintant al renumitelor fabricĭ de automobile «de Dion Bouton» şi biciclete «Peugeot» «Auto-Garage»

Atelier cu motor pentru reparat orĭ-ce sistem de MASINE DE CUSUT, BICICLETE şi AUTOMOBILE, precum şi pentru arămuit nichelat şi emailat.

SĂBII se nichelează cu preţurĭ reduse. — Atelier special pentru colţuit, gravat, plisat, soleil şi evantail.

Magazinul General de Musică

LA HARPA

Bucureşti, Strada Colţei No. 5

Cel maĭ mare depozit de

Gramofoane americane

cu renumita marcă «The Har», şi

INSTRUMENTE MUSICALE

Preţurile cele maĭ reduse

Cataloage gratis

CÂŞTIG MARE

Representanţĭ capabilĭ, funcţionarĭ, etc., îşĭ pot dobândi un frumos câştig accesoriŭ, scriind:

Agenţieĭ de Publicitate „Presa" Bucureştĭ pentru S. B. No. 20.

MARELE MAGAZIN DE ARME

Bucureştĭ Cal. Victorieĭ, 44 **B. D. ZISMAN** Suc. Craiova **St. Unireĭ 48**

Furnisor al Curţeĭ Regale

are onoare a aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele din toată ţara, că a înfiinţat în magazinul sĕŭ o secţiune specia de

PUŞTI pentru pădurarĭ

lucrate special pentru acest magazin şi fiind de o construcţie solidă şi

— PREŢURI FOARTE AVANTAGIOASE —

Model No. 230 —Puşcă cu capsă, cu o ţeavă, leĭ	15
Model No 285.—Puşcă cu capsă, cu douĕ ţevĭ, solidă, recomandabilă, leĭ	30
Model No. 236.—Puşcă cu capsă, cu douĕ ţevĭ, oţelurile înainte foarte solidă, funcţionare admirabila, model f. recomand.	40
Model No. 133.—Puşcă foc central, cu o ţeavă, sistem «Mauser, cal. 12 saŭ 16, robustă, recomandabilă, leĭ . .	30
Nodel No. 101.—Puşcă foc central, cu douĕ ţevĭ, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoaşe, cocoaşele punêndu-se singure la piedica de siguranţă, m. solid, leĭ . .	55
Model No. 1103.—Puşcă foc central, cu douĕ ţevĭ, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoaşe, cocoaşele punêndu-se singure la piedica de siguranţă, oţelurile înainte (armă de reclamă a magazinuluĭ), puşcă recomand., leĭ	65

Preţurile sunt reduse, fixe şi se înţeleg numaĭ cu banĭ gata.—Expediţiunĭ în toată ţara.—Comandele se efectuiază în ziua primireĭ.

Către cititorĭ

Anunţăm pe cititoriĭ noştri că vom publica bucuros orĭ-ce articole interesante privitoare la călĕtoriĭ saŭ vînătorĭ, in ţară saŭ strĕinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate redacţiuneĭ «Ziaruluĭ Călĕtoriilor», str. Brezoianu 11, Bucureştĭ.

Reclama este sufletul comerciului

Anul IX. — No. 523. 10 Banĭ în toată țara Miercurĭ, 16 Maiŭ, 1907

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

SI AL INTÂMPLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Leĭ 5. — pe an în toată țara
« 2.60 « 1/2 « « «

Redacția și Administrația :
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
apare o dată pe săptămână
— MARȚEA —

Un factor gasconian cu picioroage prevĕzute cu patine. — Vezĭ pag. 1864.

FACTORUL GASCONIAN

Ştim că de multe orĭ iarna bântue şi ţinuturĭ din acelea pe unde ne-am putea aştepta să nu o găsim de cât foarte rar. Unul din aceste ţinuturĭ este Gasconia, unde iarna de vre-o câţĭ-va anĭ vizitează regulat această regiune.

Straturĭ groase de zăpadă se întind peste câmpiĭ şi peste mărăcinişurĭ. Retraşĭ în căsuţele lor de lemn, păstoriĭ şi vieriĭ din aceste locurĭ îşĭ duc viaţa în mod cu totul singuratec. Aci satele fiind foarte îndepărtate unul de altul, poşta ar întârzia mult, dacă factoriĭ n'ar utiliza picioroange cu ajutorul cărora parcurg cu multă uşurinţă distanţele cele marĭ.

Iarna, factorul poartă—afară de chipiŭ şi de bluza luĭ de lână albastră—costumul păstoruluĭ landez. Picioarele—afară de pantalonĭ—şi le acoperă cu «comane», o piele de berbec, care ţine loc de jambie e. Pe deasupra are o manta galbenă numită «mantaua luĭ Carol cel Mare».

Această manta are şi un capişon terminat cu nişte şuviţe lucrate în păr de cal.

Acum câţĭ-va anĭ, un factor din aceştia se gândi să aducă o modificare picioroangelor în uz. El le fixă la partea inferioară nişte tălpice ca să faciliteze drumul prin zăpezĭ şi ghiaţă. Aceste patine fixate se aseamănă mult cu cele care se uzează în Nordul Europeĭ. Graţie acesteĭ invenţiunĭ, vă ful picioroangelor nu se maĭ înfigeaŭ în zăpadă, ci alunecaŭ pe ghiaţă şi zăpadă şi drumul factoruluĭ, în loc să fie un chin, era o plăcere.

In curând toţĭ factoriĭ de prin împrejurimĭ utilizară acest soiŭ de tălpice. Dar aceştĭ factorĭ cu picioroange vor dispărea în curând din Franţa.

SCHIŢE DIN CĂLĂTORIE

BRUGES

Bruges—oraşul calm—ş'a luat numele săŭ de la cuvîntul «Brug» care, în limba flamandă, însemnează punte.

Dacă am socoti bine, într'adevĕr, am vedea că acest oraş are ca la vre-o cincĭ-zecĭ şi şease de podurĭ.

Oraşul maĭ are şeapte uşĭ, opt pieţe publice şi două sute de străzĭ. Cunoscutul Adrien Bartaud, profesor de retorică la Louvain, unde a murit în anul 1542. a zis :

Pulchra sunt oppida Gandarum, Antverpia, Lovanium, Mechlina, sed nihil ad Brugas.

Ceea ce însemnează :

«Gand, Anvers, Louvain şi Malines sunt oraşe frumoase, dar nicĭ unul din ele nu întrece pe Bruges».

Intr'adevĕr că la epoca în care bunul doctor scria aceste rîndurĭ, adică pe timpul domnieĭ luĭ Filip cel Bun, Bruges nu era numaĭ unul dintre oraşele cele maĭ frumoase, dar chiar unul din cele maĭ bogate. Numaĭ corporaţia ţesătorilor avea vre-o cincĭ-zecĭ de miĭ de oamenĭ, adică cu opt miĭ maĭ mult de cât întreaga populaţie de azĭ.

In timpul luĭ Guicciardini, cu toate că Bruges era în decadenţă, se găsea 68 de corporaţiĭ de meseriaşĭ. Maĭ adăugaţĭ pe lângă acestea o puternică burghezie, care făcuse de maĭ multe orĭ să tremure şi conţiĭ, dar maĭ ales pe regiĭ Franţiĭ, apoĭ numeroase familiĭ de nobilĭ, şeaptespre zece case consulare din principalele State ale Europeĭ, o populaţie flotantă de negustorĭ străinĭ, care veniseră din toate colţurile pămîntuluĭ, şi atuncĭ vĕ veţĭ face o idee clară de capitala Flandreĭ în nişte timpurĭ în carĭ un Jean de Bourgogne, fiind făcut prizonier, este rescumpărat cu 200.000 ducaţĭ în timp ce un simplu neguţător din Bruges, numit Dumas din Rajondis e primit ca un fel de cauţiune. De alt-fel nu trecuse nicĭ o sută cincĭ-zecĭ de anĭ şi oraşul Gand ne dădu un exemplu nu maĭ puţin curios de forţa spirituluĭ comercial. Carol Quintul avînd nevoe de două milioane de florinĭ, iĭ împrumută de la un negustor numit Deans şi în ziua chiar a împrumutuluĭ iĭ zise că merge — drept mulţumire—să cineze cu el.

Negustorul oferi împăratuluĭ un prînz splendid şi la dezert rupse poliţa luĭ Carol Quintul.

— Sire, iĭ zise el întinzându-ĭ pe o farfurie bucăţelele din poliţa ruptă, cred că nu este prea scump d'a plăti cu două milioane de florinĭ, cinstea pe care mi a făcut'o majestatea voastră astă-zĭ.

Originele oraşuluĭ Bruges

Beaudoin Braţ de Fier în anul 865 fu cel dintâĭ care făcu din Bruges capitala Flandreĭ şi şi-o alese ca reşedinţă a luĭ. Devenind soţul Juditeĭ, fiica luĭ Carol Pleşuvul, el primi acest ţinut de la regele Franţeĭ, care pînă la el fusese condus de nişte guvernatorĭ amovibilĭ cu titlul de suveranitate ereditară.

Beaudoin Pleşuvul făcu să se înconjoare acest oraş de ziduri puternice şi construi patru porţĭ.

Beaudoin cel tînăr făcu o mulţime de bîlciurĭ şi acordă marĭ privelegiĭ negustorilor.

Beaudoin Barbă Frumoasă—care veni dupe el — termină zidurile începute şi înfiinţă treĭ-spre-zece funcţionarĭ pentru administrarea oraşuluĭ şi maĭ mulţĭ alţĭ consilierĭ pe carĭ iĭ luă din burghezime şi din mariĭ şi miciĭ meşteşugarĭ.

Dupe el veni Beaudoin Secure, numit ast-fel din cauză că avea obiceiul să se servească d'o secure în loc de sabie şi care cântărea treĭ-zecĭ de livre.

El era un mare şi sever om de drept: reforma tuturor articolelor şi pedepsirea crimelor datează de la el.

De la secolul al XIV-lea începe marea splendoare a oraşuluĭ Bruges. In anul 1393 se dăduse un concurs de tragere cu arcul la Tournai. S'aŭ adunat 387 de trăgacĭ venind din 48 de oraşe deosebite printre care şi Parisul.

Ceĭ din Bruges nu luară, ce e drept, premiul întâĭ, dar luară pe al doilea ! Această splendoare se mări în anul 1429 prin serbările date de contele Filip cel Bun cu ocazia căsătoriĭ luĭ cu Isabela a Portugalieĭ.

Cu ocaziunea acestor sărbătorĭ şi pentru a răspunde glumelor tinerilor seniorĭ relativ la blondul prea intens al păruluĭ, Isabeleĭ, el înfiinţă ordinul Lâna de aur.

In secolul al XVI-lea

La Bruges avu loc ceremonia căsătorieĭ luĭ Carol Temerarul. Tot la Bruges —unde el intrase triumfător — fu adus cadavrul luĭ prin îngrijirile luĭ Carol Quintul, nepotul săŭ şi asta pe la anul 1550, adecă după 73 anĭ de la moartea luĭ. In tot timpul acesta, el rămăsese în biserica sfântuluĭ Gheorghe din Nancy.

Carol Temerarul găsi în capela unde fusese condus pe fiica sa Maria Bourgogne. Cadavrul luĭ fu aşezat lângă cadavrul soţieĭ sale. In anul 1558 Filip al II-lea dădu ordin să se facă un cosciug la fel cu acel al Marieĭ Bourgogne, care fusese făcut din ordinul Marieĭ de Austria.

Acest cosciug el il poruncise pentru tatăl luĭ.

Intr'un cont de pe la anul 1568 s'a găsit că acest cosciug costa suma de 24,395 de florinĭ.

Carol Temerarul este îmbrăcat cu cuirasa luĭ de războiŭ, cu coroana regală pe cap, cu ordinul Lâna de aur pe piept, cu un leŭ la picioare, cu casca luĭ la dreapta şi cu mănuşile la stânga şi d'asupra stă deviza luĭ, care este şi a eroului Montlhéry şi a nebunuluĭ de Morat:

«Am întreprins, întâmple-se orĭ şi ce».

Acest mormânt, unul din cele maĭ frumoase care există, este făcut în întregime de aramă şi numaĭ aurirea luĭ singură costă 24,000 coroane. Ornamentele sunt de argint şi de zmalţ şi de jur-împ-

prejur sunt armele diferitelor case din Europa, cu care el a fost aliat.

In luna Maiŭ, anul 1810, Napoleon, acest al douilea Temerar, a pus să i se deschidă uşile capeleĭ duceluĭ Carol şi, ca şi cum ar fi bănuit că cu toată gloria luĭ, va merge şi el după Morat, Grancon şi Nancy, el lăsă 10,000 de leĭ ca să fie întrebuinţaţĭ la înfrumuseţarea capeleĭ duceluĭ Carol şi a duceseĭ Maria. Nu-ĭ maĭ puţin adevărat însă că luase de la această capelă cel maĭ frumos ornament al eĭ, pe care îl dărui muzăuluĭ din Paris. Acest ornement a fost statua Maiceĭ prea curate şi a luĭ Isus, lucrată de Michel Angelo.

Iată istoria acestuĭ grup florentin, care ne miră mult cum de s'a găsit în ceţoasa Flandră.

Opera aceasta în marmoră a sublimuluĭ artist, era destinată oraşuluĭ Genova, care şi trimisese s'o ia, când fusese terminată, pe unul din multele eĭ vapoare. Când se întorceaŭ însă, vaporul fu atacat de nişte corsarĭ olandezĭ. Corsariĭ se mirară mult când nu văzură pe vapor nimic maĭ de valoare de cât grupul luĭ Michel Angelo. La un moment dat corsariĭ eraŭ hotărîţĭ să facă bucăţĭ statua şi s'o arunce în foc. Apoĭ se gândiră că această statuă orĭ cât de puţină valoare ar fi avut, tot însemna ceva. Corsariĭ se întoarseră cu prada lor în Amsterdam unde, graţie spirituluĭ artistic al olandezilor, eĭ speraŭ că o vor putea vinde. In fine un negustor din Bruges, numit Pierre Mouseron, văzând grupul, se gândi să-l facă cadoŭ bisericeĭ Notre-Dame.

De oare-ce şeful corsarilor se grăbea să scape de grupul acela, dăduse ordin la plecare omuluĭ luĭ ca să'l vândă cu orĭ şi cât. Când negustorul oferi 50 de florinĭ, cel însărcinat cu vânzarea îl acceptă imediat, cu veselie. Negustorul atuncĭ crezu că s'a înşelat în această târguială şi scăzu preţul la zece florinĭ, cerând în acelaşĭ timp rezilierea contractuluĭ. Nu s'a maĭ putut reveni însă fiind făcută odată cumpărătoarea.

Vrând-nevrând, naivul Pierre Mouseron se pomeni d'odată cu opera luĭ Michel Angelo în spinare. In ignoranţa luĭ, ştiind că n'a dat pe statuă de cât 50 florinĭ şi crezând că la o sumă aşa de mică nu putea pretinde bisericeĭ ca să-ĭ facă loc orĭ şi unde ar vrea el, fu nevoit să-ĭ facă şi un piedestal tot cu baniĭ luĭ. Ca răsplată, Pierre Mouseron fu înmormântat în faţa altaruluĭ.

După întoarcerea Burbonilor, grupul luĭ Michel Angelo îşĭ luă locul în capela luĭ Carol Temerarul.

Oraşul mort

Dar timpurile de prosperitate trecură repede pentru capitala Flandreĭ şi odată cu reforma religioasă aŭ venit certurile sociale şi în urma acestora căderea comerţuluĭ şi prin urmare şi a faimosuluĭ Bruges, care se bizuia tocmaĭ pe comerţ.

Oraşul se văzu din zi în zi ruinat şi bogăţia luĭ de patru secole dispăru în maĭ puţin de cincĭ-zecĭ de anĭ.

D'atuncĭ Bruges cel zgomotos căzu într'o tăcere mormântală şi trecu neobservat printre evenimentele politice carĭ se succedaŭ. In curînd Bruges d'altă-dată deveni ca un oraş arab, tăcut şi monoton, ca un oraş al somnuluĭ.

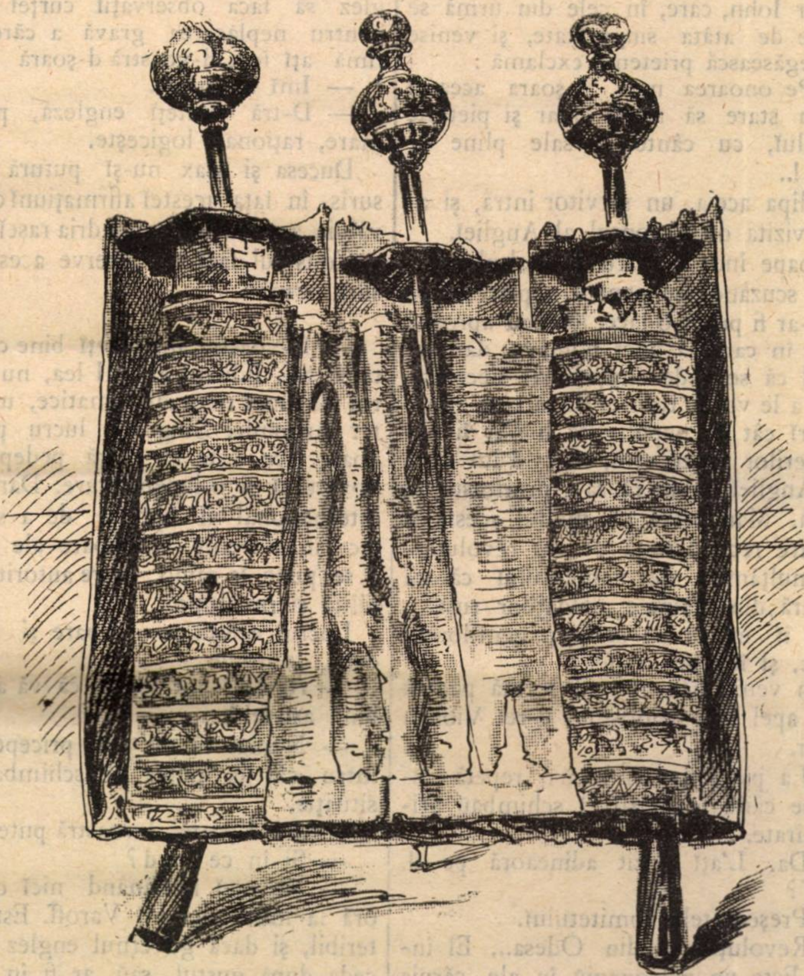
Găsirăm Bruges într'unul din acele accese de somnambulim; căutarăm caĭ şi vizitiŭ şi ne fu foarte greŭ de găsit. Târziŭ ne eşi în cale un prost echipagiŭ. Forţarăm pe vizitiŭ să ne promită dacă e sigur că atât caiĭ luĭ, cât şi el, nu vor adormi în drum, şi după ce ne asigură despre asta, îĭ spuserăm să ne ducă în spre Blakenberghe, pentru ca să putem privi oceanul, pe care nu-l văzusem de vre-o treĭ saŭ patru anĭ.

Din nenorocire nu în fie-ce zi poţĭ vedea oceanul. Ne urcarăm pe dune şi începurăm a privi în zare. Din cauza ceţeĭ nu putură auzi de cât zgomotul oceanuluĭ mult dorit. Totuşĭ, ne-am liniştit, căcĭ asta ne-a asigurat că oceanul e la acelaşĭ loc şi nu s'a schimbat nimic.

Mâncarăm la Blakenberghe, un oraş încântător, în gustul olandezilor şi populat în mare parte de pescarĭ. După aceasta ne întoarserăm la culcare în Bruges.

A doua zi ne întoarserăm din noŭ la Bruxelles. Aci găsiĭ o scrisoare de la un amic care mĕ invita la el la masă.

Vetor.

Pentateucul din Napluza

NAPLUZA

Napluza este un oraş din Turcia asiatică (Siria) în paşalâcul Damasculuĭ.

Clădit pe flancul munteluĭ Garizim, oraşul acesta oferă, de departe, un aspect foarte pitoresc.

Ea cuprinde şease moschee, două saŭ treĭ sinagoge, o biserică greacă, şi maĭ multe bazare, fără să maĭ vorbim de antichităţĭ, care sunt foarte numeroase.

Oraşul acesta este vizitat de numeroase caravane, care daŭ comerţuluĭ săŭ o mare activitate.

Populaţia sa se urcă pînă la 7500 de locuitorĭ.

Napluza este un oraş foarte vechiŭ, maĭ vechiŭ chiar de cât Erusalimul.

Napluza este acel Sichem biblic, care sub dominaţia romană a devenit «Flavia Neapolis», şi sub dominaţia turcă Napluza.

Oraşul acesta a trecut prin diferite stăpânirĭ, pînă când în 1834, Ibrahim

pașa a fost nevoit să-l cedea într'un mod definitiv, suzeranului său, sultanul.

Clădit la 500 de metri de-asupra nivelului mării, la origina a două văi, care pleacă una în spre Mediterana și ceal altă în spre Iordan, udată de numeroase torente și izvoare, care pun în mișcare numeroase mori și contribuesc la fertilitatea solului, Napluza este fără îndoială, unul dintre orașele cele mai înfloritoare și mai plăcute ale Palestinei, și chiar ale intregei Sirii.

Tradiția populară spune că în Napluza se află grota sepulcrală a lui Iosif. In sinagoga samariteană de aici este păstrat manuscrisul «Pentateucul», scris de către Abisua. In împrejurimi este și puțul lui Iacob, lângă care Isus a stat de vorbă cu Samariteana.

Victor

MAȘTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Și sir Iohn, care, în cele din urmă se săturase de atâta singurătate, și venise să-și regăsească prietenii, exclamă :

— Pe onoarea mea, d-șoara aceasta ar fi în stare să miște chiar și pietrele deșertului, cu cântecile sale pline de duioșie!..

In clipa aceia, un servitor intră, și anunță vizita d-lui consul al Angliei.

Aproape îndată apăru și înaltul funcționar, scuzându-se pentru neplăcerea pe care le-ar fi putut-o face, intrând aproape cu sila în camera unei bolnave, dar declarând că se vedea împins de necesitatea de a le vorbi tuturor în acelaș timp.

Și ori cât de nepotrivită li s'ar fi părut tinerilor noștri eroi, vizita d-lui consul al Angliei, trebuiră să-l primească cu politeță. Manifestau în modul acesta și oare-care recunoștință pentru revoluționari, mulțămită devotamentului cărora scăpaseră din mâinele soldaților ruși.

Sara îi indică un scaun ; gentilomul luă loc, și începu ast-fel :

«Am venit aici, mai cu seamă pentru a face apel la patriotismul d-rei Violeta Fowler.

— La patriotizmul meu? repetă rănita, pe când tovarășii ei schimbau priviri mirate.

— Da. L'ați auzit adineaoră pe d. Varoff?

— Președintele comitetului.

— Revoluționar din Odesa... El însuși... Este un personagiu în ale căruia bune grații trebue să ne silim a fi cu toții.

— Tocmai aceasta este și intenția noastră.

— Oh! vă cred... Dar eu, în virtutea înaltei funcțiuni pe care o ocup, trebue să fiu în bunele sale grații și, în acelaşi timp să nu-i ascult cererile.

— Cuvintele d-tale mi se par o enigmă, domnule consul.

— A căreia deslegare vă voi da-o îndată... căci, pentru a scăpa din încurcătura în care mă aflu, am numai decât nevoe de concursul d-voastră.

După o pauză, consulul continuă :

— D. Varoff ar voi ca guvernul englez să facă observații curței rusești, pentru neplăcerea gravă a căreia victimă ați fost d-voastră d-șoară Fowler.

— Imi amintesc.

— D-tră sunteți engleză, prin urmare, raționați logicește.

Ducesa și Max nu-și putură opri un surîs, în fața acestei afirmațiuni care dezvăluia așa de bine mândria rasei saxone.

Consulul fără să observe aceste surîsuri, urmă :

— D-voastră înțelegeți bine că Majestatea Sa, Eduard al VII lea, nu va putea da unei note diplomatice, un caracter războinic. Singurul lucru pe care-l poate face, este să ceară pedepsirea vinovatului și o indemnizare. Dar dreptul internațional îl oprește de a se amesteca în afacerile interioare ale țărei, de a se pune la mijloc între autoritatea stabilită și revoluție.

Lucrul acesta mi se pare și mie evident, domnule.

— Ah!... sunt fericit că vă aud vorbind ast-fel!

— Numai că nu pot pricepe de loc întru cât aș putea eu schimba această situație.

—Ah! d-șoară, d-voastră puteți totul!

— Și în ce mod?

— Ne mai rămânând nici o singură oră la îndemâna lui Varoff. Este un om teribil, și dacă guvernul englez n'ar proceda după gustul său, ar fi în stare să recurgă la cele mai crude mijloace.

— Adică?

— Interesul d-voastră, ca și acela al regatului britanic, cere...

— Cere?

Consulul 'și coborî vocea, și continuă :

— In port staționează steamerul «Baku» al companiei mărei Negre. Vasul acesta va pleca la noapte chiar, în spre Industan. Cabine speciale au fost reținute pentru d-voastră, și tovarășii d-voastră. Nu va mai rămâne de cât să vă îmbarcați.

— S'o transportăm pe vapor în starea aceasta? întrerupse Max cu nervozitate. Așa dar, d-ta voești s'o ucidem, d-le consul?

Dar dânsul tăcu aproape îndată, căci Violeta răspunse cu dulceață.

— D. consul spune adevărul. Interesul superior al patriei mele este în joc și trebue să-i ascult cererea.

Apoi, cu vocea și mai blândă, și mai drăgăstoasă :

— Oboseala mea nu va fi de cât de scurtă durată. Odată instalată în vapor, mi se pare că voi fi mult mai bine, de cât în hotelul acesta, unde sunt înconjurată de revoluționari, și unde în fiecare moment îmi trec pe dinaintea ochilor viziunile cele mai sângeroase.

Funcționarul nu mai știa ce laude să aducă tinerei fete, pentru judecata ei rece și sănătoasă.

Dar tânăra fată îl opri cu un gest.

— Elogiile d-tale nu sunt nici de cum mai îndreptățite de cât temerile amicilor mei. După cum spuneai și d-ta, sunt «engleză», și oare-cum «prizonieră» a revoluției rusești. Numai una din aceste condiții ar fi fost prea îndestulătoare pentru a provoca plecarea mea. Așa dar, d-le consul?

Ducesa de la Roche Sonnaille făcu un semn voind a spune că aproba în totul atitudinea curagioasei sale tovarășe.

Consulul, încântat de rezultatul misiunei sale, se retrase, pronunțând o ultimă frază, care arăta mai mult recunoștința funcționarului de cât mulțămirea omului.

Mulțămită înaltei d-voastră bune-voințî, stimată d-șoară Fowler, voi putea să redactez raportul meu la Londra, întocmai după dorința teribilului domn Waroff. Vai adăuga bine înțeles acel semn convențional care înseamnă : «Nu dați ascultare acestei note».

Consulul se retrase și prietenii noștri se văzură din nou singuri.

— Afurisită revoluție! murmură romancierul, supărat.

— Tăcere! răspunse Violeta surâzând. Să nu vorbești nimica de rău despre revoluție. Ea ne-a adus la Odesa, care, în cele din urmă, era ținta călătoriei noastre.

— Scumpa mea copilă! murmură pariziana.

Dar Max Soleil răspunse cu un gest violent.

— Nici odată rană n'a mai fost îngrijită în modul acesta. Să aibă cine-va scopul de a-ți agrava situația și tot n'ar fi putut procede într'un mod mai drastic!

— Liniștește-te, d-le francez, răspunse o voce sonoră ; starea d-șoarei Violeta Fowler nu va fi de loc agravată, pentru că ea nu va pleca din acest hotel, mai înainte de a fi complect vindecată.

Toți tresăriră și' și îndreptară privirile spre ușă. In prag, apăruse revoluționarul Varoff.

El sfârși cu o liniște așa de mare, în

cât îţî era absolut cu neputinţă să cunoştî, dacă vorbea serios, saŭ dacă voia să fie ironic.

— Revoluţia n'ar vrea să se asocieze la crima proectată de domnul consul al Anglieî; e o crimă împotriva frumuseţeî, o crimă de lesè-frumuseţă.

— Ce voeştî să spuî, domnule? întrebă Max, cu vocea hotărîtă.

— Că d-şoara Fowler nu va lua loc pe puntea vasuluî «Baku».

— Veî împiedeca-o d-ta?

— Fără îndoială. Găsesc că d-şoara a fost puţin cam imprudentă când a făgăduit d-luî consul să-î facă pe plac. Eŭ, care-î port un interes foarte mare, voî avea toată grija pentru ca s'o împiedec de a se ţine de cuvînt.

— Nu sunt indiscret, dacă?

— Dacă-mî puneţî o întrebare? Nicî de cum, domnul meŭ. Ce doriţî să aflaţî?

— In ce mod te veî împotrivi d-ta la plecare.

— Lucrul e făcut?

— Cum?

— Era aşa de simplu. Toate hotelurile... hotelul Petersburg ca şi cele-l'alte sunt autorizate să funcţioneze, sub controlul comitetuluî revoluţionar... Am instalat aicî un post de şease oamenî carî aŭ ordinul de a nu lăsa pe nimenî să plece fără un mic bileţel de la mine.

Şi retrăgându-se, adăugă:

— Imi pare răŭ că nemulţumesc puţin mândria de cetăţeană a d-şoareî Violeta; dar sunt sigur că maî târziŭ, îmî va mulţumi pentru toate măsurile pe care le-am luat pentru ca să nu i se agraveze rana.

Şi fără să maî aştepte răspunsul feteî, Varoff se inclină şi eşi.

— La urma urmeî, exclamă Max, vorbind adevărul, eŭ sunt încântat!

Violeta îî adresă o privire de imputare.

— D-ta te bucurî de nişte lucrurî care pe mine mă întristează.

— Eî! Guvernul englez va găsi un «modus vivendi» pentru a eşi din încurcătură. Pe când dacă rana d-tale s'ar agrava.

— In locul meŭ, exclamă miss Violeta, aî fi maî întâiŭ rănit, saŭ «francez»?

Romancierul rămase oare-cum înlemnit, în faţa acesteî întrebărî energice.

După un moment, dânsul rĕspunse:

— Dar nu văd nicî un mijloc pentru a te transporta pe puntea vasuluî «Baku».

Fraza aceasta dovedea până la evidenţă că tînărul romancier 'şî schimbase cu totul părea.

Miss Violeta îî mulţumi cu o privire plină de dragoste, şi răspunse:

— Eî bine! Să căutăm!

Dar în zadar îşî uniră cu toţiî imaginaţiile. Sir Iohn însuşî, care de astă dată, împins de spiritul sĕŭ britanic, voia să lucreze de comun acord cu tînăra fată enunţă cele maî bizare planurî.

Dar toate aceste planurî fură respinse, pentru că fură recunoscute îndată ca imposibile de pus în practică.

Puţin câte puţin Violeta începea să-şî piardă răbdarea.

Max era desperat când o vedea cu faţa aprinsă, nesocotind sfaturile de linişte pe carî i le dăduse dînsul de atâtea orî.

Drăguţa englezoaică îşî iubea cu aprindere, cu patimă ţara. Gândul că persoana eî ar putea aduce vre-o încurcătură patrieî, o făcea să sufere foarte mult.

Şi frigurile, teribilele frigurî carî o ameninţaseră de atâtea orî, se urcaŭ mereŭ, împinse de acea supărare, de acea iritare care înfierbânta sîngele buneî fete.

Pe la orele opt seara termometrul medical, consultat de ducesă, arăta temperatura de 39°, 7'.

— Vaporul pleacă la miezul nopţeî... la miezul nopţeî!.. Eŭ ar trebui să fiŭ acum pe bord...

Ochiî îî eraŭ plinî de lacrămî şi vocea îî devenise rugătoare:

— D-le Max, spunea dînsa, d-ta care aî o imaginaţie aşa de bogată, te rog... găseşte ceva... scapă-mĕ din această încurcătură... Răpeşte-mĕ din ghiarele acestor revoluţionarî carî voesc răul patrieî mele...

Dar de astă-dată imaginaţia tînăruluî romancier se arătă răzvrătită.

O nelinişte dureroasă îî paraliza gândul.

N'avea sensaţia lămurită de cât a uneî durerî ascuţite care îî înfierbânta nerviî, împiedicându-l de a judeca.

— Aşa dar oameniî aceştia voesc să 'mî o ucidă!.. murmură dînsul.

Nouă ore!

După rugămintea parizianuluî, ducesa, care era şi dînsa foarte abătută, consultă din noŭ termometrul.

Indicaţia instrumentuluî medical era îngrozitoare.

Temperatura se urcase pînă la 41°,1'.

Dulcea faţă a bolnaveî căpătase o coloare cu totul neliniştitoare, un fel de lividitate aprinsă, dacă se poate exprima prin această combinaţie de cuvinte coloarea victorioasă a frigurilor.

In ochiî eî marî, albaştri se răspândise o strălucire turburătoare.

Şi dintre buzele eî uscate, zgârcite de fierbinţeală, maî eşea încă un fel de murmur:

— Oh, vreaŭ să plec... vreaŭ se plec!..

Zilele sunt lungî în epoca aceasta a anuluî; cu toate acestea acum înoptase.

Camera era cufundată în întuneric şi se părea că nimenî nu bagă de seamă lucrul acesta. Afară se vedeaŭ licărind ghirlandele de luminî ale portuluî şi focurile vapoarelor carî staţionaŭ în rază.

Maî departe se vedeaŭ farurile de pe «Baku». Şi valurile de scânteî carî eşeaŭ prin hogiagul cel mare, indicaŭ că vaporul era gata de plecare.

Max, care maî înainte s'ar fi împotrivit la plecarea tinereî fete, ar fi dat acum zece anî din viaţa sa pentru ca această plecare să poată fi realizată.

Stătea la fereastră, dar de o dată se întoarse tresărind.

I se părea că acolo, în patul aceleia pe care o iubea atât de mult, două ochî fosforescenţî priveaŭ ca şi dînsul în spre adâncimile îndepărtate ale portuluî.

Max se simţi cuprins de o teamă inexplicabilă şi apropiindu-se încetişor de comutatorul electric, îl întoarse.

O lumină vie umplu camera.

Dar maî înainte ca Max să fi putut pronunţa un singur cuvînt, Mona se ridicase în picioare.

— Lumina!.. exclamă dînsa... Spre orient!.. Spre orient!..

La vocea nebuneî răspunse vocea duceseî de la Roche Sonnaille.

— Lumina!.. Cine ştie!. Lumina ne-a făcut pînă acum atâtea serviciî!..

Toţî îşî îndreptară privirile spre dînsa; chiar pe figura arsă de frigurî a sărmaneî Violeta trecu o rază de speranţă.

Ca şi romancierul, ca şi sir Iohn, îşî îndreptase şi dînsa privirea în spre Sara,

Pariziana le arătă cu un gest că trebuiaŭ să păstreze cu toţiî cea maî complectă tăcere.

In acele momente Mona Labianov era în prada uneia din rarele sale crize luminoase.

In asemenea momente sărmana nebună poseda o foarte curioasă, o foarte adâncă luciditate şi putere de pătrundere ştiinţifică.

Oare intervenţia eî putea să fie şi de astă-dată de folos?

Sara se apropie de nebună care, cu braţele întinse, cu ochiî spălăciţî cu totul, repeta:

— Orientul!.. orientul!.. lumină!.. fericire!..

Ducesa zise:

— Ah, pentru ce mizerabiliî aceştia vor să ne împiedice de a merge în spre orient?

Ea tăcu.

Tovarăşiî eî rămaseră muţî şi abia maî putură să respire când văzură efectul produs de aceste cuvinte.

Tînăra rusoaică se întoarse dintr'o dată spre amica eî.

(Va urma)

O CĂLĂTORIE LA CEI DIN HOVA

Dimineaţa, la răsăritul soareluî, poţî avea unul din cele maî frumoase tablourî carî ţi le prezintă Tananariva. Străzile, carî sunt toate făcute pe pante, sunt pline de fete tinere şi frumoase, carî se grăbesc—cu picioarele lor micî şi iuţî ca de căprioară—să reintre în casele părinteştî, în căminurile sfinte. Când se întâlnesc între ele, un surîs sănătos le flutură pe buze, îşî fac un semn din mână, se opresc, vorbesc, îşî daŭ întâlnirî pentru timpul zileî fie la biserică, fie pe la casele lor, fie în câmpia Mahamasina, care

e unul din cele maĭ frumoase locurĭ de preumblare de acolo. Aci ele se întâlnesc şi se preumblă în grupurĭ de două saŭ treĭ şi vorbesc şi rîd, un rîs sănătos, lăsând să li se vadă perlele din gură. Ele îşĭ pun rochiile trenante şi cu culorĭ viĭ de tot, îşĭ aşează pestelca pînă peste ochĭ şi se învârtesc şi debordă de sănătate şi viaţă. In umbletul lor, aŭ obiceiul d'a ridica mâna dreaptă în sus, d'a închide degetele de la mână şi de a lăsa mâna stângă să se piardă în sutele de cute ale mătăsurilor. Ştiŭ să-şĭ aşeze cu atâta graţie costumurile simple şi cu miĭ de cute pe ele şi pestelca, numită «lamba», în cât nu poate fi european care, trecând, să nu rămâe multă vreme în admiraţie. Când portul lor naţional şi «lamba» vor dispare, atuncĭ va dispare şi o bună parte din impresia puternică care 'ţĭ-o lasă o femee din Madagascar.

Puterea îmbrăcămiteĭ

Intr'un capitol unde vorbeştĭ de femeĭ, se înţelege de la sine că trebue să laşĭ un mare loc pentru toalete. Chestia toaleteĭ am putea-o studia perfect la femeia din Madagascar. O chestie a femeeĭ în Madagascar! Şi adică de ce n'am putea avea una? Atât numaĭ că acolo trebue pusă invers problema; acolo nu poate fi vorba de lărgirea libertăţeĭ femeeştĭ, ci din potrivă, de restrângerea eĭ. De când aŭ ocupat franceziĭ Madagascarul, femeile locale şi chiar cele franceze fac un lux nebun. La biserică, în familiĭ, la preumblare, etc., femeile indigene fac un adevărat sport cu premiĭ cu toaletele. In maĭ puţin de un an femeile indigene s'aŭ desbrăcat de orĭ şi ce costum naţional maĭ vechiŭ şi aŭ căutat să imite cât maĭ mult pe franţuzoaice. Dacă am considera forţa de asimilaţie care o aŭ franceziĭ, după forţa cu carĭ indigeniĭ şi-aŭ asimilat costumele, apoĭ am ajunge la concluzia că în curând întreaga insulă va fi franţuzită. Chiar şi bărbaţiĭ aŭ imitat foarte mult pe europenĭ; fracul e la modă. Guvernatorul general, Imern Rasanjy, care era nedespărţit de haina luĭ de flanelă crem brodată cu aur, de dolmanul luĭ de mătase brodat şi de sabia luĭ de academician, astă-zĭ e în frac, e cel maĭ pur Don Juan «tailor for gentlemen». Cât despre femeĭ, ele aŭ atins culmea imitaţieĭ.

Eram în postul mic şi asistam la o sărbătoare dată de generalul Gallieni în otelul Résidence. Se juca şi o piesă de teatru, un fel de «à propos» unde autoriĭ, doĭ ofiţerĭ, făcuseră ceva cu totul la modă. Farmecul complect al serbăreĭ îl făcea, totuşĭ, un balet compus de douĕ-spre-zece femeĭ indigene îmbrăcate şi pieptănate europeneşte. Toate eraŭ de o rară frumuseţe, de frumuseţea aceia care le-a consacrat denumirea de «frumoasele Estere». Ele jucaŭ danţul lor naţional: adunându-se în grup şi întinzându-se apoĭ în linie, lăsându-se pe spate şi apoĭ aplecându-se înainte, cântând şi bătând din palme. Rămăseiŭ uimit de frumuseţea lor, de eleganţa îmbrăcămintei şi de frumuseţea şi originalitatea danţuluĭ.

Nu trecuse însă nicĭ zece minute şi văzuiŭ pe aceleaşĭ femeĭ îmbrăcate în costume cu totul franţuzeştĭ şi franţuzite cu totul şi la vorbă, şi la gesturĭ şi la tot!..

. . . .

Simptome supărătoare

Ceea ce am vorbit pînă acum însă nu se aplică de cât la aristocraţie; de îndată ce vom trece la o altă clasă a societăţiĭ, lucrul se schimbă cu totul.

In toate timpurile sexul frumos şi nobil din Madagascar s'a interesat de modă şi de progresele eĭ la franceză. Ele aŭ ajuns să împrumute pînă şi cuvântul tipic «la mode», care în limba lor naţională a devenit «lamody». Un jurnal de acolo are mare grije de rubrica intitulată: «Lamody vaovao», ceea ce în limba locală se citeşte: «lamode vovo», adică moda cea nouă.

In curând rochia naţională, cu tăetura eĭ care punea perfect în relief splendidele forme ale femeiĭ din Madagascar, e părăsită în profitul rochieĭ care era la modă în Franţa.

Ele aŭ o pieptănătură caracteristică tuturor femeilor din ţările calde: frezǎ la mijloc şi douĕ marĭ bandourĭ d'o parte şi de alta şi la spate o coadă care se termină cu un zmoc de păr. Ele îşĭ frisează şi părul, însă asta se întâmplă ceva maĭ rar. Bătrânele şi chiar tinerele se lasă a fi frezate de sclavele lor, carĭ se pricep să le facă o mulţime de bucle din părul cel negru şi des. Fiind-că părul e aspru, ele întrebuinţează mult unt-de-lemn de Madagascar.

Cel maĭ mare chin care l'a adus civilizaţia femeilor mulatre, a fost ghetele. Ele aŭ fost în tot-d'a-una obişnuite să umble cu picioarele goale şi uşor îşĭ poate orĭ-cine închipui ce chin trebue să le fi produs ghetele cu tocurile înalte acestor femeĭ indigene carĭ aveaŭ talpa lată şi picioarele marĭ. Orĭ de câte orĭ indigena venea acasă, prima eĭ grije era să arunce departe de ea ghetele şi să scoată un «uf»!

Femeile carĭ poartă ghete se numesc «ramatoa», adică doamne marĭ. Ele aŭ ajuns de cunoscşi numărul care le convine. De multe orĭ le auzĭ: «Mie îmĭ convine de la 32 la 35».

O sărbătoare în familie

«Vreaŭ să mĕ ţin de convenienţe», îmĭ zise unul din ceĭ maĭ galanţĭ cunoscuţĭ aĭ meĭ, care se căsătorise cu o nobilă: «te invit la cununie; veĭ fi oarecum martorul meŭ».

— Cu plăcere!

Era vorba ca eŭ, cu viitorul bărbat şi cu viitoarea soţie să ne prezentăm la părinţiĭ feteĭ. Era într'o Duminecă, pe la orele douĕ şi ceva după amiazĭ. Această oră era cea fixată de familia feteĭ. Ceĭ doĭ îndrăgostiţĭ veniră să mă ia. La spatele nostru mergea un om care ducea cu el într'un coş prăjiturĭ, douĕ-spre-zece sticle cu şampanie, altele cu şartreuză, cu picon amar, cu absint, etc.

— Ce înseamnă asta? întrebaiŭ eŭ.

— Acestea sunt lucrurile necesare legătureĭ sfinte numită căsătorie. Obiceiul este ca cel invitat să aducă băutura şi mâncarea.

Ajunserăm la casa luĭ R...., una din cele maĭ confortabile case din cartierul Rouve, care e oare-cum foburgul Saint-Germain din Tananarive. R.... este un om considerabil şi cu multă greutate. El aparţinea aceleaşĭ familiĭ nobile ca şi regina Ranavalona şi ocupa una din cele maĭ înalte funcţiunĭ în Stat. Avea vre-o cincĭ-zecĭ de anĭ trecuţĭ şi figura luĭ gravă inspira toată încrederea. Purta cu multă mândrie decoraţiile carĭ îĭ încărcaŭ întreg pieptul.

Acest R..., înţelegem bine, era tatăl tinereĭ mirese. El se înconjurase de principaliĭ membriĭ aĭ familieĭ luĭ. Ne recomandă pe soţia sa de a doua, în vârstă numaĭ de douĕ-zecĭ de anĭ, spunându-ne că pe prima soţie a avut nenorocirea s'o îngroape. Apoĭ ne înfăţişe rînd pe rînd: pe fratele luĭ (pus tot aşa de sus ca şi el), pe nepotul luĭ, care făcuse studiile în Franţa şi care purta pe pieptul luĭ panglica violetă a ofiţerilor academieĭ, pe fiiĭ şi fiicele sale. In timpul acestor recomandaţiĭ, amfitrionul nostru se uita în spre coşul cu băuturĭ şi pe figura luĭ alunecă un zîmbet de aprobare şi de mulţumire.

In curând sclaviĭ întinseră masa şi petrecerea începu. Băutura curgea ca dintr'un izvor nesecat. Comeseniĭ izbeaŭ limba de cerul guriĭ şi exclamaŭ: «Tsara, dia tsara», ceea ce însemnează: perfect! După şartreuză s'a băut absint, apoĭ şampanie şi aşa maĭ departe. Toţĭ se interesaŭ de feluritele fabricĭ de băuturĭ din Franţa şi de superioritatea fie-căreia. Incetul cu încetul toţĭ furăm cuprinşĭ d'o beţie dulce.

La un moment dat ni se dădu ordin să trecem în salon: doamnele voiaŭ să danţeze.

C. Arg.

OMUL ŞI NATURA

Chinezul mănâncă supa şi peştele la sfârşitul meseĭ şi ca să salute un amic, el străge pumniĭ şi agită braţele. Femeile chineze măritate nu se îmbrăcă nicĭ o dată în alb, ci tot-d'auna în altă culoare strălucitoare. In China hainele de doliŭ aŭ culoarea albă.

* * *

Cea maĭ mare trăsură automobil din lume se află în proprietatea arhimilionaruluĭ M. Schoenberg din America de nord. Acest automobil are o lun-

gime de nouă metri şi conţine, afară de o mică cameră de dormit, şi un cabinet de lucru, în care d. Schoenberg se ocupă de afacerile sale de comerţ când este în călătorie.

* * *

Noŭ mijloc de a vîna.—In Houa-Panh, frontiera dintre Laos şi Tonkin, s'a născocit de curînd o cursă de vânătoare care are mult succes. Se construeşte un mic chioşc cu parĭ şi frunze în jurul luĭ şi în apropierea unor arborĭ înalţĭ. In cuşca făcută se introduce un om, căruia i se dă să tragă opium ca să adoarmă. Tigriĭ din împrejurimĭ, atraşĭ de mirosul cărneĭ de om, s'apropie de cel care doarme şi.... în acel moment alţĭ vânătorĭ din arborĭ trag focurĭ repetate. Dacă cel din cuşcă nu moare, fie că ar fi lovit din greşeală de vre-un glonte, fie de frică, fie de ghiarele şi colţiĭ vre-unuĭ tigru, apoĭ el se consideră ca invulnerabil pentru toată viaţa luĭ.

* * *

Din Japonia.—In Japonia trăesc în craterul unuĭ vulcan stins maĭ bine de douĕ-zecĭ de miĭ de suflete. Casele carĭ formează acest mic oraş îţĭ fac impresia că sunt zidite într'un puţ, aĭ căruia păreţĭ aŭ o înălţime de 25 de metri. Locuitoriĭ ies rare orĭ din acest orăşel al căruĭ guvernământ e un fel de republică.

* * *

Stomacul struţuluĭ. — De curând fu ucis un struţ într'o grădină zoologică din Germania. Deschizându-i-se stomacul, s'aŭ găsit următoarele lucrurĭ în interiorul luĭ: un kilogram de pietre, un cuţit de buzunar, douĕ bomboniere de metal, opt nasturĭ de aramă şi piese de aramă în valoare de 2 fr. şi 36 banĭ. Afară de aceste lucrurĭ s'aŭ maĭ găsit nucĭ cu coaje cu tot, bucăţĭ de lemn şi micĭ bucăţĭ de fier.

* * *

Raţiunea unuĭ mare profesor.—Profesorul Skeat de la Universitatea din Cambridge se găsi la un moment dat în greaua situaţie d'a presida o adunare, care vorbia un diabet necunoscut luĭ. Cu patru ore înainte de ora fixată pentru această adunare el nu ştia nicĭ un cuvînt din dialectul vorbit acolo. Nu maĭ stătu mult pe gândurĭ, ci cumpără imediat o gramatică esperantistă şi e pune pe lucru la orele patru şi ceva.

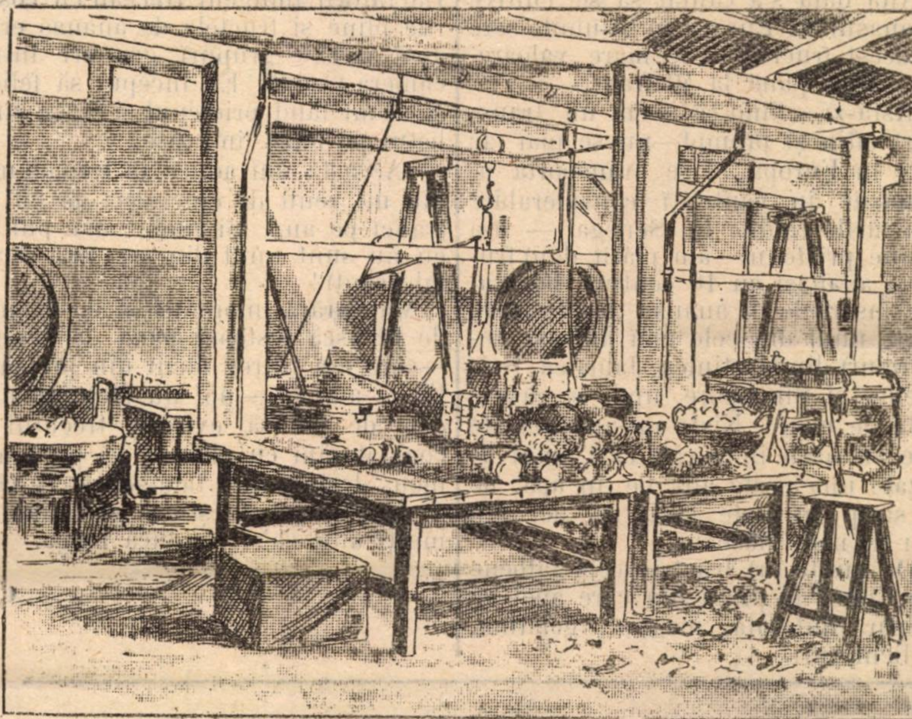
La orele opt cunoscu aşa de bine dialectul în chestiune în cât nu numaĭ că işĭ ţinu discurlul luĭ în acest dialect, dar chiar se întreţinu toată seara în acelaşĭ dialect. ...

Relativ la acest fapt putem să amintim aci pe celebrul cardinal Mevrofanti, care ajunse să vorbească la perfecţie 70 de idiome şi care într'o lună învăţa o limbă.

* * *

Origina chocolateĭ. – Chocolata e originară din America. Numele eĭ vine de la choco şi cacao (lapte şi apă). Ea nu-ĭ cunoscută în Europa de cât de la anul 1520 şi atuncĭ iĭ ştiaŭ gustul numaĭ Spanioliĭ şi Portughezií. In Franţa această substanţă fu preparată la anul 1660. Maria Tereza când fu vizitată de Ludovic al XIV ea iĭ servi chocolată. De atuncĭ această substanţă fu din ce în ce maĭ gustată pînă ce ajunse să se răspândească cu totul în zilele noastre.

Bl.

Fructele sunt tăiate busăţĭ cu maşinĭ speciale

Conservele de ananas

Voĭ vorbi aci de un vechiŭ cunoscut care, de şi n'avea studiĭ tocmaĭ alese şi de şi în clasele primare fusese un leneş, izbuti totuşĭ maĭ târziŭ să-şĭ creeze o situaţie splendidă în Mahé, situat în insulele Seychelles unde norocul m'a făcut să-l întâlnesc pe când mĕ întorceam din Madagascar.

Cu el constataĭ că li se reproşează în zadar francezilor că n'aŭ în eĭ spiritul colonizăreĭ, căcĭ amicul meŭ aducea proba contrarie. In alte vremurĭ este foarte adevĕrat că francezìĭ nu prea se expuneaŭ să se avânte în largul măreĭ, să lase lucrul sigur pentru o pradă efemeră. Ceĭ vechĭ ziceaŭ de eĭ: Piatra care nu se rostogoleşte nu prinde muşchiŭ». Nu-ĭ maĭ puţin adevĕrat însă că dintre ceĭ carĭ s'au avântat în largul apelor nicĭ unul n'a pierdut nimic, ci maĭ toţĭ s'aŭ ales cu situaţiĭ splendide maĭ târziŭ.

De alt-fel Franţa trece printre ţările cele maĭ puternice ca coloniĭ şi locuitoriĭ s'aŭ avântat de mult peste mărĭ şi oceane.

Dar să revin la prietenul meŭ: El îmĭ povesti întreaga luĭ viaţă, care-ĭ foarte scurtă. După ce făcuse ceva carte, tatăl luĭ îl numise copist la un notar din provincie. Aci viaţa trecea tăcută şi monotonia eĭ nu-l aranja de fel. El nu era născut ca să mâsgălească buchile pe hârtie, ci ca să facă banĭ. Cum iĭ muri tatăl, el luă cele câte-va hârtiĭ de o sută care-ĭ rămăsese ca moştenire şi o porni în lumea largă.

Se opri la Mahé. Bogăţia acesteĭ insule ecuatoriale cu vegetaţia eĭ extra-ordinară iĭ plăcu foarte mult. El se instală aci şi începu comerţul cu ananas. După douĭ anĭ, avea o uzină de conserve construită model, care ţinu să ĭ-o vizitez.

Ea era aşezată pe coasta uneĭ coline, unde se recolta cafea, cacao şi vanilie. Intreaga colină era acoperită cu pădurĭ întregĭ de cocotierĭ care se întindeaŭ până în mare.

Printre aceste plantaţiunĭ se întindeaŭ câmpiĭ imense cu ananaşĭ, care 'şĭ dezvăluiaŭ fructele lor roşiĭ.

Prietenul meu îmĭ făcea istoricul acestor fructe savuroase pe care el le credea originare din America Centrală.

El zicea că ananasul a fost maĭ întâiu cunoscut de spanioliĭ şi de portugheziĭ din America şi în urmă s'a răspândit în Antile, pe coastele Africeĭ, apoĭ în Indiĭ şi 'n Extremul Orient.

Altă dată s'a căutat să se cultive ananasul în Europa în anumite sere şi acest fruct avea o mare valoare. Se plătea până la 40 francĭ.

Astă-zĭ— fiind-că avem un transport eftin şi prompt—nu se maĭ fac sere în Europa, ci se transportă ananasul în cantitățĭ considerabile din țările calde. In Senegal — îmĭ spune prietenul—am plătit douĭ frumoşĭ ananaşĭ cu 10 centime bucata.

Conservele de ananas fac în mare parte unul din cele maĭ întinse comerciurĭ din Martinica, Jamaica, Seichelles şi Singapore, unde se găsesc sute de uzine. Nişte maşinĭ speciale taie ananaşiĭ în bucățĭ carĭ sunt aşezate una peste alta fie în apă, fie în sirop în nişte cutiĭ de fier alb sau în nişte flacoane.

De multe orĭ fructele cele galbene sunt puse la presă din care apoĭ se prepară dulceață, magiun, gelatine, şi lichiorurĭ.

Fabrica de conserve care mĭ-o arătase prietenul meu, m'a interesat foarte mult. Ea nu avea maĭ puțin de cincĭ-zecĭ de persoane, fără să maĭ număr lucrătoriĭ carĭ munceau câmpurile de ananas.

Puternicul miros al acestor fructe minunate umpleaŭ întreaga fabrică a căreia roțĭ şi curele se mişcaŭ matematiceşte, grație forțeĭ vaporilor. Lucrătoriĭ indigenĭ treceaŭ cu coşurile pline şi fructele de ananas eraŭ apoĭ aşezate grupurĭ grupurĭ într'o cameră vecină. Eŭ începuĭ să felicit şi să'mĭ laud prietenul şi el, cu zîmbetul pe buze, îmĭ zise:

«Aceasta îmĭ aduce în termen mediu un venit de cincĭ-zecĭ de miĭ de francĭ pe an! Şi unde maĭ puĭ că eŭ nu sunt unul din ceĭ maĭ marĭ fabricanțĭ!

Mâncarăm împreună şi de la supă de broască țestoasă până la desert, —care era întreg făcut din preparațiĭ de ananas,—noĭ nu făcurăm altceva de cât să evocăm trecutul şi constatarăm cu plăcere că prietenul meu, despre care tată-sĕu zicea că e o fructă seacă, ştiuse maĭ bine ca mulțĭ alțiĭ să'şĭ conducă barca.

C.

MISTERELE MUNȚILOR ANZĬ

ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Tatăl nu maĭ ştia cum să mulțumească luĭ Lebont; îl numea salvatorul sĕŭ şi declara că avea să ceară pentru dînsul, de la d. Tiphaigne, o recompensă extraordinară.

Un fel de reacțiune se operă în sufletele celor treĭ exilațĭ, pe când contemplaŭ în tăcere strălucitele peisage carĭ se desfăşuraŭ în fața lor.

Admiraŭ culmile acelea îndrăznețe, pline de povârnişurĭ şi de cascade, cu care dînşiĭ nu eraŭ de loc obişnuițĭ.

— Aşa dar d-voastră n'ațĭ văzut Alpiĭ? întrebă Lebont; seamănă foarte mult cu ținuturile acestea.

— Noĭ n'am trecut nicĭ odată dincolo de Cotentin, răspunse Berta.

— Aşa dar sunteţĭ normanzĭ?

— Normanzĭ! răspunse mica Simona.

— Şi eŭ de asemenea, zise Lebont, sunt tot un fiŭ al Normandieĭ.

— Ce coincidență!.. exclamă Poiré, fericit; şi din ce parte eştĭ?

— Din Carentan.

— Şi noĭ din Sfânta-Maria-du-Pont.

— Cunosc bine localitatea. Dar cred că sunt maĭ mult de zece anĭ de când nu mi-aŭ maĭ călcat picioarele pe acolo.

Atuncĭ călăuza făcu o povestire imaginară a celor zece anĭ pe carĭ îĭ petrecuse departe de patrie, atribuindu-şĭ adese orĭ cele maĭ frumoase rolurĭ.

Simona şi tatăl eĭ eraŭ mândri de un ast-fel de compatriot şi 'l numeaŭ eroŭ; numaĭ Berta era maĭ puțin entuziastă.

Folosindu-se de o scurtă oprire a trenuluĭ, Poiré scoase un carnet pentru a nota acea fericită întâlnire. Făgăduise luĭ Passeur să'l ție în curent cu toate peripețiile călătorieĭ sale.

— Ce zi avem astă-zĭ? întrebă dînsul înainte de a scrie.

— 26 Ianuarie, răspunse Lebont.

Pe neaşteptate, Berta făcu o mişcare bruscă.

— Ce aĭ, copila mea? întrebă tatăl.

— 26 Ianuarie! repetă dînsa, cu vocea înăbuşită. Dată oribilă!..

Tovarăşiĭ sĕĭ o priviră cu uimire.

— Da, reluă Berta, 26 Ianuarie este pentru mine o dată oribilă... data asasinatuluĭ mameĭ Pitu de către Jean Ferret.

Lebont avu o tresărire violentă, dar, foarte îndrăzneț, întrebă îndată:

— Un asasinat în Normandia?

— Da, d-le; tremur şi acuma când îmĭ aduc aminte.

— D-ta aĭ fost față la săvârşirea acestuĭ asasinat?..

— Da, d-le.

— Şi în ce împrejurărĭ a fost săvârşit?

— Eraŭ orele 11 seara. Mĕ dusesem la gara Chef-du-Mont pentru a aştepta pe tatăl meŭ care se întorcea de la Briquebec... Ițĭ maĭ aducĭ aminte, tată?

Poiré, care devenise grav, făcu un semn afirmativ.

— Conduceam trăsurica la pas, pentru că drumul era greŭ... De o dată nişte strigăte nelămurite ajunseră pînă la noĭ. Tata spunea că trebue să fie nişte bețivĭ şi mĕ rugă să daŭ biciŭ caluluĭ.

Tata se temea ca nu cum-va să fiŭ insultată de nişte oamenĭ inconştiențĭ.... Eŭ i-am răspuns însă că se înşela. Strigătele veneaŭ din casa bătrâneĭ mame Pitu, o avară care nu vorbea nicĭ odată cu nimenĭ şi care se zăvora în casă îndată ce înopta.

Am dat bicĭ cailor şi am alergat într'acolo. Un spectacol îngrozitor se oferi priviriĭ mele. Mama Pitu zăcea la pământ, într'un lac de sânge. Intr'un alt colț al camereĭ, un om de o statură gigantică se silea să strice încuetoarea unuĭ sertar.

Omul acesta mă zări, tăcu o săritură îndărăt, şi dispăru după ce mă răsturnase cu o lovitură.

Tata sosi împreună cu maĭ mulțĭ vecinĭ şi mă ridică de jos.

Mama Pitu nu maĭ respira. Asasinul fugise, dar n'avusese timp să fure nimica; toate valorile bătrâneĭ fură regăsite. Feret a scăpat din mâna justițieĭ; procesul sĕŭ a durat şease lunĭ, şi am apărut şi eŭ de maĭ multe orĭ în calitate de martoră. Am fost confruntată cu maĭ mulțĭ acuzațĭ.

— Şi n'aĭ recunoscut pe vinovat în nicĭ unul dintre eĭ?

— Nu.

— Eştĭ sigură că dacă l'aĭ vedea, l'aĭ recunoaşte?

— Pe omul acela l'aşĭ recunoaşte dintre o mie!..

CAP. VI

Caverna Borongo

In departamentul Baja-Verapoz, nu departe de Saloma, există o vastă cavernă, pe care Indieniĭ o cunosc sub numele de Borongo.

Ea este situată într'o vale strîmtă, în fundul căreia clocotea un torent, ale căruia ape se îndreaptă în spre țărmul stâng al luĭ Rio Grande.

Drumul până la această cavernă este foarte greŭ; aspectul groteĭ este foarte sinistru şi explică foarte bine numeroasele şi fantasticile legende carĭ circulă în privința eĭ.

Nicĭ un indian n'ar îndrăzni să se a

ventureze pe acolo; şi cum în Guatemala, Europeniĭ carĭ se îndepărtează de drumurile bătute sunt foarte rarĭ caverna Borongo este foarte arare-orĭ vizitată.

Vre-o zece zile după evenimentele pe carĭ le-am povestit maĭ sus, un om cu statura gigantică stătea în picioare la intrarea peştereĭ. Era noapte. Luna, ascunsă după norĭ, arunca din când în când numaĭ câte două-treĭ, slabe raze de lumină.

Omul îşĭ ţinea privirea îndreptată spre fundul văeĭ şi asculta cu cea maĭ mare atenţie.

Şi era maĭ mult de o oră de când stetea ast-fel, aplecat d'asupra prăpăstieĭ, ne auzind de cât sgomotul curentuluĭ şi urletul vântuluĭ, neputând deosebi nimic în mijlocul întunericuluĭ; când, de-o dată, o şuerătură puternică răsună de desubtul săŭ.

Omul răspunse printr'o şuerătură la fel, şi câte-va momente după aceia, un alt individ apăru lângă dânsul.

In momentul acela, luna se ascunsese cu totul după norĭ, şi picăturĭ marĭ de ploae începuseră să cadă.

— Tu eştĭ, Ferret? întrebă noul sosit.

— Dar cine altul aĭ voi să fie, Lebont?

— E aşa de întuneric! Nu-mĭ vĕd nicĭ măcar picioarele. Dar, cu toate acestea, să ne grăbim. N'avem timp de perdut.

— Veĭ voi maĭ întâiŭ să-mĭ explicĭ rostul celor două cuvinte pe carĭ mi le-aĭ scris cu creionul în gara Simalapa?

Veĭ voi să-mĭ explicĭ, pentru ce-mĭ era interzis să locuesc Saloma, şi pentru ce m'aĭ trimis în acest loc oribil, pe care nu l'am găsit de cât cu cea maĭ mare greutate?

— Pentru ce? E adevĕrat că de astă dată nu puteaĭ prevedea complicaţia care se iveşte. Eĭ bine, fiica luĭ Poiré te cunoaşte. Dânsa este aceia care te-a surprins în coliba bătrâneĭ Pitu...

— Cum!.. Faţa aceasta este aceia care m'a împiedicat să-mĭ termin afacerea?..

— Da...; şi dânsa nicĭ acum nu se consolează că n'a putut ajunge cu un moment maĭ curând.

— Ah!.. cât de mare plăcere voĭ avea să...

— Să nu perorăm; să vorbim cu folos...

Precum ştiĭ, amiciĭ noştri aŭ fost conduşĭ la Sulama. Lucrul acesta n'a fost de loc uşor. Trebuia să-ĭ împiedic de a comunica cu toată lumea, fără să le trezesc vre-o bănuială. Sunt convins că tu n'aĭ fi putut face aşa ceva.

— Şi în ce mod aĭ procedat?

— La Simalapa, 'ĭ-am făcut să creadă că trăsurile de poştă nu maĭ funcţionaŭ. 'I-am condus la un indian, care nu pricepe nicĭ un cuvânt franţuzesc; dânşiĭ aveaŭ ceva banĭ, şi indianul le-a furnizat purtătorĭ indienĭ.

Aceştia, de asemenea, nu ştiaŭ nicĭ un cuvânt franţuzesc; numaĭ aşa 'ĭ-am putut aduce în aceste platourĭ. Căcĭ, pri mul om cu care ar fi vorbit, le-ar fi spus că drumul pe care îl urmăreaŭ, făcea un înconjur enorm...

«La Salama 'ĭ-am instalat într'o colibă îndepărtată, dându-le de servitorĭ pe indieniĭ carĭ îĭ purtaseră. 'I am hotărât să aştepte acolo un pretins convoĭ de măgarĭ, trimes de către Tiphaigne întru întâmpinarea lor. In modul acesta, câştigăm timp... Vermont trebue să sosească în curând. D-ra vorbeşte câte-va cuvinte în limba spaniolă, dar după cele ce 'ĭ-am spus despre locuitoriĭ oraşuluĭ, nu'ĭ vine să intre în vorbă cu nimenĭ.

— Eştĭ miraculos, dragul meŭ; continuă.

— Am sfârşit. Dar de ce mă grăbeştĭ aşa?

— Pentru că, dintr'un moment în altul, am putea fi întrerupţĭ.

— De către cine?

— De către Vermont.

— Vermont aicĭ?

— Fără îndoială.

— Crezĭ că e timpul să facem glume?

Fără să răspundă, Ferret făcu câţĭ-va paşĭ înainte şi privi cu atenţie în vale.

Apoĭ, se întoarse spre tovarăşul săŭ, şi'ĭ zise:

— Acum, Vermont trebue să fie aproape. După cum m'aĭ sfătuit, mi-am urmat corespondenţa. Vermont trebuia să fie în sat, azĭ dimineaţă. 'I-am lăsat acolo câte-va cuvinte, pentru a 'ĭ arăta locul meŭ de retragere, şi a'ĭ fixa ora întâlnireĭ. Vĕd că întârzie puţin, dar îl putem erta; drumul este foarte răŭ.

Ploaia se schimbase în furtună. Un uragan de o violenţă nebună, sguduia arboriĭ pădureĭ, şi sgomotele tunetuluĭ deveniseră spăimântătoare. Ferret şi Lebout trebuiaŭ să vorbească în gura mare pentru ca să se maĭ poată auzi unul pe altul.

Peste cât-va timp, se vĕzu lumina uneĭ lanterne licărind la intrarea groteĭ. Ferret îl recunoscu pe Vermont şi înaintă spre dânsul.

Omul de afacerĭ ridică lanterna, şi 'şĭ recunoscu tovarăşul de altă dată.

— Ah!.. iată-te în sfârşit! exclamă dânsul. Ce drum! Mărturisesc că mi-a fost oare-cum frică. E multă vreme de când te strig, şi fără licărirea ultimuluĭ fulger, n'aşĭ fi găsit nicĭ o dată intrarea.

Se întrerupse brusc, căcĭ îl zărise pe Paul Lebout la spatele gigantuluĭ.

— Cine este individul acesta? întrebă dânsul, mirat.

— Un amic, răspunse Ferret, un om foarte fin, pe care mi l'am asociat.

Vermont păru nemulţămit, şi colosul normand se grăbi să 'ĭ povestească în ce mod Paul Lebout devenise numaĭ de cât trebuitor.

Asigurat, vărul familieĭ Poiré îşĭ puse lanterna jos.

— Amiciĭ meĭ, zise dânsul, vă felicit; dar trebue să ştiţĭ că nicĭ eŭ nu mĭ-am perdut timpul.

Evenimentele aŭ mers repede în Franţa. Am aflat că Terville ceruse ajutorul notaruluĭ săŭ, pentru a fi maĭ sigur de izbândă. Notarul însă, îĭ răspunse că dacă justiţia se amestecă, dreptul nu maĭ era de partea lor.

Atuncĭ, am mers cu îndrăznala până acolo, în cât l'am acuzat pe Terville că voise să-şĭ însuşească pe nedrept moştenirea. N'am reuşit să provoc arestarea luĭ, dar judecătorul de instrucţie 'ĭ-a ordonat să rămâe la dispoziţia justiţieĭ.

Pe de altă parte, dragiĭ meĭ, eŭ sunt singurul depozitar al familieĭ Poiré, în toată Franţa.

«Teoria mea a fost întotdeauna că afacerile micĭ nu trebuesc lăsate nicĭ o dată în părăsire. Aşa de exemplu, erĭ chiar, am făcut cunoştinţa unuĭ indian, Quichna, care se întorcea de la Livingstone unde reclamase punerea în libertate a unuĭ frate al săŭ. Fratele acesta era acuzat pe nedrept că omorîse un soldat. Din întâmplare, indianul acesta vorbia limba franceză.

«E un om înseta de răzbunare; am devenit prieten bun cu dînsul, din câteva cuvinte. Dar, să revenim la afacerea noastră.

«Pe scurt, vorbind, îndată ce l'am văzut pe Ferville paralizat, m'am îmbarcat, şi iată-mă aci.

«Acuma nu ne maĭ rămâne de cât să jucăm ultimul act al comedieĭ.

Lebont ceru patronuluĭ să hotărască rolurile.

— E foarte simplu, răspunse Vermont; d-ta veĭ pleca mâne dimineaţă, împreună cu întreaga familie Poiré, pe nişte măgarĭ, pe care mă însărcinez eŭ să-ĭ găsesc...

Ferret, cu sprîncenile încruntate, îşĭ încrucişă braţele pe piept, şi pronunţă cu brutalitate aceste două cuvinte:

— Şi apoĭ?

— După aceia vĕ veţĭ avea răsplata pe care v'am făgăduit-o.

— Plata se va face în urmă?

— Fără îndoială; eŭ n'am încasat încă nimica din moştenire...

— Şi după ce veĭ încasa baniĭ, ne veĭ trimete la plimbare.

— De ce spuĭ asta?

— Eŭ spun că după ce-ţĭ vom fi făcut interesul, nu veĭ maĭ voi să auzĭ de noĭ.

«Te cunosc eŭ bine, bătrîne avar; dar noĭ n'avem poftă să fim traşĭ pe sfoară. Voim baniĭ înainte.

— Cum!.. Eŭ vă daŭ o avere întreagă, şi voĭ îmĭ puneţĭ cuţitul la gât?

— Dacă nu ne daĭ baniĭ înainte, nu vom face nicĭ o mişcare.

Vermont se făcu galben ca ceara. El ridică lanterna de la pămînt, pentru a privi maĭ bine figurile complicilor săĭ. Furia îl cuprinse.

— Dobitocilor!.. esclamă dînsul. Eŭ nu pot călători cu cincĭ-zecĭ de miĭ de francĭ la mine. A aştepta sosirea aces-

tor banĭ, ar insemna să perdem toată afacerea.

— Şi cu toate acestea, va trebui, saŭ să renunţăm la afacere.

— Ah!. domnule Ferret, te răzvrăteştĭ împotriva mea, dar te înştiinţez că lupta nu va fi de loc egală. Justiţia mă va apăra pe mine care am venit să mĕ devotez unor rude, dar nu te va apăra pe tine, care aĭ avut uimitoarea dobitócie de a nu-ţĭ ascunde numele de asasin.

Ferret, nebun de furie, era să se repeadă asupra adversaruluĭ sĕŭ, când o detunătură formidabilă răsună în cavernă.

Era un zgomot ca acel produs de explozia uneĭ mine. Lanterna fu zdrobită în zecĭ de bucăţĭ, şi peste o clipă grota rămase scufundată in cel maĭ complect întuneric.

Lebont fu cel dintâĭ care vorbi.

— A fost un trăsnet teribil!. Am scăpat ca prin urechile aculuĭ!..

La lumina primuluĭ fulger care izbucni în urmă, Ferret şi tovarăşul săŭ, putură constata că Vermont dispăruse.

Gigantul voi să pornească pe urmele fugaruluĭ, dar Lebont îl opri cu un gest.

— Lasă-l să se ducă.

— Dar, perdem afacerea...

— Vom şti cum să lucrăm... Familia Poiré va fi ascunsă, într'un loc sigur şi nu-ĭ vom da-o pe mână, de cât după ce ne va fi plătit suma făgăduită.

— Eştĭ un adevĕrat geniŭ, dragul meŭ Lebont; după ce vom încasa banil, voĭ aplica o mică lecţie bătrînuluĭ şnapan...

. . . .

In timp ce aceste ultime cuvinte eraŭ schimbate la gura taverneĭ, între ceĭ doi complicĭ, Vermont alerga repede în spre un sat din munte, fără să bage în seamă ploaia violentă care cădea.

Nu cunoştea locurile şi mergea drept înaintea luĭ, pe unde apuca. Din când în când numaĭ, zăria la lumina fulgerilor o îngrămădire de case, pe o colină. Şi atâta-ĭ era destul pentru ca să nu se rătăciască.

Enervarea prin care trecea, îĭ dădea nişte forţe de titan; vorbia cu voce tare.

— Nu se poate să mă înşel, spunea dînsul. Şeful Quichna mi-a arătat satul săŭ; şi cred că nu poate fi altul de cât acesta!...

Ah! tâlhariĭ!.. Ce frumos vor fi traşĭ pe sfoară!

După multă trudă omul de afacerĭ ajunse în sfîrşit la cea dintâĭ colibă a satuluĭ.

Un gardian îl opri. Ajutându-se cu câte-va cuvinte spaniole pe care le cunoştea, omul de afacerĭ ceru să vorbească şefuluĭ.

Quichua veni, îşĭ recunoscu amicul, şi-l primi cu cea maĭ mare bucurie.

Vermont fu condus spre coliba şefuluĭ, unde primi toate onorurile prescrise de uz.

După un moment de tăcere, omul de afacerĭ vorbi, cu vocea sacadată :

— Il cunosc pe acela care l'a denunţat pe fratele tăŭ.

Efectul căutat se produse instantaneŭ. Faţa bine-voitoare a luĭ Quichua, se metamorfoză ca prin farmec, luând o înfăţişare sălbatecă. Indianul îşĭ strînse pumniĭ, şi cu vocea înăbuşită întrebă :

— Cine este?

— Iţĭ voĭ spune îndată. Dar maĭ înainte, voĭ cere de la tine un jurămînt.

— Vorbeşte.

— Trădătorul acela este de asemenea şi duşmanul meŭ. Trebue să jurĭ pe memoria tatăluĭ tăŭ, că-l veĭ ucide şi pe dînsul, şi pe cele două fete care-l întovărăşesc.

Şeful indian răspunse furios, scrîşnind din dinţĭ :

— Nu maĭ e nevoe să facem astfel de jurăminte... Calăul frateluĭ meŭ va muri de mâna mea, împreună cu copiiĭ săĭ!

— Lucrul va fi uşor. Aceia pe care i-am condamnat la moarte, sunt nişte colonĭ modeştĭ, compatrioţĭ aĭ meĭ.

— Dar ce motiv avea albul acela să acuze pe sărmanul meŭ frate ?

Vermont nu prevĕzuse această întrebare, căcĭ rămase un moment pe gânduri.

— Dar, aproape îndată, răspunse :

— Se pare că fratele tăŭ a fost calomniat, pentru că voia să scape de dînsul; îl credea puternic înamorat de fiica sa.

— Laşul!.. mugi Quichua. Şi unde-l pot găsi?

— La Saloma. Vor pleca în curând toţĭ treĭ, spre oceanul Pacific, împreună cu un alt francez, care le serveşte de călăuză.

— Voĭ trimete chiar acuma oamenĭ pe urmele miceĭ trupe, care va fi capturată îndată după plecarea eĭ. Restul mă priveşte!

CAP. VII

Un trădător trădat

Cu inteligenţa aceia deosebită care-l caracteriza, Paul Lebont învĕţase în scurtă vreme limba indienilor printre care rătăcia.

El cunoştea foarte bine dialectul quichua; avusese chiar onoarea să colaboreze împreună cu un savant englez la traducerea luĭ Popol-Vuh. Se ştie că dialectul acesta, rămase acelaşĭ de la distrugerea mareluĭ imperiŭ indian pînă astă-zĭ, este unul dintre rarele dialecte indiene, care posedă o literatură.

Traducerea pe care o făcuse tînărul colon, era o operă istorică, datorită unuĭ patriot necunoscut Se povesteaŭ acolo unele fapte destinate să înlocuiască documentele perdute în timpul războiuluĭ

De când se întorsese din caverna Borongo, falşa călăuză a familieĭ Poiré se silise să intre în vorbă cu toţĭ indieniĭ carĭ voiaŭ să-l asculte.

Vorbiaŭ despre furtuna care se deslănţuise, despre drumurile proectate, despre recolta trestieĭ de zahăr; convorbirea se termina în tot-d'a-una cu aceste cuvinte:

«Nu cum-va aĭ să-mĭ închiriezĭ treĭ saŭ patru măgarĭ?

Lebont ştia că Ferret la rîndul săŭ făcea aceleaşĭ cercetărĭ. Dar orele treceaŭ fără să primească vre-o ştire de la gigant.

Se pregătea să intre în coliba pe care o locuia împreună cu familia Poiré, când un bătrân quichua, îl salută prieteneşte.

Indianul acesta avea cu dânsul douĭ măgarĭ, şi privea cu atenţie coliba.

— *Amigo*, întrebă tânărul colon, unde te ducĭ la ora aceasta?

— Nu ştiŭ; caut un adăpost.

— Te-aĭ rătăcit poate?

— Nu tocmaĭ; dar am fost surprins de furtună, şi silit să mă întorc îndărăt.

— Dar încotro porniseşĭ ?

— In spre oceanul Pacific.

Lebont nu putu să-şĭ săpânească o exclamaţie de bucurie :

— Şi eŭ de asemenea, zise dânsul, caut nişte măgarĭ, pentru a conduce aţĭ-va călătorĭ la San-Marcos!. Ce fericire!.. Nu-ĭ aşa că veĭ voi să ne ieĭ şi pe noĭ?

— Cu plăcere; nicĭ o dată nu mĭ-a plăcut să călătoresc singur.

— Ei bine, atuncĭ leagă-ţĭ măgariĭ sub şopron, şi vino de te odihneşte împreună cu noĭ.

Indianul n'aşteptă să fie rugat de două orĭ. Işĭ legă măgariĭ sub şopron, şi ceru voe să întârzie un moment, pentru a căuta ceva hrană animalelor.

Tînărul intră pentru a aduce această ştire veselă tovarăşilor săĭ.

— In sfârşit, trimisul d-luĭ Tiphaigne a sosit!.. exclamă dânsul. El are ordin să plece mâine în zoriĭ zileĭ, pentru ca după patru-zecĭ şi opt de ore, să poată ajunge într'un punct unde suntem aşteptaţĭ de stăpânul săŭ.

— Are măgarĭ? întrebă mica Simona.

— Numaĭ douĭ. Din nenorocire, 'ĭ-a perdut pe ceĭ-l'alţĭ în timpul furtuneĭ. Dar nu e nimic. D. Poiré se va servi de unul dintre măgarĭ, şi domnişoarele îl vor lua pe cel alt.

(Va urma)

POŞTA REDACŢIEI

D. G. V.—N'am primit articolul «Canalul de Suez». Scrieţi-l din noŭ şi trimit ţi-l.

R. V. Dorohoiŭ.—Am maĭ spus'o altă dată: maĭ bine, mult maĭ bine o traducere bună, de cât ceva original slab.

August. — Trimete-ţĭ, publicăm cu plăcere.

Un exemplu teribil pentru răŭ făcătorĭ.

ARBORII SÎNGERÎNZI

Nu există într'adevăr nicĭ o ţară din lume care să ofere străinilor contraste maĭ puternice şi maĭ violente ca China.

Este regretabil că în mijlocul natureĭ frumoase şi bogate a Chineĭ se petrec scene cu totul sîngeroase, se petrec chinuirĭ groaznice, scene carĭ fac să ţi se ridice părul măciucă în cap.

In sfântul imperiŭ ar fi ceva cu totul ridicol ca să vie cine-va să arate necesitatea suprimăreĭ pedepseĭ cu moartea! Pedepsele carĭ se daŭ acolo sunt maĭ grozave chiar de cât moartea.

Nicĭ odată pedeapsa nu corespunde cu fapta şi cel maĭ mic moft se pedepseşte într'un mod atroce. Cu toate acestea crima e foarte întinsă în sfîntul imperiŭ!

S'ar părea că în zadar există în permanenţă la Peking la locul numit «câmpia călăuluĭ», un călăŭ cu securea in mână lângă un trunchiŭ de arbore, unde vecinic cad la capete de oamenĭ! Acest loc celebru al chinuirilor se află situat între oraşul chinez şi oraşul mongol.

Astă-zĭ acolo este o cloacă scîrboasă, un pământ roşiu din causa sîngeluĭ care nu se maĭ sfîrşeşte nicĭ o dată. Din acest loc se ridică vecĭnic un miros greŭ de tot. Maĭ departe, afară din oraş şi între arboriĭ frumoşĭ şi plantaţiunile bogate se văd atârnând de arborĭ niştĭ cuştĭ micĭ. In aceste colivĭĭ nu se găsesc alt-ceva de cât capete de oamenĭ cu dinţiĭ rînjiţĭ. Aceste capete se expun pentru a putea pune oare-care groază în inimile bandiţilor carĭ mişună prin acele locurĭ maĭ teribil ca furnicile într'un roiŭ.

Deşi bandiţiĭ şi hoţiĭ ceĭ grozavĭ aĭ Chineĭ aŭ ocazie să vadă mereŭ rigurozitatea pedepselor sfântuluĭ imperiŭ, totuşĭ eĭ nu contenesc cu hoţiile, cu asasinatele, cu cruzimile!!..

Dar oare această scîrboasă expunere de capete tăiate în plin aer se face numaĭ pentru a băga groaza în bandiţĭ?

Un misionar pe care l'am întîlnit în împrejurimile Nankinuluĭ şi nu departe de un parc feeric înflorit de azalee şi unde se legănaŭ în vînt cuştĭ micĭ cu capete de oamenĭ, mi-a spus că expoziţiea asta maĭ avea şi îndoitul scop d'a speria pe străinĭ. Părăsiĭ cu scîrbă şi groază acest spectacol şi maĭ departe zăriĭ nişte copiĭ şi nişte femeĭ bătrâne care scoteaŭ ţipătul pe «Janguci-tse»! Misionarul îmĭ explică că aceasta era o insultă la adresa străinilor şi că însemna: diavol îndrăcit!

Acum maĭ de curînd — pe când străbăteam vestul luĭ See-Thonen — zăriĭ o mulţime de cuştĭ din acelea cu capete omeneştĭ, carĭ atîrnaŭ ba de frumoasele sălciĭ, ba de cedriĭ, ba de duzĭ etc.

Uitându-mă bine, văzuĭ că unele din aceste capete eraŭ tăiate cât se poate de curând şi asta mi-o dovedia picăturile de sânge carĭ curgeaŭ din cuştĭ!!

Conducătorul meŭ cercetând în împrejurimĭ află că trupe înarmate chineze eraŭ acolo şi făceaŭ o vînătoare fără milă printre piraţiĭ din împrejurimĭ. Aceste cete eraŭ trimise să ucidă nu numaĭ pe piraţĭ, ci şi pe lamaşiĭ fanaticĭ, carĭ năvăliseră în aceste locurĭ în număr considerabil.

D'aci trupele plecară în spre Konang Si – unde iarăşĭ se semnalaŭ bande întregĭ de insurgenţĭ. Unele din aceste bande se zicea că eraŭ conduse de femeĭ — nişte adevĕrate amazone carĭ conduceaŭ la hoţiĭ şi la despoiarea satelor învecinate sute de hoţĭ şi de incendiarĭ şi asasinĭ!

Una din aceste amazone a fost executată şi a murit în cele maĭ grozave chinurĭ.

Cu vre-o câte-va săptămânĭ după ce părăsisem Eullang-Van, văzuĭ la Konang-Si corpul amozoneĭ decapitat; capul era mutilat în ultimul grad! Ochiĭ atîrnaŭ afară din orbite, nasul fusese tăiat şi limba care fusese înţepată cu oase de peşte, se umflase atât de tare în cât eşise afară din gură ale căreia buze eraŭ tăiate!

In jurul acestor grozăviĭ carĭ se vedeaŭ pretutindenĭ se ridica o vegetaţie din cele maĭ bogate şi maĭ frumoase. Era

un contrast teribil între frumoasele câmpiĭ de orez şi de ceaiŭ şi între capetele hide cărĭ atârnaŭ încotro îţĭ aruncaĭ o-chiĭ. Natura din acele locurĭ te făcea să'ţĭ închipueştĭ cam cum trebue să fi fost grădinile atârnate ale luĭ Nabuhodonosor. Pe coline se urcaŭ încet splendidele fugere şi primăvara deschisese pretutindenĭ corole proaspete, lianele îşĭ desfăşuraŭ florile lor încântătoare, piniĭ chinezeştĭ se răsfăţaŭ în razele calde ale soareluĭ alăturĭ de verdele dulce al bambuluĭ numit acolo «mowchu». Tot aci sumedenia de fluturĭ carĭ sburaŭ de colo pînă colo îţĭ luaŭ ochiĭ. Uşor ne putem închipui ce dulce parfum ar fi exaltat trandafiriĭ, azaleele şi cele-l'alte sute de florĭ din acele locurĭ, dacă n'ar fi fost la fie-ce pas scârboasele cuştĭ cu capetele schingiuite, carĭ răspândiaŭ un miros pestilenţial.

Cuştile acestea nu împiedec ŭ întru nimic însă pe chinezoaicele cu picioarele micĭ, carĭ şedeaŭ pe pragul caselor din satul din faţă, ca să-şĭ soarbă încet şi cu deliciŭ ceaiul în tradiţionalele cănĭ de porţ lan.

Ele îmĭ oferiră cu multă graţie un ceaŭ ş'.. trebui să-l primesc... plătind scump acest ceaiŭ.

Cum se face că eraŭ amabile cu un străin, cu un aşa zis «diavol îndrăcit»?

O oare şi poezie, frumuseţe şi urâţenie, delicateţă artistică şi cruzime barbară, civilizaţie rafinată şi sălbăticie: iată ce-ĭ acest imperiŭ ceresc a căruia arborĭ aŭ acele ciudate fructe: capete tăiate!.,

Se ţine însă aşa de puţin la viaţă acolo, în cât nu face nicĭ o impresie acele cuştĭ bandiţilor de rasă. Eĭ sunt gata la cele maĭ groaznice chinurĭ şi le suportă cu un calm, care pe noĭ Occidentaliĭ ne pune într'o mare încurcătură.

Blaz

ARCHIPELAGUL MONŞTRILOR

ROMAN DE AVENTURI DE LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

D. Dick, mereŭ serios, mereŭ nepăsător, reluă, ridicând din umerĭ:

— Ei! să lăsăm acestea. Aicĭ e la mijloc sentimentul. Noĭ să fim oamenĭ serioşĭ. Spuneam prin urmare...

Harry îl întrerupse cu violenţă şi esclamă:

— Dar în sfârşit, ce voeştĭ de la noĭ şi unde voeştĭ să ajungĭ?

— Iţĭ mulţămesc foarte mult, d-le Harry, că mĕ scuteştĭ de o transiţie care mĭ-ar fi fost oare-cum dureroasă.

«M'aĭ întrebat şi eŭ îţĭ voĭ răspunde cu cea maĭ mare simplicitate... Iată!

«Tatăl d-tale, regele lâneĭ, posedă — ca să nu zic maĭ mult — două sute de milioane de dolarĭ!

— Se pare că d-ta ştiĭ maĭ multe de cât mine în această privinţă, domnule Dick!

— Pentru mine, cunoaşterea averilor marĭ din lume este un lucru esenţial, o a doua parte a meserieĭ mele.

«Tatăl d-tale posedă, cum am spus, două sute de milioane de dolarĭ. Aş voi să'mĭ cedeze mie jumĕtate din această sumă.

— Ah! în sfirşit am ajuns la concluzie. Sperĭ că speculând dragostea noastră, şi păstrându-ne ca zăloage, veĭ putea smulge tatăluĭ nostru această sumă enormă!

— Logica acestuĭ raţionament face onoare inteligenţiĭ d-tale.

— Ştiŭ că eştĭ plin de ironie, domnule Dick, dar să trecem maĭ departe.

— Ce bun eştĭ că'mĭ uşurezĭ sarcina, domnule Harry!

«Spuneam, prin urmare, că reclam de la tatăl d-tale modesta sumă de o sută de milioane de dolarĭ. Indată ce vo primi această sumă, veţĭ fi puşĭ în libertate, fără ca cine-va să vă fi făcut cel maĭ mic răŭ.

— Şi dacă nu va voi să-ţĭ dea acea sumă?

— Poate că sinceritatea mea vĕ va cauza oare-care supărare. Dar de vreme ce d-vs. înşi-vĕ o cereţĭ... Şi apoĭ, afacerile sunt afacerĭ, nu-ĭ aşa?

«Eĭ bine, iată! Dacă până peste cincĭ-spre-zece zile, nu voĭ primi, fie în numerar, fie în cecurĭ, suma pe care am reclamat-o de la tatăl d-tale, vĕ voĭ tăia urechile şi le voĭ trimete tatăluĭ d-voastră, însoţite de o mică scrisorică, ast-fel concepută: «O nouă amânare de cincĭ-spre-zece zile este acordată d-luĭ Sydney Staone. Dacă nicĭ după trecerea acestuĭ timp nu va trimete suma reclamată, voĭ avea eŭ onoarea să-ĭ trimet capul fiuluĭ sĕŭ Harry. Semnat: **Dick Seymour**».

— Oroare! exclamă miss Nelly, îngălbenindu-se de moarte. Nu maĭ am putere să ascult. Harry! scumpul meŭ frate, simt că puterile mĕ părăsesc!

— Fiĭ liniştită, miss Nelly. Aceasta nu este de cât o ipoteză neplăcută, pentru cazul când tatăl d-voastră n'ar voi să dea suma pe care 'ĭ-o cer.

— Dar în sfirşit, răspunse Merinos, care devenise şi dînsul galben de moarte, d-ta ştiĭ bine că o sumă aşa de mare nu se poate realiza într'un timp aşa de scurt!

— Tatăl d-tale va lucra cum va şti, domnule Harry, saŭ, dacă nu, d-ta îţĭ veĭ pierde viaţa!

«Şi apoĭ dacă atâta nu va fi destul pentru a-l face să capituleze, îĭ voĭ trimete de asemenea şi capul fiiceĭ sale adorate.

— Veĭ ucide pe sora mea?

— Ca pe o simplă porumbiţă!

— Eştĭ un mizerabil!

— Ei! toate acestea sunt credinţe zadarnice. Eŭ am vorbit odată, şi nu vreaŭ să maĭ repet.

«Fără îndoială, mie nu'mĭ plac cruzimile fără rost, şi n'am nicĭ o plăcere pentru brigandagiul romantic. Dar, ştiŭ să număr bine. Şi dacă în calitatea mea de bandit modern, îmĭ place să respect oare-cum formele, în schimb însă, sunt neclintit în hotărârile pe care le iaŭ!

«Prin urmare, e deplin hotărât: baniĭ saŭ viaţa!

«Acuma după ce v'am spus lămurit ce voesc de la d-voastră, îmĭ veţĭ da voe să lichidez o mică socoteală, cu un personagiŭ... — cum să-ĭ zic? — cu un personagiŭ episodic al aventuriĭ noastre.

«Este vorba despre Maona, femeia aceasta care m'a trădat, şi care ştie bine ce pedeapsă o aşteaptă.

«Vino aicĭ, Maona, şi mişcă-te repede!

La sunetul aceleĭ vocĭ imperioase, sărmana Maona începu să tremure ca zguduită de frigurĭ. Dinţiĭ îĭ clănţăniaŭ în gură de groază.

Ea îşĭ privi călăul cu un aer care ar fi înduioşat şi inima unuĭ tigru, gura eĭ mută se deschise şi se închise, ca şi cum ar fi voit să pronunţe o fierbinte rugăciune de ertare.

— Vino aicĭ, trădătoare-o! repetă Dick; voeştĭ să viŭ eŭ la tine?

«Tu eştĭ aceea care aĭ deschis albilor uşa secretă, dându-le ast-fel putinţa să evadeze de aicĭ?

«Tu eraĭ gardiana lor, şi-mĭ răspundeaĭ de dânşiĭ cu viaţa ta.

Fratele şi soţul tĕŭ şi-aŭ plătit cu viaţa îndrăzneala acesteĭ trădărĭ.

— D-le Dick, întrerupse miss Nelly cu demnitate, cruţă te rog viaţa acesteĭ femeĭ. Ea ne-a scăpat ca recunoştinţă pentru o bine-facere. Las'o să trăiască lângă noĭ!

— Miss Nelly, răspunse banditul, cu politeţa sa plină de ironie, crede-mă că sunt în adevĕr desperat! Acesta este singurul lucru pe care nu vi-l pot acorda. Am principiĭ fixe. Femeea aceasta a trădat şi trebue să moară. In poziţia mea, care este oare-cum în afara societăţeĭ, orĭ-ce lucru se poate erta, trădarea însă, nicĭ odată.

— D-le Dick, te rog, repetă miss Nelly; acordă-mĭ viaţa sărmaneĭ mele Jenny, saŭ Maona, cum îĭ ziceĭ d-ta. Voĭ plăti pentru dânsa orĭ-ce preţ de rĕscumpărare veĭ voi!

— Eĭ! lăsaţĭ acuma vorbele acestea. Cred că dărnicia d-tră nu este tocmaĭ la locul eĭ. Tatăl d-tră va avea mult de furcă, pentru ca să-mĭ poată plăti cele cincĭ-sute de milioane de francĭ pe care «mi le datoreşte!»

Şi-apoĭ, am spus că lucrul acesta nu se poate.

Eŭ nu-mĭ schimb nicĭ odată hotărîrile.

«Maĭ bine, luaţi-vă rĕmas bun de la dânsa.

Şi zicând acestea, fără cea maĭ mică emoţie, fără cea maĭ mică umbră de îndoială, scoase un revolver de la cingătoare şi îndreptându-l asupra sărmaneĭ şi buneĭ sălbatece, îĭ descărcă două focurĭ în piept.

Biata Jenny se rostogoli la pămênt într'un val de sânge.

Un momont, tinerii noştri prietenĭ rĕmaseră înlemniţĭ de groază, de indignare; nu le venea să creadă ceea-ce vedeaŭ cu ochiĭ.

Totor fu cel dintâiŭ care-şĭ veni în fire.

— Mizerabile! strigă dânsul; laşule, infamule!

— Asasinule! adăugă miss Nelly, cu vocea tremurătoare de indignare.

Merinos izbucni la rândul sĕŭ într'un potop de vorbe ocărîtoare.

Dar, în faţa tuturor acestor insulte şi provocărĭ, Dick Seymour rĕmase nepăsător.

El stătea cu mâinele încrucişate pe piept, triumfător, surâzînd.

După o clipă dânsul bătea din palme; aproape îndată patru oamenĭ apărură.

— Luaţĭ cadavrul acesteĭ femeĭ de aicĭ! ordonă dânsul cu un gest imperios.

CAP. VIII

Inimĭ generoase.—Sforţărĭ zadarnice.—Luptă cu orĭ-ce preţ.—Caverne.—Zidul.—Proviziile.—Faţă în faţă.—Explozia.

Totor era un tinăr curagios; cititoriĭ noştri ştiŭ prea bine lucrul acesta, şi credem că nu maĭ este nevoie să-l repetăm.

Cu toate acestea cu tot curajul, cu toată vitejia sa obişnuită, Totor, generalul Totor, simţi cum inima îĭ bate în piept cu nelinişte, şi simţea cum încrederea în sine îĭ piere.

Când se gândea la sentinţa pronunţată împotriva bieteĭ Jenny, simţea un fior neplăcut, un fior rece trecându-ĭ prin piele.

Drace! condamnat la moarte! Şi de cine! De acel peste măsură de feroce om care—în faţa lor—asasinase pe sărmana Jenny! «Eĭ şi! gândi în sine Totor, viaţa mea nu se ţine de cât într'un fir de păr şi pielea mea nu face nicĭ doui banĭ!

«Să ne ţinem bine decĭ!» D'odată el se ridică cu mândrie scuturându-şĭ legăturile carĭ îl încingeaŭ şi aruncă amicilor săĭ înspăimântaţĭ o privire plină de inimă şi speranţă— întorcând după acea aceiaşĭ ochĭ— dându-le o nuanţă scrutătoare în spre bandit.

Mister Dick se întoarse cu spatele la lumină şi îĭ rămâne în chipul acesta cu totul în penumbră.

Tocmaĭ atuncĭ Totor văzu că buzele luĭ eraŭ umflate şi brăzdate pretutindenĭ şi că d'asupra nasuluĭ avea o pată vînătă, care se continua pe gât şi bărbie.

Parisianul îşĭ zise:

«Asta-ĭ lovitura care i-am aplicat'o pe figură! Totuşĭ nu mĕ miră că încă îndrăzneşte să se uite la mine»!

Toate aceste gândurĭ s'aŭ schimbat cu repeziciunea fulgeruluĭ în momentul în care ochiĭ lor se întâlniră ca şi două săbiĭ în duel.

Pe de altă parte Nelly şi fratele eĭ fură apucaţĭ d'un tremurat puternic când auziră aceste cuvinte teribile: «V'am condamnat la moarte»!

Cum adică! Totor, el Totor va avea aceiaşĭ soartă ca şi sărmana Jenny? Oare banditul îl va asasina în faţa ochilor lor şi p'acest scump amic!

Nelly şi Harry se simţiră cu totul revoltate la această presupunere. Nu! aceasta nu se va întâmpla nicĭ odată. Trebue cu orĭ şi ce chip ca Totor să trăiască. Eĭ vor încerca să vadă pînă unde merge lăcomia luĭ Dick Seymour. Pentru acest lucru vor face o ultimă rugăciune părinţilor lor. Eĭ se vor angaja la tot cea ce le va propune brigandul, eĭ vor sacrifica—dacă va fi nevoe—şi ultimul dolar. Se vor reduce la mizerie, la pâinea zilnică, numai să poată dobândi salvarea deplină. Vor face orĭ şi ce numaĭ să scape pe Totor!

Pentru eĭ Totor e maĭ mult ca un prieten. Pentru Merinos—pe care el l'a scăpat de atâtea orĭ—nu valorează maĭ mult ca un frate chiar?

Ş'apoĭ chiar Nelly dacă îl iubeşte ca şi pe Harry însuşĭ, nu simte ea ceva maĭ mult chiar pentru el, întocmaĭ ca şi Virginia în captivitatea devotatuluĭ, îndrăzneţuluĭ şi veseluluĭ Paul?

Şi d'odată vorbele începură să curgă din gura eĭ fără voie:

«Nu! mister Dick, nu veĭ face una ca asta, saŭ dacă trebue numaĭ de cât s'o facĭ, atuncĭ împreună cu el suntem gata să murim şi noĭ.

Totor—vezĭ d-ta—face oare-cum parte din familia noastră şi nu-l veĭ putea hotărâ să se separe aşa uşor de noĭ.

«Gândiţi-vă maĭ bine că părinţiĭ noştriĭ ar avea treĭ copiiĭ şi că pentru rescumpărarea lor voĭ datora treĭ despăgubirĭ.

Aceste despăgubirĭ eĭ le ar plăti orĭ şi cât de marĭ ar fi.

Şi Merinos, întrerupând pe tînăra fată, adăugă cu multă căldură:

«Mă asociez din toată inima la cuvintele suroreĭ mele şi fac apel la d-ta hotărîndu-mă să satisfac tot ceea ce veţĭ cere.

«Noĭ suntem încă bogaţĭ acuma, eĭ bine! luaţi-ne totul, reduceţi-ne la neagra mizerie, dar salvaţĭ pe amicul nostru, pe fratele nostru»!

In timp ce vorbea Merinos, un surâs crispat şi diabolic începu să se desemneze pe buzele banditului şi el zise cu cruzime:

«Miss Nelly şi mister Harry, constat cu regret ceea-ce 'mĭ spuneţĭ şi acest cântec vechiŭ mi l'aţĭ maĭ cântat odată când era vorba de Maona şi ştiţĭ că n'a servit la nimic!

«Mĕ forţaţĭ să devin monoton şi să vĕ repet din noŭ, că eŭ nicĭ nu uit lesne şi, maĭ ales, nicĭ nu ert.

— Aibĭ milă! mister Dick.

— Şi maĭ ales să nu-mĭ vorbiţĭ de rescumpărare. Vă iaŭ tot ceea-ce v'aşĭ putea lua aşa în cât să aduc falimentul complect.

Regele Lineĭ va trebui să-şĭ bată mult capul până să izbutească să-şĭ procure în cincĭ-spre zece zile o sută milioane de dolarĭ...

— Nu, acestea nu pot fi ultimile d-tale cuvinte! răspunse Harry, în timp ce Nelly izbucni în lacrimĭ.

— Dar la dracu! nu vedeţĭ că toate aceste rugămintĭ fac o poftă nebună d'a ucide pe acest Totor chiar aci, în faţa ochilor voştri, cum s'a întâmplat şi cu Maona maĭ înainte?

«Şi aşĭ fi făcut'o asta o ho! dacă n'aşĭ găsi că e ceva prea simplu pentru Totor, pentru această mizerabilă lepădătură care...

Până aci, Totor asista la aceste scene maĭ mult ca spectator de cât ca actor, atât de puţin îl mişca momentele în carĭ era vorba de viaţa luĭ. Totuşĭ era foarte emoţionat când vedea iubirea şi devotamentul celor-l'alţĭ douĭ.

Cu buzele îndreptate spre buzele lor şi bându-le par'că cuvintele, el îşĭ îndrepta spre eĭ ochiĭ luĭ cenuşiĭ cu nuanţa lor limpede şi caldă când, d'o-dată, ultimile cuvinte ale banditului îl făcură să 'şĭ iasă din fire. El se ridică d'o dată ca un cocoş înfuriat şi zise:

«O lepădătură care v'a pungăşit, care v'a bătut, v'a învîrtit bine şi... care era cât p'aci să vĕ sugrume!» Şi — asemenea eroilor luĭ Homer — el începu să-l tutuiască şi să-l apostrofeze:

«Dar tu nu vezĭ că despreţuind pe adversarul tĕŭ, te despreţueştĭ pe tine însu-ţĭ!

«De alt-fel eŭ ştiŭ că nu e nimic în capul tăŭ!

Mă înşelasem! te luasem drept un criminal de elită... drept un gentilom al răspântiilor, dar totuşĭ un gentilom!

«Vaĭ! şi tu nu eştĭ de cât un hoţ ordinar, un laş care insultă pe cine-va

când e în lanţurĭ fără putinţa de a se apăra, un poltron ordinar, de care puţin îmĭ pasă mie, Totor, copil de şeaptespre-zece anĭ!

In timpul acesteĭ violente apostrofărĭ figura luĭ mister Dick luă o coloare vînătă, ca şi cum întreaga fiere i s'ar fi vărsat în ea. Faţa luĭ albăstrie, rasă de curând, se crispă de-odată şi deveni hidoasă.

Banditul fu apucat dintr'o dată de un tremur nervos şi scoţându-şĭ din buzunar un revolver elegant începu să strige cu o voce reguşită:

«Canalie, o să cazĭ în curând sub glontele acesteĭ arme!

— Haida de! nu cred să facĭ una ca asta!

Da... da, un laş nu se hotărăşte aşa de uşor!

Abia stăpânindu-şĭ mânia, mister Dick nu apăsă pe cocoş. El dete un lung suspin, scrîşni din dinţĭ şi apăsă de patru orĭ pe butonul uneĭ soneriĭ, care făcu ca întreaga cameră să vibreze: crrr!... srrr! srrr! srrr!...

De-odată uşa se deschise şi patru indivizĭ intrară înăuntru, în timp ce Nelly şi fratele eĭ, cu totul palizĭ, priveaŭ pe amicul lor cu înmărmurire amestecată cu admiraţie.

«Ştiţĭ ceea-ce trebue să faceţĭ, zise cu răceală mister Dick, care se calmase pentru un moment. Haide ridicaţi-l!»

Ceĭ sosiţĭ de curând eraŭ nişte adevăraţĭ giganţĭ. Eĭ nu pronunţară nicĭ un cuvânt, dar — de sigur cunoscând bine porunca Parisianuluĭ—se aruncară la el cu o brutalitate de neauzit!

Ah! dacă sermanul general n'ar fi avut mâinele şi picioarele legate!

Ce nenorocire!

El îĭ lăsă să vină până la el, apoĭ de odată se plecă şi se aruncă nebun cu capul înainte. Cu toate că aruncătura asta înainte era făcută fără forţă, capul luĭ izbi cu putere un biet stomac.

Proprietarul acestuĭ organ dădu un han! şi căzu pe spate întins.

«Miĭ de dracĭ! răcni Totor, dacă n'aşĭ fi legat, v'aşĭ extermina ca alt-ceva!

El se repede la cele treĭ braţe care se îndreptaŭ în spre el şi face sforţărĭ nebune să nu se predea. Eĭ îl rostogolesc la pământ şi-l bat măr. Totor însă răbdă, se scutură, loveşte cu picioarele, cu coatele, muşcă, se sbate, şi ţipă:

«Tata a spus'o: «nicĭ o dată nu trebue să cedezĭ... loveştĭ... loveştĭ... până morĭ»!

Nelly începu să ţipe într'un chip cu totul sfâşietor. Merinos arătă laşilor, carĭ îĭ băteaŭ amicul, tot dispreţul luĭ scuipându-ĭ şi dacă n'ar fi fost şi el legat la rândul luĭ, de sigur c'ar fi sărit să-ĭ scape.

Liniştit în fine printr'o groaznică bătaie Totor fu dus mugind şi încă îmbrâncind pe ceĭ carĭ-l tîraŭ şi strigaŭ:

«Heĭ drăcie ca asta!.. ce turbat d-le!!

Când Totor ajunse pe pragul uşeĭ, maĭ privi pentru ultima oară pe ceĭ carĭ poate nu-ĭ va maĭ vedea nicĭ odată şi păstrând totuşĭ o singură rază de iubire strigă tovarăşilor săĭ:

«La revedere miss Nelly!.. la revedere Merinos!

— Totor!... scumpe Totor!... începu să zică plângând tînăra fată.

— Şi ţie... miss Mary... la revedere; strigă din noŭ curagiosul ştrengar.

«Ne vom vedea!.. căcĭ vreaŭ eŭ asta.. şi..., pe urmă ştiţĭ că întâmplarea-ĭ totul»!

Eĭ trec pragul... şi uşa se închide cu sgomot.

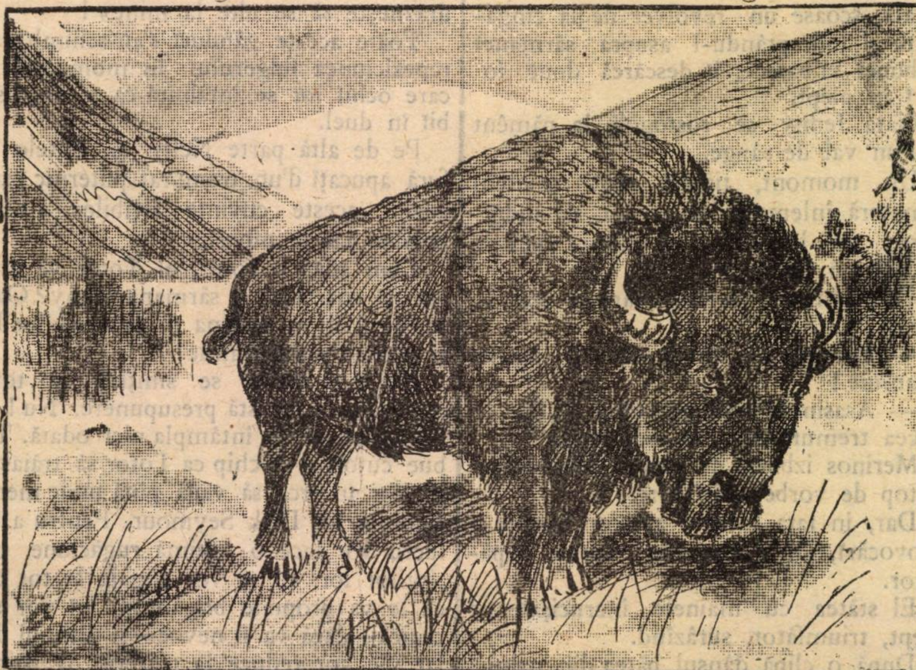
Omul, care fusese doborît c'o lovitură de cap vine aplicată în stomac, se ridică văitându-se şi se duse să-şĭ ajungă pe ceĭ l'alţĭ tovarăşĭ carĭ conduceaŭ pe Totor.

Sărmanul pungaş tot nu încetase d'a rezista.

Lupta desperată care o dusese însă în contra celor treĭ sbirĭ carĭ loviaŭ în el ca într'o tobă, îl sdrobise cu totul.

Legat ca o şuncă, cu mâinile şi picioarele tăiate de funiile carĭ intraseră în carne, el rămase în nemişcare şi fu dus fără ca să maĭ poată face vre-o mişcare.

(Va urma)

Un descendent al bourului american

O rasă care se stinge

Guvernământul din Canada a binevoit să păstreze ceva din bourii de altă dată, din rasa care acum se stinge zi cu zi în America. Numaĭ prin câte-va puncte din Dominion, în fermele şi 'n grădinele zoologice se maĭ găsesc specii din bourii de altă dată.

Acela care se vede în ilustraţia noastră face parte dintr'o turmă de vre-o şeapte-zecĭ de capete, care trăeşte în Parcul naţional canadian Banff.

Aceasta e turma cea maĭ mare din această specie care se găseşte acuma în Dominion. Ea e compusă din şease-sprezece bourĭ carĭ aŭ fost adunaţĭ cu multă greutate în timpul formăreĭ celebruluĭ parc.

Vorba engleză «bufalo» nu-ĭ alt-ceva de cât bourul saŭ zimbrul nostru, care ştim bine că pe vremurĭ se găsea şi în frumoasa noastră Moldovă; să ne aducem aminte de vînătoarea de zimbri a luĭ Dragoş-Vodă.

Bourĭ şi Bizonĭ

Atât bourul cât şi bizonul sunt nişte mamifere marĭ, carĭ fac parte din familia bovideelor şi artiodactilelor, adecă carĭ aŭ degete perechĭ dintre carĭ două exterioare rămân în stare rudimentară, iar cele-l'alte două formează o copită care se reazămă pe pământ. Bizonul însă saŭ boul american, are spatele ridicat în formă de cocoaşă şi acoperit cu un păr des şi lânos. Fruntea luĭ—care este foarte bombată—este prevăzută cu două coarne scurte şi întoarse în formă de arc. Bizonul european care este de multe orĭ confundat cu urus (bos primegenius) este un animal gigantic, s'ar putea zice chiar apocaliptic. El are o lungime de treĭ metri şi o înălţime de maĭ bine de dou

metri. Astă-zĭ nu se maĭ găseşte de cât în unele pădurĭ din Rusia şi vînatul luĭ e cu totul oprit. Cel din America—cum am maĭ spus'o—a dispărut cu totul din starea sălbatică şi nu se maĭ găseşte de cât în stare domestică.

Bourul se prezintă sub diferite speciĭ maĭ mult saŭ maĭ puţin modificate după climele în care trăeşte. Coarnele luĭ sunt găunoase, lâna 'ĭ-a dispărut în mare parte, cum e de exemplu la Kerabau din Malaesia. Această specie are însă avantagiul de a nu fi cocoşată.

Dus de bot

Bourul e domesticit în Italia şi în multe ţărĭ din Europa orientală. Graţie unuĭ inel solid de fier care i se trece prin bot—ca şi la urşĭ—şi care inel în urmă este legat cu o funie, bourul este dus de bot cu multă docilitate şi omul uzează de el aşa cum îĭ place.

Localniciĭ din Italia îl utilizează la agricultură în special, căcĭ acest animal duce foarte mult la lucru. E întrebuinţat maĭ ales la muncĭ grele, acolo unde se cere de tras greutăţĭ marĭ. Câţĭ oamenĭ nu se lasă—întocmaĭ ca şi bouriĭ—ca să fie conduşĭ de nas!

In timpul ultimeĭ şi teribileĭ răscoale a locuitorilor din Filipine în contra Spaniolilor, o mare parte dintre călugărĭ pe carĭ revoltaţiĭ îĭ acuzaŭ de un prea mare despotism, aŭ suferit acel inel în nas de care aŭ fost apoĭ târâţĭ de către revoltaţĭ!

Bouriĭ din Africa

Bouriĭ din Africa sunt de speciĭ foarte numeroase şi carĭ până acuma s'aŭ arătat cu totul rebelĭ domesticiriĭ.

Nu-ĭ vorbă trebue să punem acest lucru şi 'n spinarea Cafrilor şi a negrilor carĭ nu prea treceaŭ drept nişte abilĭ crescătorĭ şi îmblânzitorĭ de animale. Maĭ ales Cafriĭ nu făceaŭ de cât să ucidă—întocmaĭ ca şi Peile Roşiĭ din America—turme întregĭ de bourĭ şi asta aşa fără nicĭ un rost.

Omul nu-ĭ numaĭ un tiran al natureĭ, ci maĭ e şi un formidabil distrugător, un masacrator fără folos şi fără judecată!

Bourul, castorul, struţul, elefantul, balena sunt speciĭ de animale eminamente utile şi carĭ speciĭ aŭ dispărut saŭ sunt pe cale să dispară numaĭ şi numaĭ din cauza omuluĭ şi a pofteĭ luĭ oarbe de a distruge totul. Afară de cele carĭ se perpetuiază şi se păstrează în grădinile zoologice, am putea spune că toate aceste animale sunt condamnate la o moarte sigură.

De ce oare oameniĭ nu s'ar mulţămi să ucidă numaĭ rechiniĭ, şerpiĭ şi reptilele cele-l'alte de pe pământ?

Bourul e folositor prin carnea luĭ, prin laptele luĭ, prin pielea luĭ fără a maĭ vorbi de marile foloase care le avem de la el ca animal de muncă.

Oare pentru toate aceste lucrurĭ nu i s'ar conveni şi luĭ o soartă maĭ bună?

Credem că albiĭ carĭ aŭ luat locul şi maĭ ales puterea negrilor din Africa, se vor putea maĭ bine cu aceste animale atât de utile omuluĭ.

Bouruluĭ se pare că îĭ plac mult locurile băltoase. Poate că în pădurile cele dese străbătute de mlaştine tăcute şi pline de mister, bouriĭ caută, în mod instinctiv să se pună la adăpostul de om—această fiară teribilă a pământuluĭ!

In aceste mlaştinĭ tăcute, bouriĭ petrec zile întregĭ.

Vînătoarea bouruluĭ american

Vînătoarea bouruluĭ american a fost povestită de toţĭ scriitoriĭ carĭ s'aŭ ocupat cu descrierea câmpiilor misterioase ale Americeĭ din alte vremurĭ, atuncĭ când ele eraŭ străbătute de fel-de-fel de fiare sălbatice unele maĭ grozave ca cele-l'alte. Fiind vînătorĭ prin naştere chiar şi neocupându-se cu agricultura, Peile-Roşiĭ nu puteaŭ să facă alt-ceva de cât să urmărească şi să ucidă animalele carĭ treceaŭ pe teritoriul lor. Aceste vînătorĭ însă, din nenorocire, deveneaŭ nişte adevărate exterminaţiĭ pentru bietele animale la care eraŭ urmărite.

Natura 'ĭ-a pedepsit însă, căcĭ maĭ târziŭ Peile-Roşiĭ înşişĭ aŭ fost urmărite şi decimate până la unul.

Acum vechile teritoriĭ de vînătoate ale Peilor-Roşiĭ aŭ devenit câmpiĭ fertile saŭ oraşe marĭ industriale unde se aude pufăitul maşinelor cu aburĭ şi unde electricitatea joacă rolul principal.

Ce deosebire între vînătoarea de azĭ făcută de moderniĭ sportsmanĭ cu arme cu repetiţie, cu cuţitoae, cu revolvere, cu câinĭ dresaţĭ, etc. etc. şi între simplele dar curagioasele vînătorĭ din alte vremurĭ făcute de Peile-Roşiĭ.

Se zice că de multe orĭ bouriĭ veneaŭ în bande de două saŭ treĭ miĭ şi uneorĭ chiar zece miĭ. Pe unde treceaŭ nu maĭ rămânea nicĭ iarbă nicĭ nimic şi eĭ veneaŭ în tot-d'a-una într'o goană nebună.

Pământul—se ştie din bătrânĭ—se cutremura nu ştiŭ câţĭ kilometri atuncĭ când treceaŭ bouriĭ. O locomotivă să fi venit şi tot n'ar fi putut să rupă rîndurile bourilor carĭ veneaŭ nebunĭ după şefiĭ carĭ îĭ conduceaŭ.

Vînătoriĭ atacaŭ în tot-d'a-una coastele, căutând să ucidă pe aceea carĭ rămâneaŭ în urmă.

Vînătoarea aceasta era însă foarte periculoasă, orĭ şi care ar fi fost arma, care a'i fi avut o. Dacă un Piele-roşie nu-l lovea cu săgeata bine în ochiŭ, apoĭ era făcut praf într'o clipă de teribilul bour, de aceea bourul a fost numit «bestia grozavă şi sălbatică».

CURIOSITĂŢI NATURALE

Kako-ul şi Tarsierul

«Semnopithecus nasissicus» saŭ «Kako-ul» este una din cele maĭ ciudate maimuţe. Are un nas lung şi arcuit, o bărbie prelungită şi un păr ast-fel aşezat în cât aduce foarte mult cu o babă.

Această specie, care trăeşte în insula Borneo, când ajunge la o etate maĭ adultă, capătă o mare desvoltare nasală.

Kako-ul. Lungime 0 m., 40. Cu coadă are 1 metru.

Cea-l'altă maimuţă, care se vede în ilustraţia noastră, Tarsierul (Tarsius spectrum) este originară din insulele Sonde. Coada acesteĭ maimuţe este de o lungime caracteristică. Mâinele aŭ aceiaşĭ formă ca şi la cele-l'alte maimuţe; însă se deosebesc numaĭ la extremitate, unde aŭ nişte degete cu ghiare, cu carĭ apucă foarte bine.

Tarsierul. Lungime 0 m., 16. Cu coadă are 0 m., 40 cm.

Ceea ce este maĭ ciudat la acest gen de maimuţă, sunt ochiĭ carĭ aŭ o dimensiune aşa de puţin obicĭnuită în cât noaptea îţĭ fac impresia a douĭ farĭ luminoşĭ.

Către cititori

Anunţăm pe cititoriĭ noştri că vom publica bucuros orĭ-ce articole interesante privitoare la călĕtoriĭ saŭ vînătorĭ, în ţară saŭ strĕinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate redacţiuneĭ «Ziaruluĭ Călĕtoriilor», str. Brezoianu 11, Bucureştĭ.

CAŞTIG MARE

Representanţĭ capabilĭ, funcţionarĭ, etc., işĭ pot dobândi un frumos căştig accesoriŭ, scriind:

Agenţieĭ de Publicitate „Presa" Bucureşti pentru S. B. No. 20.

Magazinul General de Musică

LA HARPA

Bucureşti, Strada Colţei No. 5

Cel maĭ mare depozit de

Gramofoane amer'cane

cu renumita marcă «The Har», şi

INSTRUMENTE MUSICALE

Preţurile cele maĭ reduse

Cataloage gratis

I.J. RESSEL

BUCURESCI

Str. Carol No. 14

cel maĭ mare depozit de

Maşinĭ de cusut

înzestrate cu aparatul de brodat, având mers uşor şi iute prin noua invenţiune patentată şi fără sgomot.

«PFAFF» RESSEL «PFAFF»

Singurul reprezintant al renumitelor fabricĭ de automobile «de Dion Bouton» şi biciclete «Peugeot» «Auto-Garage»

Atelier cu motor pentru reparat orĭ-ce sistem de MASINE DE CUSUT, BICICLETE şi AUTOMOBILE, precum şi pentru **arămuit nichelat şi emailat.**

SĂBII se nichelează cu preţurĭ reduse. — Atelier special pentru colţuit, gravat, plisat, soleil şi evantail.

Reclama este sufletul comerciuluĭ

MARELE MAGAZIN DE ARME

Bucureşti Cal. Victorieĭ, 44 **B. D. ZISMAN** **Suc. Craiova St. Unireĭ 48**

Furnisor al Curţeĭ Regale

are onoare a aduce la cunoştinţa Onor. sale clientele din toată ţara, că a înfiinţat în magazinul sĕŭ o secţiune specia de

PUŞTI pentru pădurarĭ

lucrate special pentru acest magazin şi fiind de o construcţie solidă şi

— PREŢURĬ FOARTE AVANTAGIOASE —

Model No. 230 —Puşcă cu capsă, cu o ţeavă, leĭ	15
Model No 285.—Puşcă cu capsă, cu două ţevĭ, solidă, recomandabilă, leĭ	30
Model No. 236.—Puşcă cu capsă, cu două ţevĭ, oţelurile înainte foarte solidă, funcţionare admirabila, model f. recomand.	40
Model No. 133.—Puşcă foc central, cu o ţeavă, sistem «Mauser, cal. 12 saŭ 16, robustă, recomandabilă, leĭ . .	30
Nodel No. 101.—Puşcă foc central, cu două ţevĭ, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoaşe, cocoaşele punêndu-se singure la piedica de siguranţă, m. solid, leĭ . .	55
Model No. 1103.—Puşcă foc central, cu două ţevĭ, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoaşe, cocoaşele punêndu-se singure la piedica de siguranţă, oţelurile înainte (armă de reclamă a magazinuluĭ), puşcă recomand., leĭ	65

Preţurile sunt reduse, fixe şi se înţeleg numaĭ cu banĭ gata.—Expediţiunĭ în toată ţara.—Comandele se efectuiază în ziua primireĭ.

Anul IX. — No. 524. | 10 Bani în toată ţara | Miercurĭ, 23 Maiŭ, 1907

ZIARUL CĂLĂTORILOR
SI AL INTÂMPLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Leĭ 5. — pe an în toată ţara
« 2.60 « ½ « « «

Redacţia şi Administraţia :
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĔTORILOR
apare o dată pe săptĕmână
— MARŢEA —

Banchiza întreagă era tixită de foce. — Vezĭ pag. 1880.

O dramă în mările polare

Ernam de douĕ lunĭ de zile în insula Littelton, după ce—bine înțeles — luaserăm maĭ întâĭ toate precauțiunile necesare ca nu cum-va șalupa noastră de 240 de tone să fie sfărâmată de ghețurile care ne înconjurau.

Spre marea noastră decepțiune, nu puturăm vedea pentru un moment de cât o pereche saŭ douĕ de amfibienĭ și pe care a trebuit să-ĭ căutăm departe de tot pe munțiĭ de ghiață.

Intr'o dimineață însă conducătorul echipagiuluĭ nostru, Thomas Veft—care se suise pe o colină vecină pentru a observa munțiĭ de ghiață, veni într'un suflet la mine și'mĭ strigă vesel:

— Căpitane, o armată întreagă de morse (caĭ de mare) vine în spre noĭ! Luându-mĭ în grabă telescopul îl îndreptaĭ în spre banchiza care se apropia de coastă cu o furie nebună fiind împinsă în mare parte și de fluxul apeĭ. Banchiza era formată numaĭ din morse saŭ foce a căror țipăt straniu îl auziam de departe: henk, henk. Cât îțĭ întindeaĭ ochiĭ pe ghiața care venea, nu vedeaĭ de cât foce și iarășĭ foce.

Fără să maĭ pierd o secundă, fac apel la întregul echipagiŭ și nu las pe bord de cât pe douĭ inșĭ carĭ eraŭ cu totul bolnavĭ și pe carĭ ordonaĭ să-ĭ bage în infirmerie. Noĭ ceĭ-l'alțĭ — în numĕr de 14 — ne urcăm într'o barcă mare și într'o balenieră.

Eŭ luasem comanda primeĭ bărcĭ și Veft pe celeĭ d'a doua. Ca arme aveam vre-o câte-va pușcĭ de războiŭ, niște cângĭ de prins balenele și niște undițe marĭ de tot.

Ghețurile carĭ înaintaŭ eraŭ mult maĭ departate de cât am fi bănuit noĭ; ne-a trebuit să vîslim timp de o oră cel puțin până să izbutim să ne apropiem de prima grămadă de ghiață, care înainta.

Inaintam mereŭ încet, căutând să facem cât maĭ puțin zgomot cu lopețile noastre. Treĭ saŭ patru duzinĭ de amfibienĭ enormĭ așezațĭ unul în altul, se restățaŭ la razele slabe ale soareluĭ fără să poată observa vre-un pericol.

Declar aci sincer că în momentul când vĕzurăm clar cu ce adversarĭ groaznicĭ și în mare numĕr aveam de luptat, ideea d'a părăsi câmpul de luptă ne frământă pe toțĭ. Fiind cu toțiĭ însă oamenĭ deprinșĭ cu toate surprizele apeĭ și înfruntarea multor pericole, merserăm înainte.

Asaltul focelor

Colțiĭ enormĭ aĭ acestor animale de ghiață amenințaŭ cu atâta furie în cât ne gândirăm imediat și la posibilitatea răsturnăreĭ uneia din bărcile noastre și la pericolul cel mare în care ar fi acela dintre noĭ care ar cădea în apă.

Totuși instinctul nostru de vînătorĭ încercațĭ fu maĭ puternic și noĭ nu maĭ șezurăm mult pe gândurĭ, maĭ ales că la asta nu ne maĭ permitea nicĭ timpul.

Cel dintâiŭ care atacă din barca mea fu William Ellicott, un american plin de sânge rece și care vânase multă vreme balene în nord-vest. El luă o cange mare de balene și se așeză în fața în timp ce alțĭ treĭ se așezară la spatele luĭ fie-care cu câte o carabină în mână. Pe lângă acești treĭ, la spate mă aflam și eŭ având una din cele maĭ bune carabine. Fie-care din noĭ ne aleserăm victime și la un semnal dat traserăm focurile ochind pe d'asupra vîslașilor.

Glontele meŭ trecu prin capul uneĭ morse bătrâne care în momentul când fu lovită mugi maĭ puternic ca unul din ceĭ maĭ sălbaticĭ taurĭ aĭ noștri. Norocul meŭ că n'a murit momentan, căcĭ în cazul acesta s'ar fi scufundat dintr'o dată și Ellicotat n'ar maĭ fi putut'o apuca cu celebra luĭ cange.

La țipătul bătrâneĭ foce și la țipetele repetate ale celor lovite de tovarășiĭ meĭ, întreaga ceată se cufundă în apă și cât aĭ clipi din ochĭ ambele noastre bărcĭ fură înconjurate de capete de foce, carĭ căutaŭ să răstoarne și să găurească bărcile cu enormiĭ lor colțĭ.

In barca comandată de Weft, unuia din matelolțĭ îĭ veni fericita idee de a utiliza lancea lungă de tot, cu care rănea de moarte pe inamiciĭ carĭ înaintaŭ. Ceea ce ne mira, era faptul că, cu cât ucideam și loveam maĭ multe din ele, cu atât eșeaŭ din apă maĭ multe altele.

Din barca mea se trăgea la disperare și grămezĭ întregĭ de foce— fiind rănite mortal—cădaŭ dintr'o dată în apă.

D'odată atenția noastră ne fu atrasă d'un țipăt disperat de om, care întrecea chiar țipetele focelor lovite mortal.

Baleniera luĭ Veft se ridicase mult dintr'o parte și o focă bătrână ridicându-se pe un val, izbuti să apuce și să fure cu ea pe un biet novice, pe Dick Rice, tînĕr frumos, aventurier și viguros și pe care familia luĭ nu voise cu nicĭ un chip să-l lase să plece cu noĭ! Cât am regretat în urmă slăbiciunea mea de a ceda la poftele de aventurier ale frumosuluĭ tînĕr!

Sărmanul novice

Monstrul marin apucând între ceĭ douĭ marĭ caninĭ aĭ luĭ capul tînĕ ruluĭ îl strângea acum de gât ș'apoĭ cu o nouă mișcare îĭ înfipsese colțiĭ în inimă. Fu oribil acest spectacol care dură numaĭ câte-va secunde. Treĭ focurĭ trase din barca noastră în spatele bătrânuluĭ monsru îl răniră de moarte și el se scufundă în profunzimea apeĭ târând cu el și pe bietul Dick Rice!.. Situațiunea devenise acuma așa de critică, că nu ne maĭ puteam gândi de cât la propria noastră scăpare.

O focă enormă și cu o înfățișare brutală și feroce se repezi la noĭ și era să ne intre în barcă. Mă hotărâsem să apuc carabina de țeavă și să-ĭ daŭ o lovitură de pat în cap când — spre mirarea mea — un vecin al meŭ îĭ trânti un glonte drept în frunte. In acest moment un monstru de o mărime fenomenală, cu niște caninĭ extraordinarĭ și cu niște ochĭ plinĭ de sălbăticie, un monstru care părea a fi șeful întregeĭ cete, venea în grabă în spre noĭ.

Nicĭ nu știŭ când mĭ am încărcat arma și când am tras! Lovitura mea fusese bine-cuvântată: îl lovisem drept în ochĭ și bestia se scufundă la moment.

Faptul că murise șeful, produse un efect imediat asupra tuturor monștrilor: eĭ începură să se depărteze în grabă în spre largul măreĭ.

Cu multă greutate ajunserăm și noĭ la țărm.

Cum am ajuns, prima mea grije a fost să trimet o a treia și ultima barcă care îmĭ maĭ rămăsese, ca să se ducă în căutarea nefericituluĭ Dick! Cu toată munca, în acea zi nu s'a putut găsi nimic și tocmaĭ a doua zi refluxul aruncă corpul luĭ Dick pe țărm și ne dădu astfel prilejul să ne facem ultimile datoriĭ față de scumpul nostru tovarăș de vânătoare.

Trebue s'o spun aci că câștigul tras din această vînătoare n'a prea echivalat cu pericolele prin carĭ trecusem.

Trebue să fi ucis vre-o două saŭ treĭ duzinĭ din acești monștri marĭ, căcĭ apa în jurul nostru devenise roșie; însă asta nu ne-a folosit mult din cauză că cea maĭ mare parte din victime s'aŭ perdut în profunzimea apelor. Nu puturăm tîrî cu noĭ de cât vre o treĭ morse și acestea fiind-că le ucisesem maĭ mult cu lancea și nu fusese lovitura dintr'o dată mortală.

Ne-am ales cu vre-o două tone de untură de pește și cu vre-o două-zecĭ de kilograme de ivoriŭ. Aceasta nu prea însemna lucru mare, când Dick murise și când noĭ ne puseserăm viața în joc, dar... ce să-ĭ facĭ, așa e meseria asta! Sfârșitul vînătoareĭ noastre fu însă mult maĭ fericit. Nu maĭ vînarăm morsele de cât pe pământ, ceea-ce e mult maĭ ușor. Lucrul cam laș, dar în fine, e mult maĭ convenabil pentru noĭ vînătoriĭ!..

De alt-fel vînătoarea aceasta de foce nu prea prezintă în tot-d'a-una marĭ dificultățĭ. De multe-orĭ — în aceste vînă-

torĭ, continuă d-nul Harvey — aĭ ocazia să asiştĭ la scene cu totul duioase.

Intr'o zi mă găseam cu alţĭ douĭ marinarĭ în societatea unuĭ grup de morse. Fără multă discuţie ochiĭ de două orĭ şi douĭ puĭ căzură la pămênt. La prima lovitură întreaga ceată se ridică dintr'o dată speriată şi la a doua lovitură se aruncă în apă. Mamele se învârteaŭ în jurul cadavrelor copiilor, miroseaŭ şi se întrebaŭ probabil ce a putut să se întâmple cu copiiĭ lor. Era o jale întreagă în plânsul mamelor carĭ se uitaŭ cu înmărmurire la puiĭ morţĭ şi n'aveaŭ ce face. In cele din urmă, ele sfârşiră prin a'şĭ împinge cadavrele puilor în apă şi— cu toate c'am sărit să-mĭ iaŭ vînatul— mi-a fost imposibil, căcĭ mamele strânseră cu putere puiĭ la piept şi dispărură în adâncimile apeĭ. Am maĭ stat cât-va timp la ţărm cu gândul că la un moment dat poate va apărea cele două victime ale mele, dar... aşteptarea mea fu zadarnică.

Jean.

CAFEAUA CEA REA

Ali, Ibrachin şi Hachmed eaŭ treĭ bunĭ amicĭ.

In tot-d'a-una îĭ vedeaĭ umblând împreună şi nu exista nicĭ odată diverginţă de ideĭ între eĭ.

Se înţelegeaŭ perfect în toate privinţele afară de...

Dar să nu maĭ spunem nimic ci să lăsăm—cum zicea Xavier de Montepin— să vorbească faptele singure.

Cauza că aceştĭ treĭ servitorĭ aĭ luĭ Alah (aşa se numeaŭ eĭ) ajunseseră să se înţeleagă de minune în toate discuţiile lor este că fie-care din eĭ se ocupa cu alt comerţ deosebit, aşa că interesul şi concurenţa, care strică atâtea amiciţiĭ, la eĭ nu putea să existe. Eĭ trăiaŭ în liniştitul Medeah, loc dorit de mulţĭ orientalĭ.

Ceĭ treĭ amicĭ

Cel maĭ tînăr dintre eĭ, Ali, care avea vre-o treĭ-zecĭ de anĭ şi a căruia figură şi forţă îl făceaŭ mult simpatic, se ocupa cu «comerţul de cămile».

Un negoţ foarte interesant s'ar zice.

Da, dar Ali nu făcuse nicĭ o avere din comerţul luĭ.

Fiind însă un om cu totul cumpătat, el se mulţumea cu ceea-ce câştiga şi nu cârtea nicĭ odată; maĭ întâiŭ fiind-că nu-ĭ bine să cârteştĭ în contra luĭ Alah şi al douilea fiind-că era—cum am spus'o — foarte cumpătat şi avea o filosofie stoică a luĭ din care greŭ eşea.

Ibrachim se ocupa cu cerealele şi afacerea îĭ mergea potrivit, am putea zice chiar bine. Ibrachim era puţin maĭ în vîrstă ca Ali şi avea vre-o treĭ-zecĭ şi cincĭ de anĭ.

Figura luĭ era tot aşa de simpatică ca şi a luĭ Ali, maĭ ales în turbanul luĭ cel noŭ.

Cât despre Hachmed el era cel maĭ bogat dintre toţĭ şi ocupaţia luĭ era de bancher.

Acest Hachmed însă nu-ţĭ amintea prin figura luĭ nicĭ pe Apollon din Belvedere, nicĭ pe Bachus Indianul şi nicĭ pe Hercule Farneze.

El era scurt la talie, slab şi cu umeriĭ aduşĭ.

Părul luĭ era roşiŭ, barba luĭ era ascuţită şi nu tocmaĭ stufoasă şi trăsăturile figureĭ luĭ uscată şi cam gălbuie eraŭ lipsite de farmec.

Orĭ cum aĭ fi luat'o, n'aĭ fi putut zice nicĭ odată de el că era un bărbat frumos. El văzuse smochiniĭ înfloriţĭ, de patru-zecĭ de orĭ cum zic orientaliĭ la numărarea vârsteĭ.

Pe ceĭ treĭ amicĭ îĭ întâlneaĭ maĭ în tot-d'a-una împreună.

In fie-ce seară îĭ găseaĭ în mica cafenea maură pe care o ţinea Mahomed-Ben-Duro la extremitatea oraşuluĭ. Stăpânul era un om foarte cum se cade şi afacerea mergea binişor, deşi în cafenea nu prea era lux mare.

Nu era una din acele cafenele cum sunt la Kasbaliĭ din Algeria saŭ la Constantinopole: elegante, confortabile, cu pereţiĭ pictaţĭ şi unde se vede şi maşina splendidă de faianţă albastră saŭ albă la care se prepară divinul nectar. Iară-şĭ nu puteaĭ să vezĭ tava măreaţă şi elegantă, care suporta nenumărate ceştĭ, d'o formă aleasă şi în care avea să se servească cafeaua cea fină de Moca.

Iară-şĭ n'aveaĭ ocazia să vezĭ aci nicĭ pe patronul «caudji» îmbrăcat cu un lux nemaĭ pomenit şi nicĭ pe orientaliĭ muzicanţĭ carĭ distrează tot timpul pe ceĭ din cafenea cu mandolinele lor cu două coarde

Templul şi divinitatea

Cum am spus, cafeneaua luĭ Mohamed-Ben-Duro era simplă la înfăţişare şi dacă pierdea ceva prin asta câştiga—în achimb—foarte mult prin modul superior în care se prepara cafeaua

Nu era însă numaĭ superioritatea cafeleĭ care atrăgea aci pe otomanĭ, ci maĭ era şi Nadira — încântătoarea copilă de opt-spre-zece anĭ, fiica patronuluĭ.

Toţĭ vizitatoriĭ cafeneleĭ o găseaŭ adorabilă şi ceĭ treĭ amicĭ eraŭ şi eĭ de aceiaşĭ părere.

Cu toate acestea se fereaŭ înşĭ d'a vorbi între eĭ de Nadira.

Ali simţea, vedea bine că frumoasa copilă avea o influenţă colosală şi asupra luĭ Ibrahim şi asupra luĭ Hachmed. Ibrahim, care îĭ ştia foarte bine sufletul luĭ Hahmed şi Ali şi — iară-şĭ la rîndul luĭ — Hahmed ştia bine cine furase inima luĭ Ali şi Ibraim!

Lucrurile însă nu puteaŭ merge multă vreme ast-fel şi trebuia ca Nadira — cu consimţimântul tatăluĭ eĭ — să-şĭ aleagă pe unul din ceĭ treĭ adoratorĭ.

Intr'o seară, întorcându-se de la cafenea, ceĭ treĭ amicĭ îşĭ exprimară fiecare din eĭ dorinţa d'a lua de soţie pe Nadira.

«Iată-ne din bunĭ amicĭ deveniţĭ acum rivalĭ, zise Ibraim. Vom deveni oare şi inimicĭ şi răzbunătorĭ de moarte?

Asta ar fi într'adevăr trist după atâţea anĭ de perfectă înţelegere. Să căutăm să rĕmânem cum am fost şi fiind-că fie-care din noĭ vrem s'o luăm pe Nadira de soţie, să lăsăm ca tatăl şi fiica să decidă şi atuncea cel ales nu ne va maĭ putea chinui şi nu ne va maĭ putea strica prietenia.

Hachmed şi Ali fură de aceiaşĭ părere. Eĭ se gândiră că nu era nimic maĭ bun de făcut de cât să lase evenimentele singure să vorbească, să lase ca tatăl şi fiica să aleagă.

A doua-zi— când cafeneaua maură se golise de tot—Ali, Ibrachim şi Hachmed cerură pipele cele lungĭ, le umplură cu tutun şi în curênd se înconjurară d'un fum des şi albastru. Eĭ începură apoĭ să discute din noŭ de Nadira şi la un moment dat se sculară şi plecară cu toţiĭ la tatăl feteĭ—la Mohammed.

Eĭ îĭ explicară în câte-va cuvinte toată cauza venireĭ şi îl rugară să decidă care din ceĭ treĭ prietenĭ va fi fericitul soţ ales de fată şi tată.

Mohammed căzu dintr'o dată pe gândurĭ şi rĕmase aşa multă vreme, căcĭ Arabiĭ nu sunt nişte oamenĭ carĭ să rĕspundă imediat la chestiunile puse maĭ ales când ele prezintă oare-care gravitate!

In timp ce Mohammed gândea, ceĭ treĭ amicĭ rĕmaseră tăcuţĭ d'oparte şi cu inimele probabil foarte agitate.

In fine bravul arab începu ast-fel:

— Vă cunosc de multă vreme şi vă am nu numaĭ ca ceĭ maĭ regulaţĭ clienţĭ aĭ meĭ, dar şi ca nişte bunĭ prietenĭ. Ţin să vă spun din capul loculuĭ că nu pot prefera pe nicĭ unul din voĭ maĭ mult ca pe cel-l'alt şi cred că şi fiica mea ar face-o la fel.

Prin asta vreaŭ să spuĭ că mă vĕd pus în imposibilitate d'a face o alegere...

Cum mi-aţĭ spus—pe de altă parte— că doriţĭ să rĕmâneţĭ tot prietenĭ nedespărţiţĭ, eŭ nu vĕd aci de cât un singur mijloc...

— Veţĭ juca împreună o partidă de domino şi acela care va câştiga partida, va lua pe fiica mea.

Primiţĭ aşa?

— Da!...

A doua-zi ceĭ treĭ amicĭ foarte mişcaţĭ — deşi căutaŭ să ascundă orĭ şi ce emoţie—se aşezară turceşte în faţa cafeneleĭ luĭ Mohammed-Bed-Duro şi începură partida lor de domino.

Nu s'auzea nicĭ un cuvînt! doar sgomotul produs de pietrele cu carĭ jucaŭ,

Hahmed fu ajutat de soartă: el câştigă partida.

El se sili să nu'şi manifesteze nicĭ de cum bucuria luĭ, după cum şi ceĭ-l'alţĭ doui prietenĭ se siliră să nu-şi dea decepţia pe faţă.

Mohammed-Ben-Duro conform hotărîreĭ date—acordă luĭ Hahmed mâna fiiceĭ sale.

Otrăvire misterioasă

Cu o zi înainte de căsătorie, Ibrachim, Ali şi Hachmed se adunaseră ca d'obiceiŭ în mica catenea a luĭ Mohammed-Ben-Duro.

A doua-zi—adică în ziua chiar a ceremonieĭ — un servitor al luĭ Hahmed veni aproape nebun la Mohammed să-ĭ anunţe că stăpânul luĭ murise în cele maĭ grozave chinurĭ.

In acelaşĭ timp Ali şi Ibrachim—carĭ nu ştiaŭ nimic de moartea prietenuluĭ lor—trimiseră vestea că fiind bolnavĭ nu puteaŭ veni cu nicĭ un chip la nuntă.

In curênd s'a aflat că ceĭ treĭ prieteni fuseseră otrăviţĭ. Ali şi Ibrachim fiind maĭ tinerĭ şi maĭ robuştĭ putură să reziste otrăveĭ, însă Hahmed muri.

Poate că chiar otrava luată de Hahmed să fi tost în maĭ mare cantitate.

Nimenĭ n'a maĭ căutat însă să se convingă de acest lucru.

Totuşĭ se făcu obicĭnuita anchetă judecătorească; însă fără nicĭ un rezultat.

Afacerea fu clasată.

După câte-va lunĭ bětrânul Mohammed—care fusese cu totul mişcat de această întâmplare—muri şi el la rêndul luĭ. Nadira — câte-va săptămânĭ după asta — dispăru din Medeah într'un chip misterios...

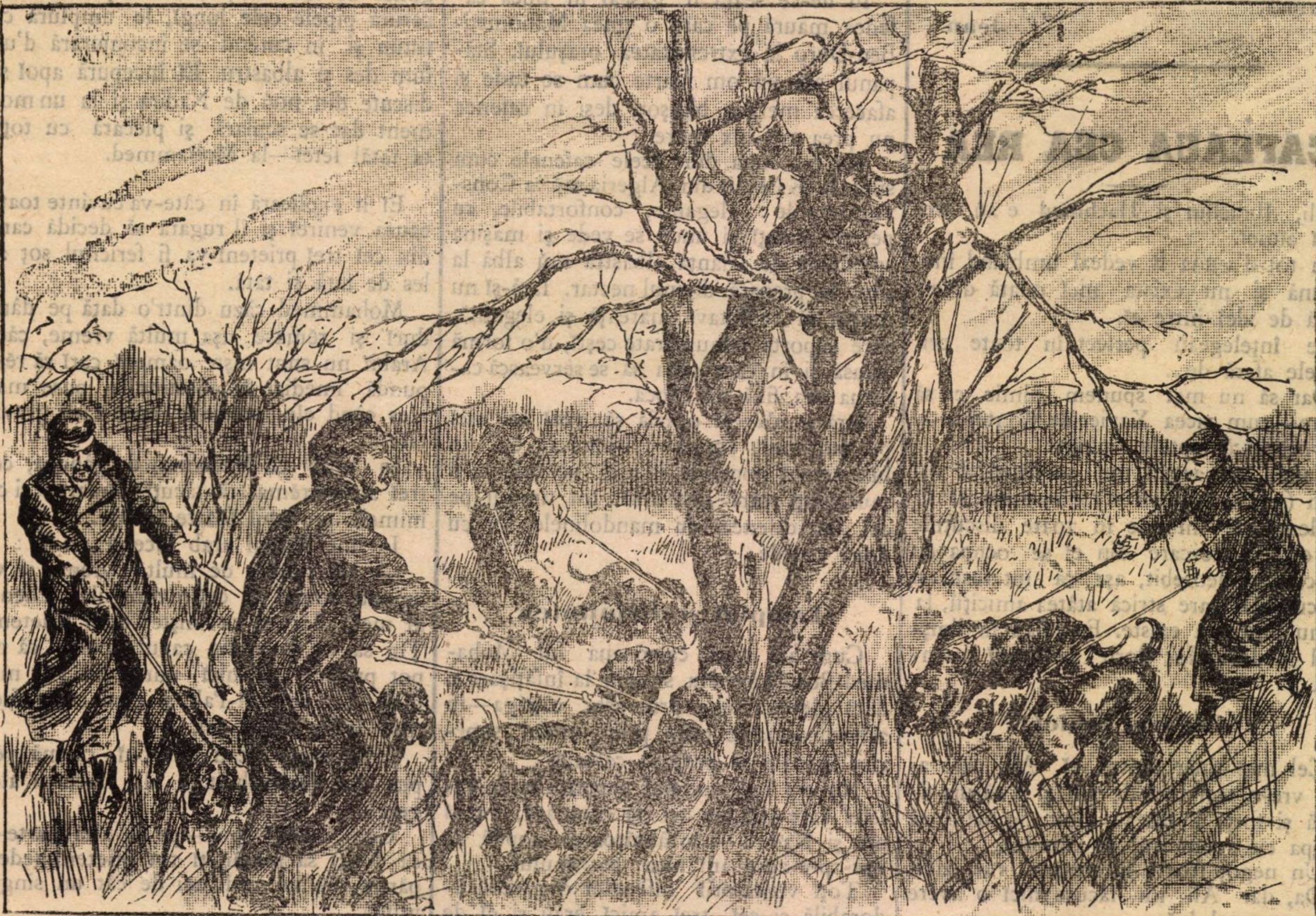
Nimenĭ nu a putut da seama de ceea-ce i se întâmplase.

Inainte de a muri tatăl ar fi putut—dacă ar fi voit — să dezlege întreaga enigmă.

El când întrebase pe fată pe care din ceĭ treĭ amicĭ îşĭ alege, aceasta îĭ răspunsese că nu poate lua pe nicĭ unul din cauză că nu-ĭ place.

Bětrânul însă ridică din umerĭ zicând: «ceea-ce zic eŭ, trebue să se facă».

O mână necunoscută vărsă — de data asta—otravă în cafea.

Câiniĭ înconjoară arborile din toate părţile.

Un sport curios

Vânătoarea de oamenĭ

Sufletele generoase să fie liniştite! Vînătoarea de oamenĭ pe carĭ vom descri-o, n'are nimic neomenesc într'însa. Cu toate că peripeţiile sunt destul de emoţionante, vînătoarea se termină în tot-d'a-una prin... hohotele de rîs ale bieteĭ victime!

Toată lumea ştie ce in tincte minunate posedă câiniĭ de Saint-Hubert.

Câiniĭ aceştia, de rasă francesă, aŭ fost aclimatizaţĭ acum maĭ multe secole, în Anglia. Mulţămită uneĭ selecţiĭ îngrijite, timp de maĭ multe generaţiĭ, englejiĭ creiară o nouă rasă, despre care avea să se vorbească foarte mult: «blood-houndul» saŭ cânele englezesc de rasă.

Numele acesta nu trebue să inducă cetitorul în oroare. Se crede de obiceĭ că animalele acestea sunt foarte sângeroase, şi că îşĭ sfâşie îndată victimele. Nimic nu este maĭ falş de cât această credinţă. Nicĭ odată un «blood-hound» nu s'a repezit asupra victimeĭ sale pentru a o sfâşia.

Animalele acestea pot fi foarte bine

comparate cu aceĭ detectivĭ amatorĭ, care, deşi simpli diletanţĭ, se pasionează pentru arestarea sriminalelor. Oameniĭ aceştia urmăresc criminaliĭ, cu toată puterea de investigaţie a creerului lor, dar nicĭ o dată nu-ĭ aresteazā eĭ în sâşĭ. Pentru această operaţie sunt poliţiştiĭ.

Aşa se petrec lucrurile şi cu câniĭ englejĭ.

«Bloodhoundul» este cea maĭ bine organizată fiinţă din lume, în privinţa mirosuluĭ. Simţul acesta atinge la dînsul o perfecţie extra-ordinară.

Este de ajuns să miroasă o haină purtată de o persoană două saŭ treĭ ore, pentru ca să nu maĭ uite mirosul aceleĭ persoane.

Chiar dacă persoana aceasta a fugit cu câte-va zile maĭ înainte, cânele va şti să-ĭ găsească urma.

Câiniĭ aceştia sunt foarte adese orĭ întrebuinţaţĭ de către poliţiştĭ. In Anglia perfecţiunea mirosuluĭ săŭ, inteligenţa sa, aŭ îngăduit să se imagineze un noŭ sport, «man-traking-ul», sport care de vine din an în an, tot maĭ popular.

Proprietariĭ bloodhoundzilor şi invitaţiĭ lor îşĭ daŭ întâlnire într'o regiune accidentată, străbătută de rîurĭ, de şanţurĭ, de drumurĭ.

Cu patru ore maĭ înainte de sosirea câinilor care sunt aduşĭ cu drumul de fier saŭ cu trăsura, omul «quarry», adică omul care va juca rolul victimeĭ, porneşte înainte, spre o destinaţie pe care numaĭ dînsul o cunoaşte.

La ora fixată, câiniĭ sunt lăsaţĭ în libertate, după ce li se dă maĭ întâĭ să miroasă batista prăziĭ.

Câiniĭ înţeleg îndată ce li se cere. Cu botul aplecat la pămînt, eĭ caută mirosul pe care creerul lor l'a înregistrat. In sfîrşit, unul dintre câinĭ ridică capul, lătrând vesel; tovarăşiĭ săĭ îĭ răspund, în semn că aŭ înţeles.

Eĭ pornesc cu toţiĭ în direcţia indicată, continuând să latre; vînătoriĭ îĭ urmăresc de aproape, curioşĭ să vadă dacă omul-vînat a fost destul de abil pentru a şĭ ascunde urmele.

Omul «quarry», în timpul acesta s'a silit să străbată o distantă cât maĭ mare. In afară de zigzagurile de care le-a descris, el a trecut de maĭ multe orĭ acelaş şanţ, rînd pe rînd, a escaladat zidurĭ, a sărit din piatră în piatră, silindu-se să îşĭ ascundă urmele cât putea maĭ bine.

Cu toate acestea însă, câiniĭ îl ajung din urmă; în curînd aude lătrătu-ĭ şi vede că orĭ-ce încercare de disimulare ar fi zadarnică.

Urmăritul încearcă să se ascundă în stufişurĭ saŭ să se urce în arborĭ, crezând că va putea înşela mirosul câinilor.

Dar abia s'a instalat printre ramurĭ, şi aude la picioarele sale lătrăturĭ puternice.

Acum se poate coborî fără teamă; câiniĭ se apropie, pentru a-l mirosi, pentru a-şĭ da maĭ bine seamă, că în adevĕr acela este urmăritul.

Partida de «man-tracking» este terminată; urmărit şi urmăritorĭ devin ceĭ maĭ bunĭ prietenĭ din lume.

Claudiŭ

OMUL ŞI NATURA

Armata din Uruguay. — Armata d'aci se compune din 32 de genaralĭ, 173 colonelĭ, 208 locotenenţĭ colonelĭ, 345 maiorĭ, 496 căpitanĭ, 825 locotenenţĭ şi 526 sub-locotenenţĭ. După acest număr colosal de gradaţĭ cine-va s'ar închipui că soldaţiĭ ar fi cel puţin vre-o sută de miĭ saŭ chiar şi maĭ mult. Eĭ bine, nu! Eĭ n'aŭ de cât 4125 de soldaţĭ.

Automobilismul şi nebunia — Ştiinţa, d'acăreia adevărurĭ nu ne prea putem îndoi, anunţă un viitor foarte trist pentru amatoriĭ de curse cu automobilul. Maşinele acestea carĭ fac 120 kilometri pe oră—duc direct, zice ştiinţa modernă, la nebunie.

Savantul englez sir James Crichton Brownes este acela care ne-a adus această veste la ultimul congres de higienă ţinut la Blackpool.

Cauza nebunieĭ—zice el—provine din cauza iuţeleĭ vibraţiunilor automobilelor. Desele curse cu automobilul duc direct la nebunie, după ştiinţa modernă. Caracteristica acesteĭ nebuniĭ — zice savantul englez — este omuciderea. Şofeuriĭ apucaţĭ d'această nebunie, consideră oameniĭ ca micĭ obstacole peste carĭ poţĭ trece cu multă uşurinţă.

O lucrare monumentală. — In timpul revolteĭ boxerilor din China s'a ars o lucrare chinezească, care ar putea fi considerată ca una din cele maĭ voluminoase. Această enciclopedie era împărţită în 22 937 de secţiunĭ avînd unspre-zece miĭ o sută de volume. Fiecare volum are cincĭ-zecĭ de centimetri lungime şi treĭ-zecĭ lărgime. Puse unul peste altul aceste volume ar ajunge la o înălţime de 155 de metri!!

MAŞTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Figura eĭ arăta de data asta inteligentă...

Privirile eĭ sunt viĭ, sigure... ea apucă în grabă mâna Parizieniĭ şi o întrebă:

«Cine oare se opune la plecarea noastră spre Orient?

— Aceştĭ oamenĭ carĭ veghiază la uşe...»

Luând'o pe biata copilă—nebuna care îĭ venise minţile la loc în momentul acela— o duse la fereastră şi îĭ arătă digul «Quarantaine» şi vaporul «Baku.»

«In noaptea asta, vaporul acesta părăseşte portul. El se îndreaptă spre Orient, spre India...—Ah!

Pentru noĭ s'aŭ rezervat pe bordul luĭ nişte cabine.

— Eĭ bine, să mergem...

Intreaga fiinţă a nebuneĭ pare a se limpezi cu totul la gândul plecăreĭ. Ducesa însă zise cu multă tristeţă:

«Imposibil.

— Pentru ce?

— Păzitoriĭ noştriĭ...

— Ah! da, oameniĭ carĭ sunt la uşa caseĭ.

— Da..»

Rămaseră cu toţiĭ înmărmuriţĭ. Nebuna începu să râdă, mişcându-şĭ spasmotic întregul eĭ corp mlădios într'un râs cu hohote. In fine ea zise:

«Aceştĭ oamenĭ nu sunt nimic.

— Cum, nimic.

— Lumina învinge voinţele lor. Aceĭ carĭ se pun în calea eĭ, devin nişte umbre legendare, nişte apariţiĭ carĭ sunt maĭ dinainte învinse.»

Şi începând să caute în jurul eĭ şi luând un ton cu totul poruncitor ea începu ast-fel:

«Unde sunt oare armele mele de lumină?»

Ea cerea cutia cu tuburĭ. O înţeleseră d'o-dată cu toţiĭ. Nu cum-va nebuna va face din noŭ ceea-ce eĭ — carĭ aŭ minte la cap — consideră ca ceva cu totul imposibil?

«Intr'o cameră vecină, murmură Sara, a căreia voce tremură de speranţă.

Atuncĭ, aide.»

Mona apucă mâna tovarăşeĭ sale de durere. O târăşte, ese cu ea.

Violeta, a căreia figură luase o înfăţişare îngrijiată, arătă uşa:

«Du-te, du-te, d-le Max, te rog.

— Să te las singură?

— Ajut'o! ajut'o!»

El nu maĭ putu rezista. D'o-dată dete năvală în sală cu părul în neregulă şi intră în camera tineref Rusoaice.

Uşa se deschise ca prin farmec.

Mona, îngenuchiată înaintea cutieĭ cu tuburĭ, alese maĭ multe din ele din compartimentele numerotate şi anume între cele de la 3 la 12. Dupe aceasta ea se ridică.

«Ş'acuma vom trece înainte.

— Da, dar ce ne vom face cu tînăra bolnavă, care trebue s'o ducem cu noĭ.

— O vor duce eĭ, răspunse cu enervare Rusoaica. Şi tot aşa va fi şi cu cutia noastră, acel dar preţios al lumineĭ.»

Inima luĭ Max svâcni nebuneşte în pieptul luĭ. De sigur, Mona a înebunit. Cu toate acestea ea se exprimă cu atâta încredere, în cât el se simţi furat de siguranţa vorbelor.

Vom trece, vom ajunge pe «Bakv.»

Şi Violeta, pe care frigurile crescânde mereŭ care îĭ sgudue acuma trupul, ar duce-o de sigur în ghiarele morţeĭ, Violeta ea însăşĭ va scăpa şi va pluti în infinit.

Cufărul fu închis.

Mona întinde un tub duceseĭ.

Ea zăreşte pe romancier şi îĭ dă şi luĭ unul.

Ca şi un ofiţer care dădea ordine, ea zise :

«Strecoară-l în manşeta ta, cu lentila superioară înainte şi ascunsă sub degete.»

Eĭ fac mişcările carĭ li se porunciseră.

«Bravo! La un semn al meŭ să apăsaţĭ pe buton.

— Drace! ce să facem? întrebă cu curiozitate Max mirat de ciudăţenia acesteĭ scene.

— Şi să proiectaţĭ fascia de lumină portocalie.

.... A! e lumină portocalie...

— Pe fruntea inamicilor voştri.»

Concluzia nu satisfăcu de fel pe parizian.

O fascie de raze, chiar portocaliĭ fie ele, nu pricepe cum ar putea să modifice ideile unor persoane atât de încăpăţânate ca revoluţionariĭ.

Totuşĭ el continuă ast-fel:

«Şi cam ce o să se întâmple te rog?

— Alucinaţia. Ce alucinaţie?

— Nu ştiŭ, asta depinde de spiritul în care ea se va produce.

Orĭ-care ar fi însă halucinaţia produsă, efectul eĭ va fi, că ea va face pe inamicĭ să lucreze, să se mişte aşa cum vom voi noĭ.»

Şi fiind-că Max începuse să 'şĭ mişte capul c'un aer de neîncredere, Sara adăogă :

«Să ne supunem. Eŭ cred... De îndată ce vine vorba de lumină, ea vede, simte, înţelege, aude lucrurĭ carĭ nouă ne scapă cu totul.»

De alt-fel, Mona părea că nu observă neîncrederea tînĕruluĭ om.

Ea apucă pe ducesă de braţ :

«Amica mea.

— Scumpa mea Mona?

— Unde sunt nebuniĭ aceia carĭ ni se pun în cale?

— Jos, în biuroŭ şi în vestibulul hoteluluĭ.

— Bine, urmaţi-mă.»

Ea trece în salǎ. Stăpâniţĭ de autoritatea care se răspândeşte în jurul eĭ, tovarăşiĭ o urmează cu docilitate.

Ea începe a urca scara care leagă etajul întâĭ cu vestibulul de la intrare.

Ceĭ-l'alţĭ o iaŭ pe urma eĭ.

Iată-ĭ ajunşĭ în faţa biurouluĭ de la otel.

Un om se prezintă în faţa lor. Inarmat cum era cu o puşcă el îndreptă do-dată baioneta zicând :

«Nu e voe să treceţĭ.» Nebuna drept orĭ-ce răspuns începe a rîde spasmotic şi a întinde braţul înainte.

Aĭ fi zis că o aureolă portocalie ţîşnea dintre degetele eĭ delicate; un disc luminos se proiectă pe truntea celuĭ din faţă. Şi Max, mirat, înmărmurit, asiştă la această scenă stranie de tot.

Revoluţionarul ridică arma şi salută Privirea luĭ se extaziază.

«Virgină din Kazan, zise el încet pe tonul uneĭ rugăciunĭ, virgină din Kazan, îţĭ mulţumesc că daĭ atenţie servitoruluĭ tăŭ.

Eŭ nu sunt de cât un simplu dulgher; însă eŭ n'am lăsat să treacă nicĭ o zi fără ca să nu îngenuchĭ şi să nu mă închin în faţa sfinteĭ tale icoane. Porunceşte aci ce trebue să fac. Olafse va spune.

— Voĭ spune acuma în faţa tuturor. Unde sunt tovarăşiĭ tăĭ?

— In biuroŭ cu Varloff, preşedintele revoluţionar.

— Arată-mĭ drumul.»

Şi cum dulgherul Vlaf se pregătea să se supue ordinuluĭ, nebua începu să le şoptească ast-fel la urechile luĭ Max şi Sareĭ;

«Să faceţĭ ceea-ce voĭ face eŭ.»

Apoĭ ea trecu pragul cabinetuluĭ de lucru, fiind urmată imediat de ceĭ doui tovarăşĭ aĭ eĭ de călătorie.

Acolo, aşezaţĭ în jurul uneĭ oale de porţelan în care ferbea un punch cu vodki (rachiŭ). Varloff şi tovarăşiĭ luĭ se uitară cu gravitate de jur împrejur.

Intrarea soldatuluĭ de gardă şi a călătorilor provocă o exclamaţie generală de surpriză.

Varloff strigă :

«Ce însemnează asta?»

Apoĭ rămase cu gura căscată. Ceĭ treĭ vizitatorĭ, cu o figură toarte liniştită, întinseseră braţele înainte; din vârful degetelor lor se răspândea nişte raze portocaliĭ, carĭ făceaŭ să fluture nişte cercurĭ luminoase pe figurile revoluţionarilor.

«Ce? ce este?» bâlbâi şeful comitetuluĭ revoluţionar. Dar el încetă d'o-dată de a maĭ întreba.

Faţa luĭ se schimbă ca prin minune luând înfăţişarea uneĭ exaltărĭ vecine cu nebunia.

«Republica, strigă el, republică.»

Şi apoĭ cu o vervă puternică, cu acel avânt al revoluţionarilor ruşĭ carĭ vĕd în republică o nouă religie, el continuă :

«Da, da, tu porunceştĭ. Triumful nu depinde de Anglia, ci de noĭ.

Fie! noĭ nu vom face pe suveranĭ să se bată. Tu veĭ fi satisfăcută, republică. Noĭ nu vom constrânge pe nimenĭ, justiţia singură va conduce toate actele noastre.»

Tovarăşiĭ săĭ, carĭ eraŭ muncitorĭ, ascultaŭ înmărmuriţĭ.

Poate că la eĭ alucinaţia portocalie, care la şef luase înfăţişarea uneĭ republice, reprezenta — ca şi pentru camaradul lor Vlaf — o sfântă din Kazan saŭ un alt sfânt sanctuar din Rusia.

Dar ce avea de aface acuma iluzia lor!

Toţĭ — indiferent de iluzie care îĭ mâna—mergeaŭ spre acelaşĭ ţel: Să lucreze după voinţa aceleia care îĭ conducea orbeşte : iată ceea-ce simţeaŭ eĭ şi nimic maĭ mult.

Dupe vre-o zece minute vre-o patru dintre gardienĭ, după ce izbutiseră să îĭ pregătească un pat Violeteĭ, transportară pe rănită... alţĭ douĭ dintre eĭ luaseră cufărul încărcat cu tuburile colorate.

Violeta şi John — miraţĭ până la înmărmurire de repedele succes al nebuneĭ — începură să ceară explicaţiunĭ necesare.

Dar Sara şi chiar Max însuşĭ răspunseră :

«La ţărm vom şti totul, vom avea timpul necesar ca să aflăm totul.»

De data asta — balansată de ceĭ carĭ o duceaŭ — frumoasa englezoaică asista la un spectacol care o punea în mare uimire. Mona, ducesa şi Parisiana mergeaŭ pe marginile ceteĭ care înainta.

Din mâinile lor întinse în spre revoluţionarĭ ţîşneaŭ nişte luminĭ portocaliĭ cărora eĭ le da direcţia în spre craniul Ruşilor.

In chipul acesta eĭ aŭ parcurs bulevardul. Apoĭ aŭ coborît scara numită Quarantaine-Ovraz. Ajunseră în fine la piciorul înălţimeĭ care domineazǎ parcul Alexandru.

Trecând d'aci şinele drumuluĭ de fier maritim, care e puţin maĭ la vale de gară, mica ceată se îndreptă spre stăvilarul Quarantaine, la extremitatea căruia se găsea ancorat «Bakou».

La orele un-spre-zece pi patru-zecĭ şi şeapte de minute — adică cu treĭ-spre-zece minute înainte de plecarea vaporuluĭ—pasageriĭ traversară mica punte a vaporuluĭ.

Consulul nu-ĭ înşelase de fel.

Fie-care din eĭ găsiră câte o cabină pregătită anume.

Şi fiind că un consul nu se poate deranja decât în faţa unor persoane cu totul simandicoase şi fiind-că ceĭ veniniţĭ eraŭ cam aşa, comandantul vaporuluĭ se apropiă de eĭ.

Violetta fu aşeşată într'o cabină de pe punte.

Mona totuşĭ zicea cu credinţă duceseĭ :

«Trebue să ţinem pe inamiciĭ noştriĭ sub razele portocaliĭ pînă la sfârşit. Dacă procedăm alt-fel, halucinaţia îşĭ va perde efectul eĭ înainte de plecarea noastră.

Şi Sara transmiţând această părere ro-

mancierului, ambiĭ continuară cu proecţiunile lor de raze portocaliĭ, ceea ce făcu pe ofiţer să se mire foarte mult. Mirarea ĭĭ fu aşa de mare în cât el îndrăzniĭ să facă această întrebare:

«Ce faceţĭ aci»?

Max răspunse cu un ton cu totul flegmatic:

«Prin medicină noĭ vindecăm pe bieţiĭ oamenĭ de alcoolism».

Surpriza căpitanuluĭ fu aşa de puternică în cât d'odată limba ĭĭ amuţi în gură.

In timpul acesta Mona dădea ordine revuluţionarilor.

«Treceţĭ din noŭ puntea.

Toţĭ, cu Varloff în cap. se supuseră.

O nouă poruncă se auzi:

«Bine, aliniaţi-vă d'a lungul cheiuluĭ.»

In timp ce eĭ executaŭ poruncile date, ea chemă pe ducesă şi pe Parizian...

«Noĭ stând d'a lungul parapetuluĭ vaporuluĭ, ĭĭ vom sătura de lumină portocalie până la p'ecare.»

Mateloţiĭ priveaŭ de la distanţă, fiind impresionaţĭ mult de scena care se desfăşura în faţa lor. Eĭ ascultaŭ pe revoluţionariĭ carĭ bombăneaŭ discursurĭ bizare, imprecauţiunĭ la diferiţĭ sfinţĭ şi alte lucrurĭ ciudate:

«Sfântă fecioară din Kazan!

— Republică!»

Dar fluerele celor caiĭ daŭ ordine se auzea pretutindenĭ.

«La lucru!..

«Daţĭ drumul pânzelor, aceasta însemna fluerăturile carĭ nu maĭ conteneaŭ.

Odgoanele sar din legăturĭ făcând un zgomot plin în căderea lor în apă şi vasul rămâne liber şi gata a se pune în mişcare.

Se aude un freamăt prelung, ca şi cum 'ĭ-ar părea bine vasuluĭ că e liber, că se vede gata de a pluti pe luciul apeĭ departe! unde sunt frumoasele ţinuturi ale extremuluĭ orient.

Din noŭ încep ordinile date prin fluerăturĭ. Sirena — cu sunetul eĭ grav şi răguşit — se pune de-odată în mişcare. Ea în puterea nopţeĭ, dând drumul pe horn unuĭ fum alburiŭ şi des. Apoĭ va porul întreg începe să tremure şi la spa tele luĭ se produce un zgomot ciudat.

Incă câte-va clipe şi vaporul pluteşte. Ca şi cum ar fi fost atraşĭ de o forţă irezistibilă, revuluţionariĭ urmăriră vaporul până la ultimul punct al diguluĭ mereŭ influenţaţĭ de lumina portocalie, care nu'ĭ slăbea cu nicĭ un chip.

Când ajunseră la capul diguluĭ eĭ se opriră.

Aci începură să trimită calde salutărĭ în carĭ se am stecaŭ din noŭ discursurĭ republicane şi imprecauţiunĭ la vre-o sfântă fecioară.

Apoĭ rămaseră de o dată în nemişcare urmărind cu ochiĭ vaporul, care străbate valurile şi s'adâncea în infinitul albastru al apeĭ.

«Scăpaţĭ! murmură Max.

— Stingeţĭ tuburile, porunci Mona.

Tovarăşiĭ eĭ se supuseră. E înapoiară proiectoarele carĭ le ajutase să treacă de portul Odesa! Acum va aşeza din noŭ tuburile la locurile respective şi apoĭ va cădea în acea nebunie dulce, contemplativă, din care nu ese de cât pentru a sugestiona pe ceĭ carĭ o înconjoară. Această halucinaţie ea o produce prin lumină, prin sagagitatea minţeĭ eĭ de îndată ce aplică razele de lumină.

La acelaş lucru se gândesc şi tovarăşiĭ eĭ. Işĭ spun aceasta printr'o privire melancolică, ca e şi-o schimbă reciproc.

De departe, din partea faruluĭ, care îl ghiceştĭ prin sutele de luminĭ marĭ şi micĭ carĭ le proectează în depărtare, se aud fel de fel de zgomote, carĭ alunică pe valuiĭ până la urechile pasagerilor.

(Va urma)

O vizită periculoasă

——

Imĭ puseĭ în gând să văd pe bunicul meŭ. Vizitiul înhămă caiĭ şi pe la patru eram plecaţĭ. Satul în care locuia bătrânu-meŭ, nu era maĭ depărtat de 10 kilometri, şi eŭ credeam că în maĭ puţin de o oră să aud acel «bun sosit!» caracteristic luĭ.

Caiĭ porniră în galop, sania aluneca, când într'o parte când într'alta şi în curând ajunseĭ în vârful dealuluĭ de la marginea satuluĭ.

Cerul—la început—senin, se cam întuneca acum, şi fulgĭ marĭ de zăpadă veneaŭ să acopere pămîntul.

Dar peste o jumătate oră, ninsoarea încetă şi cerul se însenină iarăşĭ.

Soarele era aproape să sfinţească şi noĭ ne continuam liniştit drumul. De odată însă, nişte strigăte puternice ne întoarse privirile în direcţia din care veneaŭ. La câte-va sute de paşĭ înaintea noastră, o ceată de oamenĭ alerga spre noĭ, strigând cât le lua gura. Eraŭ nişte ţiganĭ «zavragiĭ», cum li se zice pe la noĭ. Vizitiul opri caiĭ. Eĭ însă se apropiaŭ din ce în ce.

Sdrenţeroşĭ, aproape desculţĭ, negri şi urâţĭ, cu părul netăiat şi în neorânduială, fie-care înarmat cu câte ceva, veneaŭ spre noĭ, alergând fie-care cât putea, strigându-ne tot odată «să stăm».

Câte-va minute numaĭ, şi distanţa nu era maĭ mare de 100—150 paşĭ. Un glonţ îmĭ vîjîi pe la ureche. Nicĭ nu'mĭ dădusem bine seama de unde venea, şi alte 10—12 ţevĭ de foc eraŭ îndreptate spre noĭ.

O puşcă, foc central, cu două ţevĭ, zăcea lângă mine în sanie. Eŭ însă rămăsesem împetrit.

Vizitiul, probabil, întorsese caiĭ, căcĭ o groaznică larmă de înjurăturĭ, urmată de un potop de gloanţe şi ciomege căută să ne prindă, în vreme ce noĭ zburam ca vântul spre casă.

Soarele sfinţise şi întunerecul se lăsase pe pământ.

De atâta goană, caiĭ, îndată ce coborârăm dealul şi intrarăm în sat, stătură cu desăvâşire. Nu maĭ puteaŭ face un singur pas, par'că voiaŭ să cadă în ham.

In fine, cu chiŭ cu vaĭ, ajunserăm acasă. Toţĭ aĭ caseĭ se miraŭ de sosirea noastră aşa de repede, şi maĭ cu seamă după ce povestirăm cele întâmplate, cele ce păţiserăm de la ceata vestituluĭ şef de bandă ţigănească N. C..... care cu câţĭ-va anĭ maĭ înainte făptuise o mulţime de omorurĭ prin părţile loculuĭ.

A doua zi, nicĭ nu răsărise soarele şi aproape tot satul fu în picioare. O adevărată poteră, de vre-o 150—200 oamenĭ se organiză. Primarul şi şeful de garnizoană eraŭ în fruntea eĭ.

Pădurile învecinate fură străbătute până în fundul celor maĭ prăpăstioase, celor maĭ periculoase văĭ.

Zadarnic însă. Vestitul bandit cunoştea destul de bine aceste locurĭ, iar la caz de nevoe, ştia el — maĭ bine ca orĭ care altul — unde trebue să se ascundă, ca să nu-l găsească, nicĭ o întreagă armată.

Trajan

Un sat indian luat cu asalt de către maimuţe

——

La două-spre-zece mile spre nord de Calcuta se găseşte un mic sat, Bengalh; el n'are de cât vre-o 100 de căsuţe aşezate pe două liniĭ paralele şi despărţite printr'un mic râuleţ care isvorăşte din munţiĭ Hougly şi merge să se piar'ă într'una din ramurile mareluĭ fluviu. Lanţul Hougly se apleacă treptat către golful de Bengal, el nu maĭ e format de cât din nişte coline acoperite cu pădurĭ nepătrunse, în dreptul satuluĭ Bengalh.

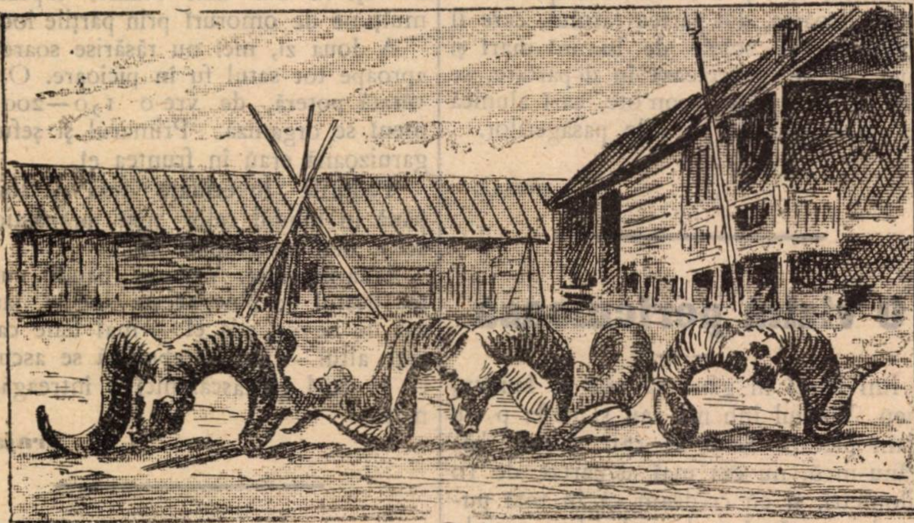
In 14 Septembrie pe la treĭ ore după amiazĭ, douĭ indienĭ lucraŭ într'un câmp de porumb în apropierea satuluĭ; eĭ auziră un zgomot lâ gă eĭ în mij'ocul erburilor celor marĭ, dar nu-l băgară în seamă.

Puţin câte puţin zgomotul se apropie, erburile se dădură la o parte şi 4 maimuţe marĭ ĭĭ ridicară cu repeziciunea uneĭ săgeţĭ pe ramurile unuia din mariĭ pomĭ aĭ pădureĭ; eĭ nu remaseră acolo mult timp. Maimuţele ĭĭ alungară după ce ĭĭ priviră schimonosindu-se.

Indieniĭ se treziră la picioarele arboreluĭ fără să ştie cum, şi alergară în sat, toată lumea eşi din bordee, dar o ceată de maimuţe marĭ se repezi în acelaşĭ timp din pădure şi se aruncă asupra acestor nenorociţĭ; femeĭ şi copiĭ fură maltrataţĭ într'un mod crud, indieniĭ o luară la fugă şi se refugiară pe colina care domină satul. Frica, superstiţiunea, contribuiseră probabil mult la înfrânge-

rea lor. Noaptea veni, eĭ auzeaŭ strigătele maimuţelor carĭ alergaŭ printre bordeele lor; apoĭ o lumină roşiatică colorà cerul, bordeele de pe malul drept al rîuleţuluĭ eraŭ în flacărĭ, incendiul goni pe învingătorĭ, înspăimântaţĭ de flacărĭ, maimuţele se refugiară în pădure scoţênd urlete îngrozitoare; el distruseră şi jefuiseră totul. A doua zi nişte ofiţerĭ englejĭ veniră să viziteze satul; eĭ se îndreptară bine armaţĭ spre pădure şi nu putură să recunoască de cât urmele acestor ciudaţĭ jefuitorĭ. Indieniĭ înspăimântaţĭ, emigrară spre a se apropia de Calcuta.

O. L.

Coarnele uneĭ «Ovis ammon» aŭ o lungime maĭ mare de un metru

PRIN DEŞERTUL MONGOLIEI

Un vechiŭ furnicar de barbarĭ

Marele deşert al Mongolieĭ este unul din colţurile de pământ cele maĭ de temut şi cele maĭ pline de aventurĭ. Sunt foarte rarĭ însă călătoriĭ carĭ îndrăznesc să se aventureze în aceste locurĭ periculoase.

In ţinutul Mongolieĭ se face vânătoare tot aşa de multă ca şi brigandaj şi alăturea de vânător poţĭ să vezĭ în tot-d'a-una şi pe brigandul cu ochiĭ furioşĭ şi cu arme gata să lovească. Deşertul Mongolieĭ se întinde între Siberia meridională d'oparte şi China septentrională şi Tibet de altă parte. La vest acest imens ţinut se înfundă în spre Turkestan, Afganistan şi India.

Din acest ţinut aŭ pornit formidabilele horde barbare carĭ la sfîrşitul antichităţeĭ împinseră pe barbariĭ Goţĭ în Imperiul Roman şi aduseră şi pe groaznicul Attila. Din această familie mongolică făceaŭ parte: Huniĭ, Avariĭ, Unguriĭ şi Turciĭ.

D'aci a venit Gengis-Khan şi Tamerlan. Tot de aci a venit şi teribiliĭ Tătarĭ, carĭ aŭ cotropit imperiul sfînt al Chineĭ răsturnând dinastia naţională.

Mulţĭ din aceştĭ mongolĭ azĭ aŭ devenit nişte agricultorĭ şi nişte păstorĭ admirabilĭ. In inima deşertuluĭ însă nu se găsesc de cât bande înfiorătoare de hoţĭ.

Un sportsman explorator

Pericolele Mongolieĭ fură sfruntate în primăvara anuluĭ 1906 de savantul şi curagiosul olandez M. Hobhuys. El străbătu Mongolia, şi această excursiune poate fi comparată cu acea a d-luĭ Stanley, căcĭ deşertul Mongolieĭ e şi maĭ mare şi maĭ de temut ca acel al Conguluĭ.

D. Hobhuys nu era numaĭ un savant ci şi un pasionat vînător şi aceasta îl făcu să facă o călătorie de 900 de leghe.

Plecarea din Kalgan

Pe când era la nord de Patchili, savantul făcu cunoştinţă cu treĭ tătarĭ, carĭ cunoşteaŭ la perfecţie maĭ toate dialectele locale. Unul din eĭ, Chingan, fusese chiar până la Kirghizĭ a căror limbă o cunoştea de asemenea.

La Kalgan maĭ întâlni alţĭ două-zecĭ de tătarĭ cu treĭ-zecĭ de cămile cu proviziunĭ şi arme.

Expediţia continuă drumul început; trecură prin Koukon-Khoto, apoĭ de-a-lungul ţărmuluĭ Hoang-Ho, apoĭ masivul In-Char şi ajunseră în fine în marele deşert.

Ajunşĭ aci M. Hobhuys nu păstră pentru el de cât pe ceĭ treĭ tătarĭ şi zece cămile.

In deşert

Timp de două săptămânĭ eĭ rătăciră prin deşert neîntâlnind decât câţĭ-va indivizĭ suspecţĭ şi câte-va antilope.

Vânătoarea nu prea mergea de minune pentru un moment; căzuseră un cuadruped cu coarne marĭ asemănător cu o pisică sălbatică cu totul necunoscută şi treĭ vulturĭ.

Fiind că poposiseră lângă o apă, ceea ce vînaseră şi cu ceva peşte prins, le fu de ajuns ca mâncare; maĭ ales că maĭ aveaŭ ceva şi din proviziunile luate la Kalgan.

De ce înaintaŭ, cu atât pustiul era şi maĭ teribil.

Planul luĭ era să treacă câmpia care se întinde între munţiĭ In-Chan şi Marele Altai şi să ajungă la munţiĭ Dzungaric de unde începe Asia Rusească.

După o lună eraŭ în câmpia Alachan.

O spaimă în timpul nopţeĭ.— Ursul

Poposiseră lângă un rîŭ limpede. Cămilele eraŭ vesele că găsiseră apă. In timpul nopţeĭ furăm dintr'o dată treziţĭ de un muget îngrozitor şi de un foc de armă.

— Briganziĭ! strigă M. Hobhuys luând arma.

Se înşelase. Cel care venea era un urs coborît din munţĭ şi arma fusese descărcată de Cingan.

Ursul mirosise carne de cămile şi de aceea coborîse din munţĭ; însă n'avu noroc săracul de cât de o cămilă, căcĭ focul luĭ Chingan îl izbi drept în piept trântindu-l la pămînt. Un alt tătar trase alt foc zdrobindu-ĭ creeriĭ.

Era unul din aceĭ urşĭ frumoşĭ numit «ursus isa bellis». Din excelenta carne a ursuluĭ se făcu o mâncare delicioasă, iar restul cărneĭ fu afumată şi păstrată pentru maĭ târziŭ.

Cum plecară în urma lor se coborî o ceată întreagă de vulturĭ, care căzu pe ceea-ce rămăsese din urs şi din cămila sfîşiată.

Musulmanĭ şi Budiştĭ

Cu cât înaintaŭ maĭ departe cu atâta observaŭ că budiştiĭ se amestecaŭ cu musulmaniĭ. Eĭ ajunseră lângă un lac imens unde vînară o mulţime de raţe sălbatice.

Ajunşĭ la un sat M. Hobhuys recrută 15 călăreţĭ pentru el şi maĭ cumpără pe d'asupra încă şease caĭ, ca să ducă cele necesare expediţieĭ.

Briganziĭ

Făcuseră foarte bine că măriseră trupa căcĭ a doua noapte fură atacaţĭ de o bandă de briganzĭ călărĭ. S'a născut o luptă teribilă în care gloanţele şueraŭ mereŭ.

Urmărirea a continuat încă cincĭ nopţĭ consecutive. Din aceste lupte aŭ căzut treĭ briganzĭ şi aŭ rămas răniţĭ grav douĭ inşĭ din ceata luĭ Hobhuys.

Caravana se grăbi să părăsească acea regiune periculoasă.

Restul drumuluĭ l'aŭ făcut în linişte până la rîul fară nume care se varsă în Sogok-Nor.

Ovis ammon.-Sfârşitul călătorieĭ

Restul călătorieĭ n'a avut nimic important de cât nişte vînătorĭ de «Ovis-ammon»(capre sălbatice cu coarnele fórte marĭ). La est de Khami aŭ împuşcat vre-o douĕ-spre-zece din aceste capre. Un corn al acestor animale avea o lungime de 1 metru şi .8 centimetri.

Vânătoarea acestor capre este foarte grea din cauză că ele simt imediat prezenţa omuluĭ şi se fac nevĕzute.

El se mulţămi— din cauza dificultăţilor carĭ prezintă — să aducă numaĭ coarnele enorme ale acestor animale ca un fel de trofeŭ.

La Khami, M. Hobhouys cu aĭ luĭ găsiră o caravană rusă care se întorcea la Semiretgedie. El concediă parte din oamenĭĭ luĭ, iar cu restul se întoarse la Semiretgedie.

Ziarele englezeştĭ anunţă că M. Hobhuys prepară o excursiune şi maĭ teribilă.

ARCHIPELAGUL MONŞTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

Dar dacă cu mâinile, cu picioarele şi şi chiar cu corpul întreg nu maĭ puteaŭ face nicĭ o mişcare, asta nu însemnează că nicĭ cu gura, cu limba nu vor maĭ putea face nimic. Limba n'a putut să-ĭ fie legată şi el începu să uzeze în aşa chip de ea în cât îţĭ da de gândit lucrurĭ ciudate la acest pungaş de forţă.

Ne maĭ putând să-l înjure în faţă pe mister Dick, cum făcuse maĭ adineauraj el începu să cânte spre marea mirare a celor carĭ 'l conduceaŭ, nicĭ eĭ nu ştie unde. Această transportare în patrie îĭ amintea — prin analogie — cântecul învingătoruluĭ Malplagnet, ilustrul Malborough, şi, cu o voce ascuţită începu cupletul :

Il văzuĭ coborât în pământ
Mironton, mironton, mi ontaine.

De patru ofiţerĭ.

Apoĭ, prinzându-şĭ verva prin acest cântec şi bătându-şĭ joc de bandiţĭ, bătându-şĭ joc de tot şi toate, continuă cântecul început până ce se pomeni trântit într'un beciŭ întunecos în urma căruia se închise scârţâind o uşe.

Orele treceaŭ cu greutate. Totor e apucat de foame şi de sete, dar rabdă.

Culcat pe spate, fără lumină, fără aer, el îndură toate durerile morale şi fizice fără a scoate vre-un sunet. Totuşĭ păstrează speranţa omuluĭ care ştie că nu poate fi învins de nimenĭ, se gândeşte la tatăl luĭ şi zice :

«Tata ar fi acum pe deplin mulţumit de mine!»

In fine, uşa se deschise. Nişte braţe brutale apucară din noŭ pe Totor, îl ridicară în sus şi 'l duseră.

Afară e o noapte neagră şi norĭ negri fug de colo până colo.

Cortegiul străbate maĭ întâĭ un petec de pământ, apoĭ o scară, care venea drept în jos. Şi începură coborâşul!.. şi coborâŭ!.. D'o-dată apa, apa măreĭ cu sgomotele eĭ, cu valurile eĭ, cu vântul eĭ se înfăţişă înaintea lor.

Oamenĭĭ înaintează în apă cu Totor pe umeriĭ lor. Eĭ se îndreaptă în spre o lumină care danţează la suprafaţa apeĭ. In curând eĭ ajunseră la acea lumină.

«Uite! zise Totor, şalupa cu vaporĭ.

— Tăcere! s'aude o voce tunătoare.

— Nu vreaŭ! răspunse extraordinarul pungaş.

Vocea—in care el recunoscu vocea luĭ mister Dick — răspunse :

«Aide! legaţĭ pe turbatul ăsta!»

Apoĭ imediat :

«Imbarcarea!.. Gata?.. maĭ lipseşte cine-va?..

— Toţĭ sunt prezenţĭ!

— Bóne!.. go ahead!.. Se auzi d'o-dată zgomotul unor lanţurĭ apoĭ pufăitul vaporilor de apă, pe urmă un sgomot maĭ mare, şi în fine, sunetele cadenţate ale helicei pusă în mişcare de vaporĭ. Vaporaşul fuge cu repeziciunea uneĭ păsărĭ aquatice.

Această cursă nebună în întunericul puternic al nopţeĭ dură până aproape de zoriĭ zileĭ. In spre dimineaţă şalupa fu oprită pentru un moment, ca să se încarce nişte lucrurĭ de carĭ Totor nu-şĭ putu da seama. După această operaţie cursa nebună începu din noŭ.

In fine, sosi şi ziua cu lumina eĭ puternică şi cu căldura eĭ tropicală. Dar temperatura rămase totuşĭ suportabilă, graţie pânzeĭ de d'asupra şalupeĭ şi repeziciuneĭ cu care pluteaŭ.

In timpul nopţeĭ drumul era calm ca şi cum ar fi alunecat pe un râŭ. De la o vreme însă lucrurile se schimbară cu totul. Şalupa începu să se mişte, să sară, să se scuteaseă, aşa în cât şi cel maĭ zdravăn stomac ar fi suferit. Totor ajunse la convingerea că de data asta eraŭ cu totul în largul apeĭ.

Pe bord eraŭ opt inşĭ în care numărăm şi pe cârmaciŭ şi pe mister Dick. Echipagiul şi şeful săŭ se odihniră şi se ospătară. Nu vorbea maĭ nimenĭ. După fie-care îmbucătură eĭ turnaŭ cu lăcomie vinul cel întăritor pe gât, fără ca nimenĭ dintre eĭ să se maĭ gândească la bietul Totor.

Celebrul pungaş rămase întins d'o-parte ca un animal. Distanţa între el şi mister Dick era cam de un metru şi ceva şi Dick nu-l maĭ slăbea de fel cu privirea luĭ scrutătoare.

Totor abia maĭ putea să respire în starea în care era. Acum el îndura maĭ mult ca orĭ şi când chinurile foameĭ şi ale seteĭ şi lanţurile îĭ zdrobise cu totul mâinile şi picioarele. El îşĭ puse în joc tot orgoliul luĭ, ca să nu scoată nicĭ cea maĭ mică văitătură şi îşĭ zise apoĭ :

«Unde dracu mă duc? Ce supliciŭ demn de o Piele Roşie, ce rafinărie de cruzime vor eĭ să maĭ născocească pentru mine?

«Să aşteptăm însă până una alta şi să nu ne turburăm sângele!»

Această goană d'a lungul nemărginiteĭ ape ţinu până în seară.

Noapte cu misteriosul eĭ întuneric veni din noŭ.

Trecuse două ore de la apusul soareluĭ şi şalupa începu să-şĭ micşoreze din ce în ce repeziciunea alunecuşuluĭ eĭ. D'o-dată ea trase în spre ţărm şi se opri. Dupe ce se aprinseră câte-va luminĭ, Totor fu ridicat pe braţe şi depus pe ţărm. In acelaşĭ timp câte-va obiecte grele şi necunoscute luĭ Totor fură debarcate şi ele. Terminându-se toată această operaţie Totor e ridicat din noŭ şi luat apoĭ pe braţe spre marea luĭ mirare, căcĭ nu înţelegea nimic din rostul oprireĭ şalupeĭ, debarcăreĭ obiectelor, precum şi debarcăreĭ luĭ. Atmosfera nu maĭ era tot aşa de caldă şi uscată ca înainte. Un vânt rece şi umed începu să bată din toate colţurile.

«A! iată o cavernă, gândi in sine, a luĭ Totor. Nu cum-va o fi caverna luĭ Ali-Baba cu ceĭ patru-zecĭ şi ceva de hoţĭ aĭ eĭ?»

Poate că o fi ceva şi maĭ teribil ca aceea? Orĭ-cum ar fi, vĕd că e lungă, largă, înaltă şi cu un pământ uscat şi tare, care ţipă sub ghetele greoae ale celor carĭ îl conduceaŭ.

Eĭ parcurseră ast-fel vre-o două-sute de metri.

Totor fu apoĭ depus la pământ cu un felinar alăturea de el.

Mister Dick se apropie de victima sa în timp ce oamenĭĭ luĭ se îndepărtează tăcuţĭ, ca nişte valeţĭ aĭ călăuluĭ.

Mister Dick priveşte cu răceală pe prizonierul săŭ, care gândea în sine :

«La ce o fi visând acest monstru, a-

cest călău? Cam la ce tortură grozavă are de gând să mă supue?»

Cu o mişcare simplă şi cu mult calm, Dick scoate căluşul din gura luĭ Totor şi apoĭ taie legăturile, carĭ îl puneaŭ în imposibilitate de a 'şĭ mişca braţele şi picioarele.

In momentul în care pungaşul vĕzu cuţitul cu care i se tăia legăturile de la membre, gândul uneĭ chinuirĭ rafinate cu cuţitul îĭ străbătu mintea. Se înşelase însă! Mister Dick se mulţumi numaĭ să-ĭ desfacă legăturile, aşa ca Totor să 'şĭ poată mişca cu uşurinţă mâinile şi picioarele luĭ.

Oameniĭ luĭ Dick se înapoiară împovăraţĭ de obiectele carĭ fuseseră date jos din şalupă. Unul din eĭ ducea cu el un burduf aşa de voluminos, că ar fi putut încăpea în el vre-o două-zecĭ de litri.

Mister Dick îl apucă repede, îl desfăcu şi îĭ puse canca la gura luĭ Totor. O apăsare uşoară făcută în partea cea l'altă, făcu ca o apă curată şi binefăcătoare să curgă în gura cea însetată până la chin a ştrengaruluĭ.

Mirat şi ne maĭ ştiind ce să creadă de toate astea, Totor începu să bea şi graba care o punea în această operaţie arăta în de ajuns ce suferise până atuncĭ din cauza seteĭ.

Apoĭ când setea cea teribilă îĭ fu liniştită, Totor— care era în acelaşĭ timp şi un om foarte politicos—zise luĭ mister Dick:

«Mersi!..»

Acesta însă—a căruia generozitate nu prea mirosea a bine — începu să râdă într'un chip cu totul diabolic. Dupe asta adause:

«Da... băiatul meŭ! foarte bine facĭ, mulţumeşte-mĭ! căcĭ eŭ sunt de o bunătate îngerească şi merit unul din premiile virtuţeĭ.

«Iată! mulţumeşte-mĭ din noŭ! iată proviziunĭ... biscuiţĭ, şuncă, cutiĭ cu conserve unde veĭ găsi carne şi legume... iată şi apă şi unt-de-lemn, ca să te poţĭ lumina multă vreme... multă vreme!..

«Haĭ! ce zicĭ de purtarea asta a mea faţă de tine care m'aĭ bătut şi mi-aĭ făcut să-mĭ sară dinţĭ dintr'o singură lovitură?»

O voce de bas întrerupse d'odată monologul luĭ mister Dick.

«Stăpâne, zise unul din tovarăşiĭ banditului, totul e gata... Stâncile s'aŭ scos, molozul e preparat şi cimentul e minat... asemenea şi cartuşele cu dinamită sunt aşezate şi cu capsele bine fixate....

— Bine! începeţĭ să zidiţĭ şi băgaţĭ de seamă să lăsaţĭ un loc de trecere pentru mine...

Vă rog însă să faceţĭ ceva repede şi solid.

— Să zidească.. zise cu jumătate de voce Totor... să zidească ce?

— Un zid, dragul meŭ! un zid care nu se va maĭ distruge în vecĭ, zise mister Dick. Un zid care va fi făcut din stâncĭ legate cu var hidraulic şi cu ciment şi care zid va închide pentru vecie această cavernă!

— Vreţĭ să mĕ îngropaţĭ de viŭ! strigă Totor cu vocea aproape sugrumată.

— Singur o spuseşĭ, dragul meŭ!

Şi pentru maĭ multă precauţiune, pentru ca această grotă unde veĭ descinde tu, să rĕmâie pentru tot-d'a-una închisă lumineĭ soareluĭ, voĭ pune să astupe după eşirea mea cele maĭ micĭ găurĭ aşa ca tu să te poţĭ odihni în tihnă zile şi nopţĭ d'a rândul fără ca lumina şi căldura soareluĭ să te poată deranja cum-va.

— Mister Dick! eştĭ maĭ crud ca o fiară!

— Da! d'o sută de orĭ maĭ crud! bestia furioasă nu se pricepe—ca mine— să'şĭ destileze picătură cu picătură răzbunarea eĭ şi să savureze în urmă încet, încet tot ceea-ce a născocit maĭ diabolic!

«Oh! de mult m'am gândit la toate! maĭ întâiŭ această cavernă este izolată de tot. Zidurile eĭ sunt formate din blocurĭ enorme de piatră aşa că nimenĭ nu va auzi ţipetele tale! Afară de asta ea nu maĭ poate avea nicĭ o eşire, căcĭ cea-l'altă extremitate se pierde în nişte adâncimĭ vertiginoase în mijlocul valurilor ş'a stâncilor din fundul apelor!»

In timpul în care banditul vorbea astfel cu vocea luĭ uscată şi privind chiorâş pe nenorocitul luĭ prizonier pus în imposibilitate d'a se apăra, nişte sgomote s'auziră d'odată la spatele lor.

Eraŭ loviturĭ de metal carĭ cădeaŭ pe granit, eraŭ scârţâiturĭ de cleşte mare care apucă, eraŭ sgomote de mistrie, era tencuială care se ridica mereŭ, era în fine zidul de vecie, mormântul care trebuea să închidă de viŭ pe nefericitul Totor.

Mister Dick se întrerupse pentru un moment, examină progresele sinistreĭ zidăriĭ care se ridica, dădu din cap cu un aer satisfăcut şi răspunse:

«Şi ca să simţi maĭ multă vreme senzaţia singurătăţeĭ ş'a aşteptăreĭ zadarnice, şi ca să cunoştĭ culmea desperăreĭ şi să vezĭ încetul cu încetul ceea-ce te aşteaptă, m'am hotărît să'ţĭ las aci şi lucrurĭ de mâncare şi apă de băut şi chiar şi alte băuturĭ.

«Aĭ proviziĭ pentru cincĭ-spre-zece zile aproape.

Maĭ târziŭ veĭ aprecia dacă rafinerii asta—al căreia autor sunt eŭ— este saŭ nu de vre-o importanţă.

«Iţĭ veĭ prelungi aci existenţa ta mizerabilă economisind îmbucătură cu îmbucătură şi picătură cu picătură de apă.

Va ajunge un timp când veĭ fi silit să numerĭ minutele care reprezintă îmbucăturile şi picăturile de apă rĕmase.... minute groaznice..... minutele morţeĭ care vine... fără milă, fără cruţare, cu faţa eĭ hâdă şi cu coasa eĭ întoarsă..... care vine să te ia pe tine în floarea vîrsteĭ.

«Am maĭ întrebuinţat supliciul ăsta E ceva groaznic, nemaĭ pomenit!..

«Nu-mĭ maĭ pierd vremea să ţĭ descriŭ detaliat senzaţie cu senzaţie, căcĭ în curând le veĭ simţi tu singur... Eŭ te voĭ părăsi în curĕnd... şi voĭ face să se astupe şi singurul orificiŭ, care te maĭ leagă pentru un moment cu lumea exterioară.»

Tot vorbind aşa mizerabilul bandit — mânat de ura luĭ oarbă — se apropie de Totor. El se pleacă d'asupra luĭ, îl devorează cu ochiĭ luĭ câinoşĭ şi caută să vadă dacă nu poate citi pe figura-ĭ expresivă urma vre-uneĭ fricĭ, semnele emoţiuneĭ grave, ale teroareĭ.

In contra orĭ şi căreĭ aşteptărĭ faţa luĭ Totor rĕmase cu totul impasibilă şi nicĭ un muşchiŭ de pe ea nu indica semnul vre-uneĭ emoţiĭ oare-care. Totor roteşte ochiĭ luĭ cenuşiĭ pe figura luĭ Dick, care e luminată complect din cauza felinaruluĭ, ce-l ţine în mână — şi îĭ spune c'o voce simplă şi calmă: «Mester Dick, văd eŭ că vreĭ să mă bagĭ în dracĭ cu totul, să mĕ facĭ să intre groaza în mine cu totul, eĭ bine! te înşelĭ amar! prea puţin îmĭ pasă de tot ce orânduieştĭ pentru mine!

«Şi afară de asta mi-e şi scârbă de modul cum te porţĭ, acum când mĕ aĭ în mâinele tale.

«Ca să-ţĭ arăt o probă a scârbeĭ mele iată!... Şi adunând cu limba tot scuipatul care-l avea în gură, îl svârli în obrazul luĭ Dick:

«Iată şi rĕmasul meŭ bun care-l i-aŭ de la tine; cred că n'aĭ să'l uiţĭ curênd, nu-ĭ aşa?..

Ca şi cum nu s'ar fi petrecut nimic, dar absolut nimic, banditul Dick nu făcu nicĭ un gest, ci se sculă cu totul palid în urma aceşteĭ ultime insulte.

Desperând să maĭ poată izbuti să sdruncine acest temperament de fier, el zise:

«Maestre Totor, eştĭ unul din ceĭ maĭ mândriĭ pungaşĭ şi această mandrie a ta te face cu atât maĭ demn de pedeapsa care ţ'-o daŭ.

«Da, da nu te voĭ putea uita curênd Totor.

— Stăpâne, totu-ĭ gata! zise vocea groasă a omuluĭ care conducea lucrările la astuparea peştereĭ. Zidul e în picioare şi am lăsat numaĭ un singur loc pe unde veĭ trece d ta.

— Bine! Adio, stăpâne Totor!

— «La revedere», mister Dick!

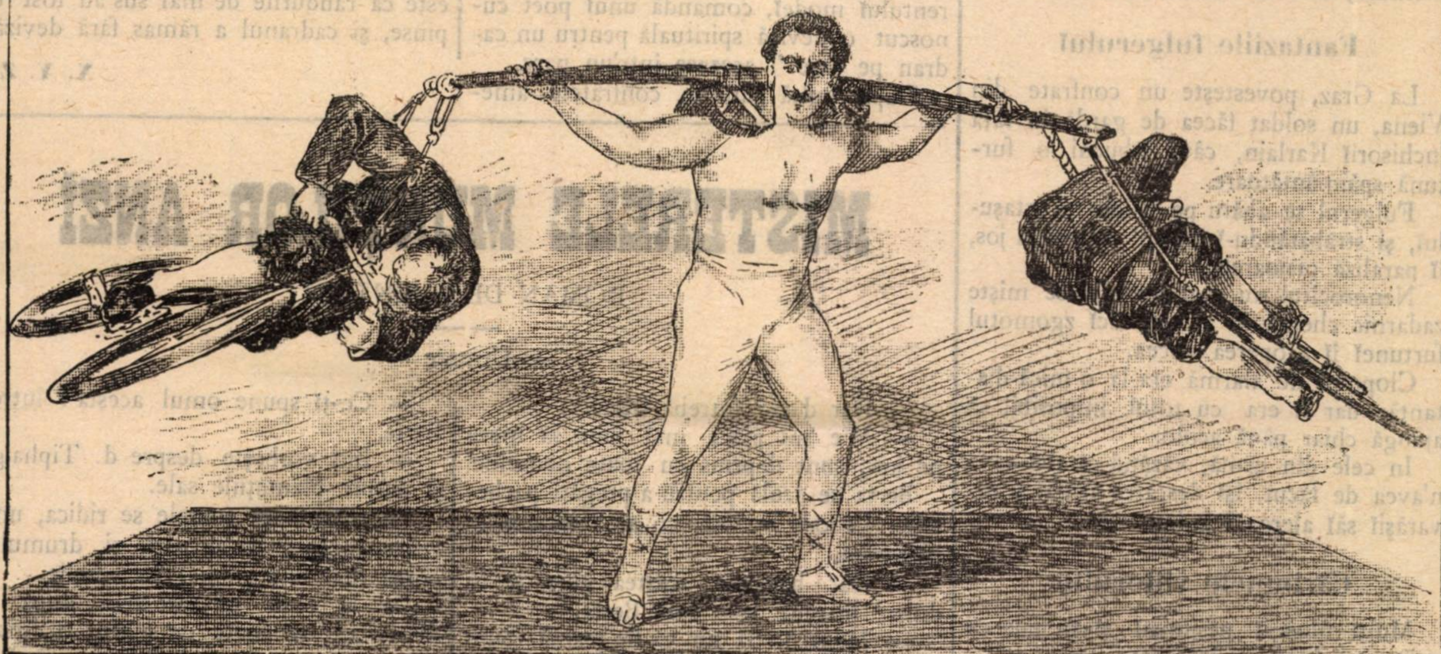
— Nu, nu! adio! căcĭ sunt într'adevăr locurĭ din acelea de unde nu maĭ poţĭ veni nicĭ odată înapoĭ!!... nicĭ odată!

Banditul se furişează prin mica deschidere lăsată anume în zidul ridicat din stâncĭ, var hidraulic şi ciment şi zice:

«Astupaţĭ gaura asta bine de tot!»

(Va urma)

Un hercule modern

Cicliştiĭ se învârtesc cu toată viteza în jurul acestuĭ pivot viŭ.

DIVERSE

Mărturisirile unuĭ antiquar

Tiara din Saitafarnes este încă prezentă în memoria multor francezĭ. In adevăr, care contribuabil francez nu se simte mândru că şĭ-a dat şi dânsul obolul, pentru a îmbogăţi muzeul de la Luvru cu această piesă unică?

Cu toate acestea, se putea spune că marile muzee din Europa şi din America n'aveaŭ nimic de invidiat, de vreme ce — după câte se spune — posedaŭ şi ele piese tot aşa de unice.

Un fost taxidermist al muzeuluĭ din Berlin, actualmente stabilit la Los Angelos (California), a mărturisit că cea maĭ mare parte a mumiilor egiptene, care ocupă locurĭ de onoare în cele maĭ faimoase colecţiĭ, sunt fabricate de dînsul.

El afirmă chiar, că o şea şi un centiron care aŭ fost vândute ca aparţinând luĭ Napoleon I, muzeuluĭ din Paris, sunt fabricate de dânsul.

Cât despre pergamentele antice, scrise cu caractere ebraice saŭ sanscrite, pe care le-a vândut cu sume fabuloase, acestea nu se maĭ numără!

Ce surprindere plăcută pentru colecţionarĭ!

O mică revoltă pentru cărţĭ poştale ilustrate

Aceste micĭ foiţe de carton pe care contemporaniĭ le colecţionează cu atâta înverşunare, şi care aŭ dat loc în toate ţările civilizate, uneĭ micĭ industriĭ, destul de prosperă, aŭ fost cauza uneĭ rescoale în capitala Mikaduluĭ.

Pentru a stimula patriotizmul mulţimeĭ, guvernul japonez a emis maĭ multe seriĭ de cărţĭ poştale ale cărora ilustraţiĭ reprezintă principalele episoade ale războiuluĭ ruso-japonez, saŭ ceremoniile religioase celebrate în onoarea soldaţilor căzuţĭ pe câmpul de bătae.

In ziua în care aceste cărţĭ poştale fură puse în vânzare, o mulţime imensă asediă biurourile poşteĭ. In două treĭ ore se făcu un şirag lung de maĭ mulţĭ kilometri.

La unul dintre biurourĭ, populaţia îşĭ pierdu răbdarea, şi biuroul fu luat pe sus. Ferestrele, uşile, zidurile fură sparte.

Mulţimea nu putu fi împrăştiată de cât după intervenţia forţeĭ armate.

Se poate spune decĭ, cu drept cuvânt, că japoneziĭ sunt ceĭ maĭ arzătorĭ colecţionarĭ de cărţĭ poştale ilustrate!

Japoneziĭ în Mandciuria

După o statistică dresată în timpul din urmă de guvernul japonez, in archipelag, se numără 28 milioane de ţăranĭ saŭ cultivatorĭ aĭ pământuluĭ, din o populaţie de 40 milioane de suflete.

Proporţia aceasta ne arată că Japonia este o ţară esenţialmente agricolă, cu toate că evenimentele din timpurile maĭ nouĭ păreaŭ a ne-o prezenta într'o altă lumină.

Trebue să amintim că solul Japonieĭ este cât se poate de ingrat; terenurile favorabile cultureĭ nu cuprind de cât abia a şeasa parte din întregul teritoriu.

Aşa stând lucrurile, se poate lesne înţelege de ce japoneziĭ aŭ ţinut cu orĭce chip să pue mâna pe Coreia şi să'şĭ asigure mână liberă în Mandciuria, care de acum înainte, prin torţa lucrurilor, va deveni japoneză.

Emigranţiĭ japonezĭ se stabilesc acolo în fie-care lună, într'un număr considerabil.

S'aŭ constituit companiĭ puternice pentru exploatarea bogatelor câmpiĭ mandciuriene. S'aŭ construit morĭ şi întreaga ţară a fost transformată.

Dominaţia japoneză se întinde!

O floare scumpă

La o ultimă expoziţie de florĭ din Londra, un cultivator expunea o nouă specie de orchidee, până atuncĭ unică în felul eĭ.

Un colecţionar bogat 'ĭ-a oferit zece miĭ de leĭ pentru această orchidee.

Dar cultivatorul n'a vrut să vândă planta.

S'ar putea crede că omul acela spera să primească într'o zi o sumă maĭ mare. Nu e nicĭ de cum aşa; peste câte-va

zile s'a prezentat un alt amator, oferindu-i 13,000 de lei pentru floare.

Cultivatorul a refuzat cu încăpățînare spunând că nu i se putea plăti cu nici o sumă de bani mândria de a poseda o orchidee, care era unică în lume!

Fantaziile fulgerului

La Graz, povestește un confrate din Viena, un soldat făcea de gardă în fața închisorii Karlain, când isbucni o furtună spăimântătoare.

Fulgerul se abătu pe baioneta ostașului, și străbătându-i corpul de sus în jos, îi paraliză picioarele.

Nenorocitul nu mai putea să se miște zadarnic chemă în ajutor, căci zgomotul furtunei îi acoperea vocea.

Clopotul de alarmă era la o mică distanță, dar îi era cu totul imposibil să ajungă chiar până acolo.

In cele din urmă, văzând că altă-ceva n'avea de făcut, își descărcă arma, și tovarășii săi alergară îndată.

Cărbunele viitorului

Mulți filosofi pesimiști și-aŭ pus cu oare-care îngrijire întrebarea:

«Ce s'ar face civilizația noastră occidentală, dacă cărbunii ar lipsi?

Este sigur că viața chinezilor saŭ aceea a americanilor de sud ar fi foarte puțin modificată, în ziua când o asemenea ipoteză ar deveni realitate.

Nu tot ast-fel s'ar petrece lucrurile cu Europa și cu Statele-Unite, unde cărbunele de pământ a devenit aproape tot atât de necesar ca și pâinea.

Ne-am vedea târâți din noŭ spre starea din timpurile preistorice.

Iată o știre de natură să asigure cele mai neliniștite spirite:

Un savant din Pensylvania, d. Daniel Dracibangh, autor a numeroase invenții, care revindecă chiar invenția telefonului, a descoperit împreună cu doctorul B. Gamble, un mijloc artificial de preparare a cărbunelui.

Procedeul săŭ este păstrat până acuma în cel mai mare secret.

Noul cărbune este mult mai ușor de cât cel natural, fapt care prezintă un avantaj enorm pentru transport. Rămâne de știut dacă are aceleași proprietăți. In ori-ce caz este o invenție asupra căreia sperăm a reveni mai pe larg.

O reflexiune nepotrivită

Se spune că vechile cadrane solare, care eraŭ atât de răspândite, înainte de introducerea actualelor ceasornice, vor mai avea din noŭ timpuri de glorie.

In America mulți proprietari aŭ început a așeza asemenea cadrane solare prin parcuri, întrebuințând bine înțeles, artiști abili, care se sileaŭ pe cât puteaŭ să dea o formă și un interes noŭ acestor lucruri vechi.

S'a creat chiar o nouă școală de poeți care se iaŭ la întrecere pentru compunerea stanțelor care urmează a fi gravate pe piedestalul cadranului.

In această privință, se povestește următoarea anecdotă:

Un milionar din Filadelfia, cedând curentului modei, comandă unui poet cunoscut o deviză spirituală pentru un cadran pe care 'l așezase într'un parc.

După multă gândire, confratele american propuse următoarea deviză, plină de o înaltă filosofie:

«Eŭ voi însemna ultima oră a multor oameni și poate chiar pe a ta».

Tuturea să fi fost pricina? Saŭ poate amenințarea cuprinsă în deviză? Faptul este că rândurile de mai sus aŭ fost respinse, și cadranul a rămas fără deviză...

X. Y. Z.

MISTERELE MUNȚILOR ANZI

ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

— Dar d-ta? întrebă Berta.

— Mie 'mi place mai bine să merg pe jos; sunt deprins cu toate oboselile.

Berta se sculă pentru a pregăti pachetele; Lebont o ajută, cu amabilitatea sa obișnuită.

— Dar bagajele acestea cine le va duce? întrebă de-o dată Berta.

— Măgarii. Să nu vă fie teamă. Sunt niște animale foarte viguroase.

Indianul întârzia cam mult. Lebont eși în calea lui. Se preumblă de-a lungul șanțului și crezu că 'l vede pe indian convorbind cu un alt individ.

— Vorbeai cu cine-va? îl întrebă dânsul când se reintoarse.

— Eŭ?.. Nu!.. răspunse indila, fără să șovăiască.

— Mi s'a părut că mai zăresc pe cine-va.

— Te ai înșelat.

— Bine! Vom pleca mâine în zorii zilei. Mai avem însă vre-o câte-va ore de odihnă. Să ne reintoarcem.

. . . .

Inainte de a se lumina de ziuă, Lebont și indianul așezară pachetele pe spatele măgarilor. Ziua care avea să se ivească, părea a fi frumoasă.

Lebont se duse să'și deștepte tovarășii.

Berta prepară în grabă o băutură și mica Simona, care se postase în prag, anunță că timpul e frumos.

Călătorii porniră la drum.

Indianul mergea în frunte. Urma Poiré cu măgarul săŭ. La spatele lui, cele două fete așezate pe cel-l'alt măgar, convorbeaŭ.

Lebont termina convoiul.

Când soarele se ridicase la orizont, Salama era lăsată departe, în urmă; mica trupă intrase în deșert.

Urmaŭ micele șanțuri formate de apele torentelor în trecerea lor furtunoasă.

Lebont obiectă indianului că ar fi fost mai bine să urmeze niște drumuri mai ridicate.

Dar indianul răspunse că dânsul cunoștea bine locurile.

— Ce-ți spune omul acesta? întrebă Berta.

— Imi vorbește despre d. Tiphaigne și despre plantațiile sale.

Pe măsură ce soarele se ridica, umezeala începea să dispară și drumul se părea mai bun și mai cu veselie.

Pe la orele un-spre-zece după un drum cât se poate de plăcut o dificultate se prezentă, trebuiaŭ să treacă un torent larg.

Operația fu foarte grea. Transportară mai întâiŭ pachetele, unul câte unul. Apoi indianul transportă în brațe pe europeni. Lebont îl urma de aproape, pentru a-i veni în ajutor la nevoe.

Măgarii plini de curaj, trecuseră curentul înot.

Dar acum, trebuiaŭ să aștepte ca părul animalelor să se usuce, hotărîră ca în timpul acesta, să cineze.

Cina aceasta în aer liber, oferea ceva cu totul noŭ familiei Poiré; li se părea că sunt transformați în eroi de romane.

Nici unul dintre ei nu se gândea la vre-o primejdie; eraŭ încrezători în conducătorul lor.

Berta însăși, care de obicei era foarte serioasă, se simția cuprinsă de bucuria copilărească și sgomotoasă a surioarei sale.

Se pregăteaŭ acum să așeze din noŭ pachetele pe spatele măgarilor; mica Simona alergă după animale, care se cam îndepărtaseră puțin.

După un moment, o auziră strigând:

— Veniți să vedeți!.. veniți să vedeți!..

Tovarășii săi alergară și o găsiră ținând cu o mână măgarii și cu cea-l'altă îndreptată în spre pământ.

Ea arăta niște urme de picioare goale, urme care dovedeaŭ că niște indieni trecuseră de curând pe acolo.

Lebont puse întrebări indianului; dar acesta răspunse că nu știa nimica.

— E curios!.. continuă Lebont în dialectul indian; suntem aici în plin deșert, pe unde indienii nu se aventurează nici odată.

Berta care nu înţelegea nicĭ un cuvînt din dialectul indian, spuse că lucrul era foarte natural, de oare-ce pe acolo era drumul în spre Pacific. Nu înţelegea uimirea luĭ Lebont.

— Nu sunt de loc uimit, d-şoară, răspunse Lebont; am cerut numaĭ indianuluĭ să-mĭ dea câte-va lămurirĭ în privinţa obiceiurilor tovarăşilor săĭ.

Plecară înainte.

Lebont nu maĭ umblase nicĭ odată prin părţile acelea; cu toate acestea, vedea bine, după diferite semne, că urmaŭ direcţia adevărată.

Puse întrebărĭ indianuluĭ, pentru a şti dacă până în seară aveaŭ să ajungă la un adăpost.

Quielma mergea înainte; imita cântul unor păserĭ invizibile şi părea că se sileşte să le răspundă.

— Am auzit, spunêndu-se, zise Lebont, că în deşert nu se găseşte nicĭ o vietate.

Ţi s'a spus adevărul, răspunse indianul; dar păsările prădătoare străbat în tot-d'a-una deşertul, în urma convoiurilor.

Explicaţia aceasta nu corespundea de loc observaţiunilor pe care tînărul colon le făcuse în Guatemala.

De aceia, nicĭ nu rămase satisfăcut.

Dânsul ascultă cu atenţie cântecul acelor păserĭ invizibile şi se convinse că avea dreptate.

— Dar atuncĭ pentru ce unele din aceste păserĭ merg înaintea noastră?

Indianul 'şĭ văzu de drum fără să răspundă.

Paul Lebont, alarmat, veni alăturĭ de indian şi începu să-l examineze pe furiş. Dar nu descoperi la dânsul nimic anormal.

Cu toate acestea cu cât înainta maĭ mult în deşert, se simţea tot maĭ complect cuprins de neîncredere.

Berta băgă de seamă aerul săŭ îngrijat; tînăra fată îl văzu chiar făcênd gestul acelora care găsise în sfârşit o explicaţie de multă vreme căutată.

— Ce aĭ, domnule?.. întrebă dânsa mirată.

— Nimic! răspunse dînsul supărat.

Ceea ce provocase gestul luĭ Lebont, era faptul că îşĭ adusese dintr'o dată aminte de povestea luĭ Vermont, de legătura acestuia cu un şef indian.

După un moment de gândire, zise cu voce tare, ca şi cum 'şĭ-ar fi vorbit sie însuşĭ:

— Vom vedea îndată dacă mê înşel saŭ nu.

Şi alergă lângă indian:

— Opreşte! îĭ ordonă dînsul cu vocea severă.

— Pentru ce?

— Pentru că vom schimba drumul.

— Să schimbăm drumul? repetă indianul mirat.

— Zadarnic te maĭ prefacĭ acum; ţi-am ghicit eŭ gândurile.

Indianul îl măsură de jos pînă sus şi răspunse cu ironie:

— Aĭ ghicit cam prea târziŭ.

Indrăzneala şefuluĭ indian arătă colonuluĭ că era prea târziŭ acum pentru a maĭ încerca să lupte.

Şi imposibilitatea în care se vedea de a înlătura catastrofa, îl făcu să rămâe câte-va momente mut.

Ne având încotro, se întoarse spre familia Poiret şi zise în limba franceză:

— Omul acesta este un laş; ne-a trădat. Nu este dînsul trimesul d-luĭ Tiphaigne. Ne-a atras aicĭ pentru a ne face să fim capturaţĭ de tribul sêŭ.

Berta sări în sus.

— D-ta ne-aĭ spus de multe orĭ că indieniĭ sunt nişte oamenĭ foarte blânzĭ şi foarte cinstiţĭ.

— Da, dar când îĭ excită cine-va prin calomniĭ, devin foarte răĭ şi răzbunătorĭ.

— Şi cine este acela care a putut să ne calomnieze pe noĭ? întrebă Poiré, care descălicase la rîndul sêŭ.

— Este vărul d-tale, Ludovic Vermont.

— Cum asta? întrebă Berta. Vermont n'a fost nicĭ o dată prin locurile acestea.

— Vermont e aicĭ.

— Cine ţi-a spus?

— L'am văzut eŭ ierĭ.

La început sărmaniĭ colonĭ crezură că Lebont înebunise.

După aceea Berta îşĭ aminti că nu vorbiseră nicĭ o dată despre Vermont. De unde ar fi putut să afle Lebont numele acesta?

Din ce în ce maĭ mirată, tînăra fată adăugă:

— De unde îl cunoştĭ d-ta pe Vermont?

— Noaptea trecută omul acesta mi-a oferit o sumă de banĭ pentru a vê face să cădeţĭ într'o cursă.

Atuncĭ Lebont povesti în grabă întreaga afacere a moştenireĭ.

Se poate lesne ghici ce teribilă zguduitură fu aceasta pentru sărmana familie.

Berta, cu liniştea aceea admirabilă care o caracterizase în tot-d'auna, se întoarse spre Lebont şi 'l întrebă:

— De ce nu ne-aĭ înştiinţat maĭ de mult despre toate acestea?

— Pentru că voiam să vê duc departe de primejdie, fără să vê maĭ alarmez în zadar.

Mica Simona începuse să plângă cu voce tare. Poiré se ruga de colon să facă tot ce va putea pentru a'l scăpa din încurcătură.

— Nu ne maĭ rămâne de făcut de cât un singur lucru, zise Lebont; să încercăm a ne reîntoarce spre oarş.

Şi adresându-se indianuluĭ care rămăsese nepăsător, îĭ ordonă să se întoarcă îndărăt.

Dar indianul se împotrivi cu hotărîre.

Lebont scoase un pumnal de la cingătoare şi înaintă ameninţător spre indian.

Dar acesta scoase la rîndul sêŭ o lamă lungă şi Lebont fu nevoit să dea îndărăt.

Indianul izbucni într'un hohot de rîs; apoĭ scoase o şuerătură prelungă.

Atuncĭ Lebont, dându-se mereŭ îndărăt, strigă tovarăşilor sêĭ:

— Trădătorul îşĭ chiamă fraţiĭ în ajutor. Dacă voiŭ scăpa cu viaţă, vê voiŭ salva şi pe d-voastră.

Şi dispăru.

Un moment după aceea Poiré şi fiicele sale auziră douê detunăturĭ.

— Sărmanul tînăr! gemu Berta; l'aŭ ucis.

— Iată-ĭ!.. Iată-ĭ!.. strigă Simona, zărind câte-va capete carĭ apăreaŭ de după stufişurĭ.

— D-zeule!.. D-zeule!.. murmură nenorocitul părinte.

— Tată, nu maĭ tremura aşa, murmură Berta cu dulceaţă; D-zeŭ ne va apăra.

Executoriĭ inconştienţĭ aĭ complotuluĭ urzit de Vermot, apărură din toate părţile.

După ordinul unuĭ şef, ceĭ treĭ albĭ fură legaţĭ. Mica Simona plângea mereŭ şi unul dintre indienĭ voi s'o lovească.

Berta îşĭ desfăcu mâinele de la spate şi cu o energie extraordinară strigă indianuluĭ:

— Mizerabile!.. Nu lovi!..

Indianul, hipnotizat de atitudinea superbă a tinereĭ fete, îşĭ opri braţul aproape fără voia luĭ.

Soarele dispărea cu totul după munţĭ, când indieniĭ sfârşiseră de legat mâinele şi picioarele prizonierilor.

Aceştia, judecând că orĭ-ce rezistenţă era zadarnică, rămăseseră liniştiţĭ, resemnaţĭ.

In sfârşit şeful ordonă ca prizonieriĭ să fie urcaţĭ pe măgarĭ şi convoiul întreg se îndreptă spre satul cel maĭ apropiat.

CAP. VIII

Indieniĭ

In America centrală indieniĭ quichua, împreună cu azteciĭ şi maya-iĭ, sunt descendenţiĭ popoarelor carĭ se bucuraŭ de o civilizaţie mare în momentul în care a apărut cuceritoriĭ spanioliĭ. Acest trib era compus din maĭ multe milioane de oamenĭ înainte de cruzimea călăilor lor şi astăzĭ trăeşte răspândit în nord şi în centru, în ţinutul numit Guatemala.

Tocmaĭ răsărea soarele în momentul în care sosi familia Poiré în satul unde toţĭ indieniĭ îşĭ dăduseră întâlnire ca să asiste la judecarea captivilor.

Grămada de bordeie se ridica pe vîrful unuĭ munte, care într'o parte era tăiat cu totul drept.

Tatăl şi fiul fură închişĭ într'un bordeiŭ aşezat pe un promontoriŭ al prăpastieĭ. O cărăruşe mică ducea la această stâncă. Inchisoarea victimelor din Vermont ocupa toată platforma suspendată la o înălţime de cincĭ-zecĭ de metriĭ.

Era aşezată în aşa chip în cât împiedica cu totul fuga din închisoare a de-

ţinuţilor. Câte-va santinele formaŭ maĭ întreaga pază din afară a închisoreĭ.

Mica familie fu lăsată singură în casă, în timp ce ceĭ treĭ indienĭ eraŭ la intrarea cărăreĭ din marginea satuluĭ, la vre-o zece metriĭ distanţă. Mica Simona, adormită lângă sora eĭ încă de la începutul lunguluĭ voiaj nocturn, nu se deşteptase încă. Foiré, sdrobit cu totul şi fără forţe, se întinse la pământ, într'o stare de prostraţie adevărată. Singura care rămase puţin în picioare fu Berta. Ea începu să examineze locul unde era închisă.

Era o colibă mare, conică, cu o deschizătură circulară în vârf, care servea la eşirea fumuluĭ din vatră. Aceasta se vedea că nu fusese de mult aprinsă, judecând după lipsa complectă de cenuşe şi cărbunĭ stinşĭ.

Printre micile deschizăturĭ ale stufuluĭ, tînăra fată putu distinge un arbore imens, care se lega cu nişte rădăcinĭ puternice de marginea piamontoriuluĭ şi-şĭ arunca ramurile luĭ d'asupra colibeĭ.

In cea-l'altă parte, la o distanţă de o bătae de puşcă, satul se compunea din căscioare cu pereţiĭ de argilă şi acoperiţĭ cu frunze şi cu sălciĭ. Bertha vĕzu în faţa caselor femeĭ şi copiĭ, carĭ se ocupaŭ cu lucrurile casnice, iar în mijlocul unuĭ loc maĭ liber nişte oamenĭ ridicaŭ o terasă şi fixaŭ nişte parĭ. In fundul aceleiaşĭ terase, alţĭ oamenĭ se ocupaŭ cu strîngerea a treĭ marĭ grămezĭ de lemne şi tînăra copilă tresări, înţelegând că oameniĭ aceştia nu făceaŭ de cât să pregătească treĭ rugurĭ: pentru tatăl eĭ, pentru sora eĭ şi pentru ea.

Ea îşĭ ascunse capul în mâinĭ şi murmură:

«Scumpă mamă, scapă pe tatăl şi pe sora mea»!

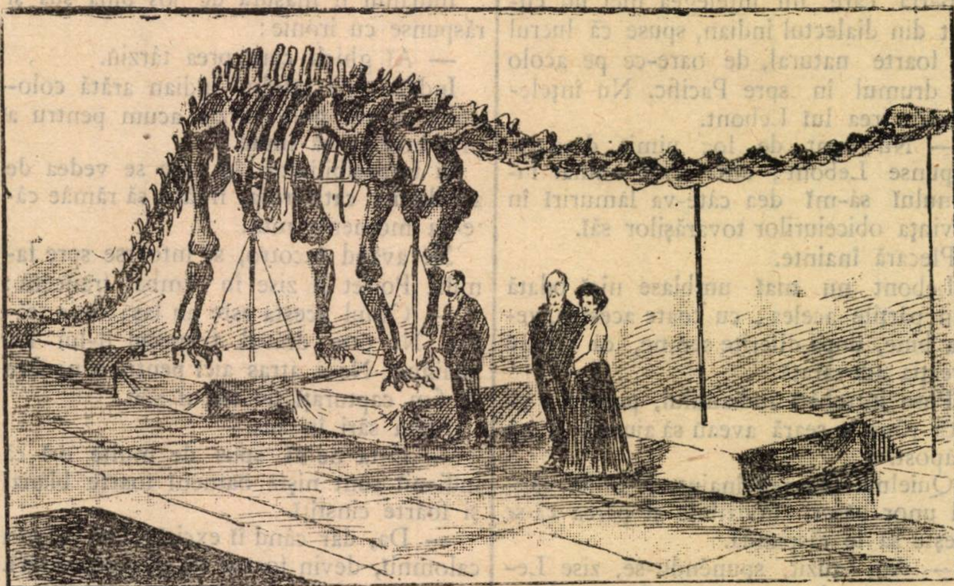
Apoĭ, de teamă d'a nu fi surprinsă de aĭ săĭ, ea se întoarse la loc, se aşeză şi căzu într'o adâncă meditare. Gândindu-se la tot ceea ce auzise de la tînărul conducător, rămase la convingerea, că indieniĭ nu vor consimţi să graţieze pe aceia carĭ iĭ credeaŭ vinovaţĭ de cea maĭ mare crimă; trădarea.

Ea simţi că complotul din Vermont era prea bine urzit pentru ca temniceriĭ eĭ să se maĭ gândească să discute acuzarea. D'aci încolo toate gândurile eĭ fură concentrate la găsirea mijloacelor d'a salva cu orĭ şi ce chip pe tatăl eĭ şi pe Simona, chiar dacă va trebui să facă aceasta cu preţul vieţeĭ eĭ.

Dar cum? Ea se gândi mult, mult de tot, la acest lucru.

Ea se sculă şi examină din noŭ satul. Numărul locuitorilor se mărise cu mult. Cete noĭ de indienĭ soseaŭ pe cărarea din cea-l'altă parte. Sosirea lor se făcea cu mult fast: fie-care se înclina şi şĭ atingea vîrful degetuluĭ. După ce toată ceremonia venireĭ era gata, oaspeţiĭ lor le oferea ca mâncare pământ.

(Va urma)

Scheletul reptileĭ gigante din Munţiĭ Stâncoşĭ.

Reptile gigantice

Platourile munţilor stâncoşĭ din America de nord, aparţin geologiceşte epoceĭ secundare. Epoca aceasta este caracterisată prin depozite de gresiĭ şi de calcar.

Apa mărilor acoperise maĭ înainte uscatul, şi după retragerea eĭ, gresiile s'au întărit, pentru a se descompune din nou în urmă, sub puterea acţiuneĭ lente a vânturilor. a căldureĭ şi a umezeliĭ.

In aceste gresiĭ saŭ găsit resturile animalelor carĭ trăiaŭ în epoca secundară; eraŭ teribile reptile pe carĭ ştiinţa le-a decorat cu titlul de «dinosaurienĭ».

In vremea în care trăiau aceste reptile, Vyoming şi Colorado eraŭ acoperiţĭ de vaste depresiunĭ, pline de o vegetaţie exuberantă extraordinară.

Temperatura era caldă, cel puţin egală cu acea a equatoruluĭ; polile eraŭ dese şi diluviene.

In ţmlaştinele acestea, traiul era potrivit pentru aceste reptile gigantice.

D. Carnegie, miliardarul american, a subvenţionat timp de maĭ mulţĭ anĭ diferite misiunĭ însărcinate să extragă oasele acestor monştri. Numaĭ în modul acesta s'a putut extrage din pământ, scheletul întreg al unuĭ «Diplodoccus», măsurând 88 de picioare engleze în lungime şi 12 picioare în înălţime.

Animalul era întreg, cu coadă şi cu gât. Vertebrele sunt foarte delicate, aproape ca acelea ale omuluĭ, şi tocmaĭ în faptul micimeĭ vertebrelor constă particularitatea scheletuluĭ acestuĭ monstru.

Capul era mic relativ cu trupul, atingând o dimensiune ceva maĭ mare de cât aceia a capuluĭ unuĭ crocodil.

După dinţĭ vedem că animalul fusese erbivor. Creerul foarte adus dovedea că animalul se bucura de o inteligenţă puţin desvoltată. Era o brută leneşă, care circula pe jumătate scufundată în apă, şi care mestecа mereŭ frunze.

Scheletul este complect, el a fost aranjat la muzeul din Pittsburg, creat şi întreţinut de d. Carnegie.

După scheletul acesta s'aŭ executat maĭ multe copiĭ artificiale, pe care bogatul filantrop le-a făcut cadoŭ unor muzee din Anglia.

In timpul din urmă a avut loc o mare serbare în Anglia, pentru recepţia uneia din aceste copiĭ.

Reptilele acestea aŭ dispărut cu totul de pe suprafaţa globuluĭ. Europa şi-a avut şi ea dinosaurieniĭ eĭ; s'aŭ găsit multe urme prin Franţa şi Germania.

Formele cele maĭ bizare, dimensiunile cele maĭ variate puteaŭ fi constatate din aceste urme, care sunt cu îngrijire păstrate prin muzee.

Clişeul nostru reprezintă scheletul mareluĭ monstru găsit în Munţiĭ Stâncoşĭ. Cititoriĭ se vor putea lesne convinge cu câtă artă a fost aranjat acest schelet în muzeŭ; e adevărat că d. Carnegie n'a cruţat nicĭ o cheltuială, nu s'a dat îndărăt din faţa nicĭ unuĭ sacrificiŭ.

Şi dacă se poate spune despre miliardarul american că păcătueşte prin marea avere pe care o deţine în dauna altora, nu e maĭ puţin adevărat că întreaga lume ştiinţifică îĭ datoreşte recunoştinţă.

Didi

Către cititori

Anunțăm pe cititorii noștri că vom publica bucuros orĭ-ce articole interesante privitoare la călĕtoriĭ saŭ vînătorĭ, în țară saŭ străinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate redacțiuneĭ «Ziaruluĭ Călĕtoriilor», str. Brezoianu 11, Bucureștĭ.

CÂȘTIG MARE

Representanțĭ capabilĭ, funcționarĭ, etc., îșĭ pot dobândi un frumos câștig accesoriŭ, scriind:

Agenției de Publicitate „Presa" Bucureștĭ pentru S. B. No. 20.

Magazinul General de Musică

LA HARPA

Bucureștĭ, Strada Colței No. 5

Cel maĭ mare depozit de

Gramofoane amer'cane

cu renumita marcă «The Har», și

INSTRUMENTE MUSICALE

Prețurile cele maĭ reduse

Cataloage gratis

Pfaff - I. J. RESSEL

BUCURESCI

Str. Carol No. 14

cel mai mare depozit de

Mașini de cusut

înzestrate cu aparatul de brodat, având mers ușor și iute prin noua invențiune patentată și fără sgomot.

«PFAFF» RESSEL «PFAFF»

Singurul reprezintant al renumitelor fabricĭ de automobile «de Dion Bouton» și biciclete «Peugeot» «Auto-Garage»

Atelier cu motor pentru reparat orĭ-ce sistem de MASINE DE CUSUT, BICICLETE și AUTOMOBILE, precum și pentru arămuit nichelat și emailat.

SĂBII se nichelează cu prețurĭ reduse. — Atelier special pentru colțuit, gravat, plisat, soleil și evantail.

Reclama este sufletul comerciuluĭ

MARELE MAGAZIN DE ARME

Bucureștĭ Cal. Victorieĭ, 44 **B. D. ZISMAN** Suc. Craiova St. Unireĭ 48

Furnisor al Curțeĭ Regale

are onoare a aduce la cunoștința Onor. sale clientele din toată țara, că a înființat în magazinul sĕŭ o secțiune specia de

PUȘTI pentru pădurari

lucrate special pentru acest magazin și fiind de o construcție solidă și

— PREȚURI FOARTE AVANTAGIOASE —

Model No. 230 —Pușcă cu capsă, cu o țeavă, leĭ 15

Model No 285.—Pușcă cu capsă, cu douĕ țevĭ, solidă, recomandabilă, leĭ 30

Model No. 236.—Pușcă cu capsă, cu douĕ țevĭ, oțelurile înainte foarte solidă, funcționare admirabilă, model f. recomand. 40

Model No. 133.—Pușcă foc central, cu o țeavă, sistem «Mauser cal. 12 saŭ 16, robustă, recomandabilă, leĭ . . . 30

Nodel No. 101.—Pușcă foc central, cu douĕ țevĭ, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoașe, cocoașele punându-se singure la piedica de siguranță, m. solid, leĭ . . 55

Model No. 1103.—Pușcă foc central, cu douĕ țevĭ, calibru 12 sau 16, cheia de deschidere între cocoașe, cocoașele punêndu-se singure la piedica de siguranță, oțelurile înainte (armă de reclamă a magazinului), pușcă recomand., leĭ 65

Prețurile sunt reduse, fixe și se înțeleg numaĭ cu banĭ gata.—Expedițiunĭ în toată țara.—Comandele se efectuiază în ziua primireĭ.

Anul IX. — No. 525. | 10 Bani în toată ţara | Miercurĭ, 30 Maiŭ, 1907.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

SI AL INTÂMPLARILOR DE PE MARE SI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Leĭ 5. — pe an în toată ţara
« 2.60 « ½ « « «

Redacţia şi Administraţia:
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare o dată pe săptămână
MARŢEA

Nicĭ o picătură nu trebue să cadă pe jos. — (Vezĭ pag. 1896).

VIAȚA IN OLANDA

Petrecerile și logodnele

In Europa există o țară care este departe de orĭ-ce luptă politică, de orĭ-ce agitație de stradă și în care luptele sociale, care zgudue Europa de la Moscova la Madrid, nu se prea vĕd; această țară este Olanda.

Acest colț al pământuluĭ este cât se poate de fericit și a fost cucerit maĭ mult prin lupte navale.

Marea Norduluĭ face — e drept — de multe orĭ marĭ stricăciunĭ, dar cel puțin știĭ că aceste lucrurĭ nu's făcute de o mână omenească! Când năvălește câte odată apa, atuncĭ strigătul de: nenorocire! nenorocire! se aude de pretutindenĭ. Marĭ și micĭ, săracĭ și bogațĭ, toțĭ se năpustesc la digurĭ. Valurile cele greoae distrug digurile, apele cuprind țarinele și populațiunile, neliniștite pentru un moment, fug în urmă după inamic șĭ'l întâmpină cu baricade, cu digurĭ, cu plantațiĭ de arborĭ și multe alte obstacole. Nu după multă vreme liniștea se face din noŭ. Olandeziĭ aduc liniștea fără să facă vărsărĭ de sânge ca în alte multe locurĭ. Eĭ n'aŭ nicĭ o ură împotriva inamiculuĭ și știŭ dinainte că inamicul va fi răpus, căcĭ eĭ aŭ multă credință în forțele lor. In fie-care an olandeziĭ ridică digurĭ și fură mereŭ colțurĭ din mare, care, grație uneĭ muncĭ vitejeștĭ, sunt transformate în grădinĭ splendide și pășunĭ fertile. Aceștĭ excelențĭ Batavĭ nu pierd nicĭ cea maĭ mică ocaziune de a se ridica și de a se întări cât maĭ mult.

La olandezĭ nu se prea vĕd impozite marĭ, nu prea vezĭ un serviciŭ militar prea covârșitor cum e în alte părțĭ și numeroasele coloniĭ carĭ le posedă ajută foarte mult la ușurarea traiuluĭ lor. Ce le maĭ trebue decĭ maĭ mult acestor fericițĭ locuitorĭ? Maĭ toțĭ locuitoriĭ Olandeĭ sunt sănătoșĭ și debordă de energie și viață. Credețĭ vre-odată că s'ar putea ca grijile d'a doua zi și lupta pentru existență să întunece fruntea celor douĭ îndrăgostițĭ prinșĭ așa de bine cu penelul luĭ Castelli? Tânărul înaintează aleseĭ inimeĭ luĭ, paharul încărcat cu vin pe care fata va trebui să-l bea în întregime fără ca vre-o picătură să poată cădea pe frumoasele eĭ haine de sărbătoare. In modul în care tînărul înaintează paharul, se vede că gestul acela este gestul unuĭ tînăr care face parte dintr'un popor, care nu știe să plece capul și nicĭ să se dea bătut în valurile grele ale viețeĭ. Dacă privim bine tabloul care-l schițăm aci se vede în el multă energie și mândrețe. Tânăra țărancă vedem că primește cu cea maĭ mare politeță paharul care îĭ este întins. In timp ce își înmoae frumoasele-ĭ buze în paharul din fața eĭ, o mână a eĭ este gata să prindă paharul în cazul când tânărul, din cauza emoțiuneĭ, l'ar putea scăpa.

Norocul lor și averea lor e comună și privindu-ĭ vezĭ că amândouĭ nu sunt de cât o inimă și o minte.

In timp ce tînăra copilă soarbe divinul nectar, el îĭ soarbe dulceața ochilor eĭ albaștri. Ea bea paharul și el bea dulceața ochilor eĭ îmbătându-se. Nicĭ odată n'aŭ fost maĭ apropiațĭ unul de altul.

Țăranca trebue să sărute întâĭ pe alesul inimeĭ eĭ înainte de orĭ și ce ceremonie.

In timpul ceremonieĭ ceĭ-l'alțĭ tinerĭ fac să se zgudue pământul la sunetele uneĭ orchestre de ocazie. In timpul dantuluĭ bijuteriile de aur și argint ale femeelor sună puternic și ochiĭ frumoșĭ albaștri privesc cu lăcomie în spre ceĭ douĭ îndrăgostițĭ carĭ trebuesc să se unească pentru întreaga viață. Bătrâniĭ eĭ înșișĭ daŭ din cap și se înveselesc aducându-șĭ aminte de vremile fericite din alte timpurĭ. Credețĭ că aŭ vre-o grijă toțĭ acești tinerĭ carĭ se odihnesc la umbra arborilor saŭ sub pânzele răcoroase ale umbrelelor marĭ de vară?

In timpul «kermeseĭ» (un fel de târg cu petrecerĭ) se vĕd de multe orĭ tinerĭ îndrăgostițĭ carĭ se îndepărtează mult de cele l'alte grupe pentru a se pierde în vorbe dulcĭ de dragoste. Mulțimea cea-l'altă se grămădește în fața panoramelor unde se prezintă figurĭ mărețe de herculĭ și de paiațe carĭ mănâncă foc ca și cum ar mânca pâine. Sunt foarte interesanțĭ tinerii carĭ se pregătesc să ia în căsătorie pe o tînără olandeză.

Dacă din întâmplare se vĕd tinerĭ a căror figurĭ să fie cam indiferente lucrul nu trebue să mire pe nimenĭ, căcĭ aceĭ tinerĭ se vede că nu se maĭ iubesc și așteaptă și eĭ același termen pentru a se despărți.

La olandezĭ totul se petrece în cea maĭ mare liniște.

Olandeziĭ toțĭ se îmbracă într'un chip cu totul original. Pălăriile lor sunt din acelea cu bordurile strîmte ca la Walcheren saŭ cu bordurile marĭ ca la Niewland. Pe bordurile largĭ ale acestor pălăriĭ se văd florĭ și panglicĭ.

Și uniĭ și alțiĭ poartă o vestă și niște pantalonĭ negri scurțĭ. Nasturiĭ hainelor sunt marĭ și de metal și așezațĭ pe maĭ multe rîndurĭ.

Aceste veste sunt superbe și cu broderiĭ în florĭ galbene, albastre saŭ liliachiĭ dupe sectele religioase respective.

Veștoanele catolicilor sunt roșiĭ și acele ale protestanților sunt ceva maĭ închise și maĭ modeste ca culoare. Hainele sunt închise de niște nasturĭ marĭ de metal împodobițĭ cu perle.

Ghetele lor aŭ o formă curioasă lărgită mult la vîrf.

Dintr'un buzunar așezat în dreptul coapseĭ drepte, ese mânerul de argint sculptat al unuĭ cuțit.

Acest cuțit însă la acești oamenĭ pacĭnicĭ nu servește de cât la.. masă.

Fetele—afară de acelea care sunt în doliŭ—aŭ niște pălăriĭ albe de paie împodobite cu niște panglicĭ albastre carĭ se leagă de după gâturile albe ale fetelor și se prind acolo cu o agrafă de aur. Părul frumos al fetelor de abia se poate zări de după pălăriile cele marĭ. O placă mare aurie ascunde o mare parte din frunte. Niște ace marĭ de aur se pierd în bogatul păr. In jurul gâtuluĭ se vede un splendid colier în perle, iar de urechĭ se văd atârnațĭ niște cerceĭ admirabilĭ.

Rochile fetelor sunt cu mânecile foarte scurte și la piept sunt decoltate mult de tot. Pe frumosul piept al fetelor olandeze se vede un frumos plastron de dantelă pe un fond roșiu saŭ albastru și cu un fular mare d'asupra tuturor. Femeile se poartă cu brațele goale chiar iarna.

Frumoasele olandeze aŭ pe ele o mulțime de jupoane și asta numaĭ ca s'arate că aŭ cu ce se îmbrăca. Peste rochie se vede în tot-d'a una un șorț d'o albeață nemaĭ pomenită. De cordonul care încinge mijlocul cel subțire al fetelor atârnă un foarfece de argint.

Frumoasele mâinĭ albe și rotunde sunt împodobite cu inele superbe, din care nu rămâne decât unul singur atuncĭ când ele se mărită.

Douĭ belgienĭ, un poet și un pictor —Clailes de Caster și Adolf Dillens — aŭ vizitat Neerlanda și aŭ povestit cu o rară exactitate și frumusețe această viață sănătoasă și sinceră a poporuluĭ olandez.

Acești turiștĭ aŭ rămas cu totul surprinșĭ de viața cu totul originală carĭ o duc ceĭ din Zelanda, provincie formată din maĭ multe insule de diferite mărimĭ. Afluențiĭ aĭ Meuseĭ și aĭ Exantuluĭ străbat maĭ tot ținutul. Ciudat ținut! zice d. Caster, acest loc unde țăraniĭ sunt ca niște marĭ boerĭ din alte țărĭ!! Temperamentul să fie cauza? Disciplina să fie cauza? Nimic nu putem ști. Calmĭ, rezervațĭ, eĭ te primesc cu zâmbetul pe buze. Nicĭ nu sunt prea entuziaștĭ, dar nicĭ nu sunt prea calmĭ. Sunt iuțĭ și arșĭ de soare din cauza arșițeĭ puternice care domnește aci maĭ ales vara. Olandeziĭ toțĭ aŭ niște ochĭ marĭ negri, iar femeile aŭ ochiĭ albaștriĭ saŭ cenușiĭ. Culoarea fețeĭ la femeile olandeze este

odată albă ca laptele şi cu două bujorĭ în dreptul obrajilor. Toţĭ olandeziĭ — chiar şi copiĭ—sunt foarte curagioşĭ.

Olandezul reprezintă tot ceea-ce este maĭ fin şi maĭ frumos în tipul saxon. Câte odată faţa are o formă maĭ o-vală; însă nu'şĭ perde nimic din fineţea şi energia eĭ. La Olandezĭ se găsesc câte-odată capete de o frumuseţe rară: o frunte mare şi dreaptă, un nas lung, nişte ochĭ marĭ şi negriĭ şi o gură mică, fină, cu o dantură de o regularitate geometrică. Ţărancele olandeze sunt nişte rarităţĭ de frumuseţe. Veselia şi mândria sunt trăsăturile caracteristice ale femeilor olandeze. Cea maĭ mare parte din timp ele nu fac de cât să râdă.

D-nul Caster a notat obiceiurile carĭ se văd la logodne în Zelanda.

«Un tinĕr urmăreşte pretutindenĭ pe acea în care el 'şĭ-a pus toate speranţele luĭ. O urmăreşte când ea se duce să mulgă vacile şi îĭ studiază mişcare cu mişcare. Ce doreşte el? Nimic de cât să 'ĭ ajute frumoaseĭ fete ca să ducă vasul cu lapte. Lucrul acesta nu surprinde de fel pe frumoasa fată. In caz când ea refuză, un fior străbate inima caldă a junelui amorez şi speranţele luĭ se duc.

Olandeziĭ nu sunt însă oamenĭ carĭ să desespere maĭ ales într'o chestie de inimă. Eĭ îşĭ zic imediat că maĭ sunt vacĭ multe pe câmpiĭ şi femeĭ destule carĭ să le mulgă.

Când sunt la târg flăcăiĭ împart pahare cu lichior fetelor tinere şi în momentul când ele beaŭ ieĭ observă dacă nu cum-va fetele nu scapă vre-un surâs saŭ vre-o clipire din ochĭ şi atuncĭ fără voia lor le vin în inimă speranţa. Când se face seara tinĕrul îşĭ conduce acasă aleasa inimeĭ luĭ şi înţelegem bine că pe drum el nu face de cât să-ĭ vorbească de dragostea luĭ.

In timpul kermeseĭ dragostea iarăşĭ e în floare la olandezĭ.

Junele olandez nu stă mult pe gândurĭ de a intra în camera feteĭ, atuncĭ când el e convins că fata e singură. Cine ştie de când aşteaptă ocaziunea asta! Odată intrat el cere cu multă căldură în glas un cărbune să'şĭ aprindă pipa.

Fata ştie că asta e numaĭ un pretext, căcĭ el are chibriturĭ la el; însă fata tace, se pleacă şi ia cărbunele luminos, cu care junele îşĭ aprinde luleaua. Se ştie că atuncĭ când fata dă foc tinĕruluĭ, însemnează că îl place şi acesta nu maĭ stă o clipă pe gândurĭ şi îĭ cere mâna fără multă ceremonie. Arare orĭ se întâmplă ca tinĕrul să angajeze alte discuţiĭ maĭ secundare: despre vite, pescuit, rochĭ, starea timpuluĭ etc.

Sunt provinciĭ în Olanda unde tineriĭ vin cu o bucăţică de turtă dulce în mână şi o întinde tinereĭ copile, care dacă o ia e semn că'l place.

In alte ţinuturĭ dacă fata se întâmplă de întinde juneluĭ un scaun ca să şează, aceasta însemnează că 'ĭ place şi totul e tranşat. Dacă însă fata—în această provincie—în loc să'ĭ întindă scaunul pune mâna pe cleşte, junele amorezat trebue s'o şteargă, căcĭ nu maĭ e nicĭ o speranţă.

In capitala Amsterdam orĭ-ce cerere în căsătorie trebue scrisă cu sânge.

In alte locurĭ se împodobeşte cu florĭ şi drapele naţionale atât moara cât şi casele şi tot ceea-ce aparţine viitoareĭ alese a inimeĭ luĭ.

In petrecerile «kermeses» şi «kraampjes» se vede ceea ce se vede şi în bâlciurile noastre marĭ: danţurĭ, panorame, lucrurĭ nostime de vînzare mâncărĭ naţionale udate cu bere şi cu vin de Rhin. Se mănâncă, se bea şi se întreprind diferite jocurĭ.

Eĭ se amuzează foarte mult cu un joc care consistă în a închide o pisică într'un butoiŭ pe care îl leagă de amândouă părţile de câte un stâlp. Cine rupe maĭ repede legăturile cu un băţ aşa ca butoiul să cadă, acela câştigă.

Afară de acesta maĭ sunt multe alte jocurĭ pasionante.

De la Salonic la Pireŭ

Vaporul «Atena» al societăţeĭ «Pantaleon» plecase din portul Salonic la orele 6 după amiază, luându-şĭ drumul spre Pireŭ. Pe bordul sĕŭ avea ca la 250 persoane afară de echipagiŭ. Stam împreună cu tovarăşul meŭ de călătorie, Alexandru, la pupa vasuluĭ şi admiram nişte pescarĭ carĭ îşĭ legaseră bărcile lor de vas încă de la plecarea din port, pentru a fi duşĭ la largul măreĭ unde ştiaŭ că vor face o bună vânătoare. Timpul era frumos, nicĭ un nor pe cer şi adia zefirul. Ne depărtasem de ţărm vre-o cincĭ mile iar Salonicul abia se maĭ zărea.

Pescariĭ îşĭ desfăcură pânzele bărcilor lor, carĭ desprinse de vapor, rămaseră în voia valurilor.

I-am privit încă cât-va timp până când nu s'aŭ maĭ vĕzut nicĭ eĭ nicĭ Salonicul.

Soarele asfinţise. Noaptea, care pe mare se pare că e numaĭ fioroasă şi nicĭ de cum plăcută începuse a ne cuprinde, micşorându-ne orizontul nostru din ce în ce maĭ mult.

Am părăsit bordul şi m'am scoborât cu amicul meŭ într'o cabină unde ne-am trântit în câte un pat, fumând câte o ţigare.

Când am intrat în cabină, vasul plutea liniştit. In scurt timp valurile însă începură a lua proporţiĭ din ce în ce maĭ marĭ şi la un moment dat neavênd curajul a maĭ rămâne în cabină am eşit pe bord unde aproape toţĭ pasageriĭ năvălise.

Tempesta sosise.

Valurile mugeaŭ îngrozitor. Mateloţiĭ alergaŭ în toate părţile strângând şi desfăşurând periodic şi după comanda ofiţerilor pânzele de la coverta vasuluĭ. Clopotul de alarmă suna mereŭ. Însuşĭ căpitanul se vedea îngrijat şi abătut, stând la cârmă.

La catartele vaporuluĭ se ridicase felinare, de sigur în strânsă legătură cu primejdia în care eram.

Valurile creşteaŭ mereŭ şi oscilaţiile vasuluĭ eraŭ aşa de puternice în cât pasageriĭ din margine trebuiaŭ să se ţie de balustradele vasuluĭ şi ceĭ de la mijloc uniĭ de alţiĭ.

Un val mare veni şi se sparse în partea dreaptă a vasuluĭ care se lăsă cu o înclinaţie de peste 30 grade în partea stângă.

Tot personalul era desperat. Valurile veneaŭ tot maĭ furioase şi aruncaŭ în sus şi în jos vasul, care părea a fi nimica faţă de puterea lor, iar din spargerea lor apa era aruncată cu violenţă pe bord. Toţĭ eram plinĭ de apă.

Femeile ţipaŭ şi se rugaŭ, bărbaţiĭ eraŭ desperaţĭ iar un hodje bătrân aducea rugăciunĭ zeuluĭ Alah.

Pasageriĭ toţĭ înfricoşaţĭ la extrem se întrebaŭ uniĭ pe alţiĭ crezând că se va găsi cel maĭ încercat şi care a maĭ vĕzut asemenea naufragiĭ; din ceĭ întrebaţĭ uniĭ spuneaŭ că nu e pericol, iar alţiĭ ziceaŭ că suntem în cea maĭ mare primejdie.

Câţĭ-va în desperarea lor se apropiară de căpitan pentru a-ĭ asigura dacă vasul va scăpa; iar acesta cu răceala şi experienţa unuĭ marinar încercat îĭ linişti, despărţindu-se de eĭ printr'un râs sarcastic.

Fu un moment de nedescris când un val puternic se sparse în partea stângă a vasuluĭ cuprinzându-l într'o pătură de apă de o jumătate de metru şi când mateloţiĭ începuseră a desface bărcile de salvare.

Toţĭ eram cuprinşĭ de desperare în mijlocul unuĭ întuneric negru şi al unuĭ imens de apă, lipsiţĭ de orĭ-ce speranţă.

In faţa forţelor natureĭ toţĭ oameniĭ din vapor de diferite naţiunĭ, din diferite locurĭ şi de deosebite condiţiunĭ eraŭ ceĭ maĭ unitĭ şi maĭ legaţĭ după cum sufletul e cu corpul, şi se gândeaŭ şi invocaŭ cu toţiĭ bunătatea şi misericordia luĭ Dumnezeŭ.

Furia talazurilor însă nu înceta, eram uzĭ de apă, uniĭ cădeaŭ jos, alţiĭ plângeaŭ, alţiĭ se rugaŭ.

Era ora două din noapte.

In depărtare se zăreaŭ nişte luminĭ de far.

Ne înveselirăm crezând că ajungem la Pireŭ, dar când vre-o câţĭ-va întrebară pe căpitan şi le spuse că acele luminĭ eraŭ farurĭ de prin porturile insulelor Ciclade, ne cuprinse din noŭ disperarea, care se agravă în urma spuseĭ unuĭ matelot bătrân că valurile sunt în tot-d'a-una maĭ furioase în dreptul Cicladelor şi că vasul ajunge la Pireŭ la 7 ore dimineaţa.

Ne gândeam cu toţiĭ la o peire si-

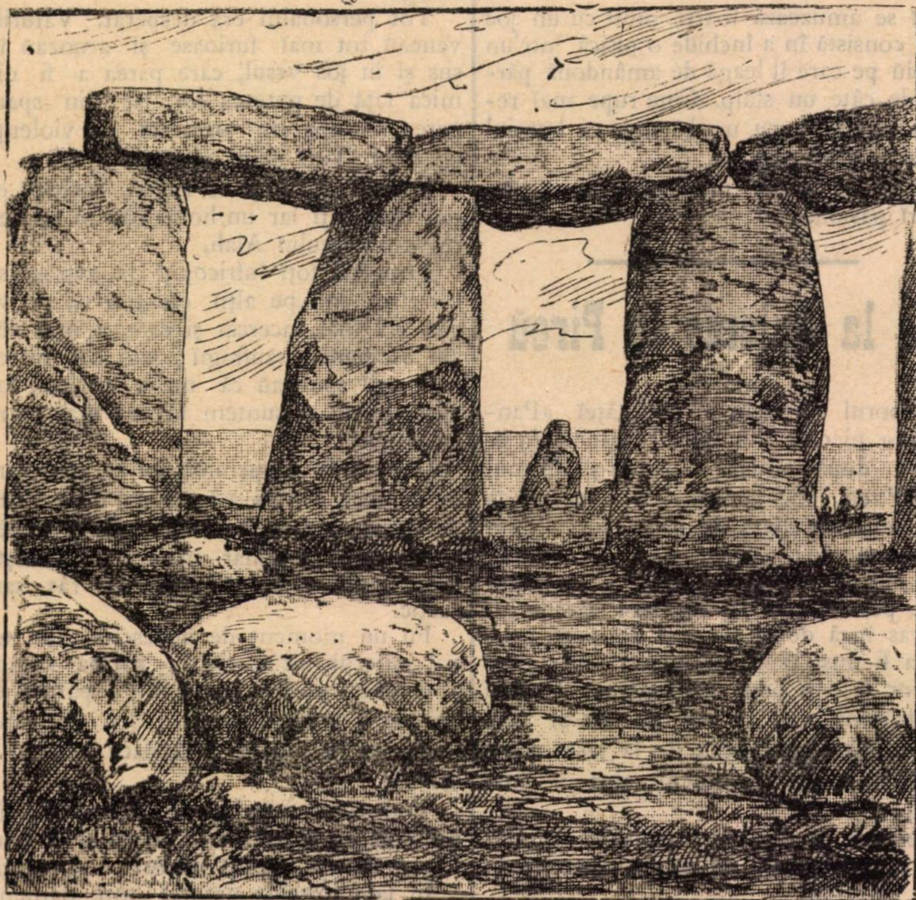
gură. Talazurile loveaŭ fără milă în vas, marea mugea groaznic, vântul sufla puternic iar mateloţiĭ alergaŭ în toate părţile zăpăciţĭ.

Dar nu am fost destinaţĭ a pieri în valurĭ!

Printre insulele Ciclade am îndurat aceleaşĭ sensaţiĭ de groază, însă pe la ora 6 dimineaţa marea a început a se linişti, talazurile îşĭ pierdură din furia lor, iar peste o oră după ce soarele se înălţase de două suliţĭ, eram în portul Pireŭ.

Am vizitat cu amicul meŭ, Pireul, am mâncat ceva, şi după şease ore, de şi cu oroare, ne-am îmbarcat în acelaşĭ vas, care plutind liniştit pe întinderea Mediteraneĭ, ne-a făcut să ajungem după un mers de 40 ore, în dimineaţa zileĭ de 22 Octombrie, în Alexandria Egiptuluĭ.

Theodor Ioanitzescu, (Medgidia)

Fragment al monumentuluĭ de la Stonehenge

Apariţia soareluĭ la Stonehenge

Monumentul Stonehenge, situat la 18 kilometri distanţă de Salisbury (în Anglia), a exercitat în toate timpurile o foarte mare putere de atracţie asupra tutulor anticuarilor.

Este o construcţie megalitică, care atât prin dimensiunile planuluĭ, cât şi prin masa pietrelor întrebuinţate, este unică în genul sĕŭ.

După părerea cea maĭ răspândită, aceasta colosală îngrămădire de pietre reprezenta un vechiŭ templu druidic; se semnala în centru o piatră, despre care se spunea că servise drept altar pentru înjunghierea victimelor omeneştĭ.

Se ştie însă că pînă acum nu este încă pe deplin stabilită afirmaţia cum că druiziĭ sacrificaŭ victime omeneştĭ. Singurul document istoric pe care îl avem în această privinţă, îl constitue comentariile luĭ Cezar.

Dar afirmaţiile mareluĭ general roman nu pot fi primite fără discuţie; omul acesta avea interes să prezinte sub o înfăţişare cât maĭ barbară pe nişte oamenĭ asupra cărora se aruncase fără nicĭ o provocare, ci numaĭ pentru satisfacerea ambiţieĭ sale personale şi a glorieĭ imperiuluĭ.

Orĭ cum ar fi însă, monumentul de la Stonehenge rămâne mereŭ compus dintr'un cerc cu un diametru de o sută de metri, limitat la circonferenţa sa prin vre-o treĭ-zecĭ de pietre verticale, înalte de câte 7 şi 8 metri şi reunite la capetele lor prin alte pietre orizontale.

Pietrele acestea sunt în mare parte astă-zĭ răsturnate şi zdrobite; cu toate acestea maĭ există încă unele carĭ şi-aŭ păstrat perfect poziţia pe care aŭ avut-o la construirea lor.

Circonferinţa cea mare are în interiorul eĭ o a doua, maĭ mică, formată din pietre maĭ regulate, maĭ bine şlefuite, carĭ aŭ suferit încă şi maĭ mult de avariile timpuluĭ.

In interior maĭ sunt alte două circonferenţe asemănătoare, maĭ joase însă.

Destinaţia religioasă a acestuĭ monument este aproape sigură; nu se poate vedea căruĭ alt scop ar fi răspuns această construcţie, care a cerut sforţările simultane ale atâtor oamenĭ.

In onoarea căreĭ divinităţĭ se ridicase monumentul de la Stonehenge? Se recunoaşte astă-zĭ într'un mod aproape unanim că soarele era acea divinitate.

O tradiţie s'a păstrat pînă astă-zĭ în ţinutul acela; în ziua de 21 Iulie (solstiţiul de vară) un mare număr de oamenĭ din împrejurimĭ vin la Stonehenge să privească răsăritul soareluĭ.

Monumentul de la Stonehenge poate fi considerat ca un gigantic cadran solar. Căcĭ cele două extremităţĭ ale axeĭ carĭ împarte în două cercul de piatră, corespund răsărituluĭ şi apusuluĭ soareluĭ, în zilele de 21 Iunie şi 21 Decembrie.

Aceste fapte aŭ fost stabilite într'un mod neîndoios de către sir Norman Lockiger, directorul laboratoruluĭ de fizică din Kensington şi una dintre somităţile astronomieĭ engleze.

Bazat pe faptul construireĭ acesteĭ axe solare, învăţatul matematic a putut să socotească epoca construireĭ enormuluĭ monument.

Circonferenţele de la Stonehenge aŭ fost ridicate acum 3581 de anĭ, adică în anul 1680 înainte de Christos.

Ilustraţia noastră reprezintă un fragment al circonferenţeĭ celeĭ marĭ de la Stonehenge, pe acolo pe unde pietrele aŭ rămas nealterate şi nemişcate, aşa cum eŭ fost aşezate de mâinile carĭ aŭ construit monumentul.

C. de Marty.

POŞTA REDACŢIEI

Th. I. (Medgidie). — Maĭ trimiteţĭ. «*L'Annonce carto-philatélique*».—Vom reînfiinţa rubrica. Trimiteţi-ne.

N. I. S.—Credem că ceea-ce ne promiteţĭ va fi maĭ mişcător.

MAŞTILE GALBENE

MARE ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

«Ce este?»

Această întrebare e pusă de Max.

«Sfârşitul halucinaţieĭ, fără îndoială, zise ducesa pe ac la;ĭ ton.

— Trebue să fie furioşĭ!

— Probabil,

De sigur că este aşa. Varloff şi aĭ luĭ trebue să turbeze de mânie. Venindu-şĭ în fire şi-aŭ dat seama bine de toată grozăvia situaţieĭ. Dar ce vor fi făcând eĭ la locul de lângă far!

Un mus, care fusese atras de razele portocaliĭ şi care urmase trupa, le spuse ceea-ce a vĕzut.

Prin urmare, nu maĭ era nicĭ o îndoială, călătoriĭ le jucase testa.

Eĭ începură să urle ca nişte turbaţĭ, dând ordine vaporuluĭ să reintre în port. Totul fu zadarnic însă.

«Baku» e prea departe, şi vocile nu ajung până la el de cât ca nişte bâzâiturĭ de albine.

Nenorocirea e că cu toţiĭ aŭ lăsat armele la hotelul St. Petersburg, căcĭ alt-fel ar trage în puterea întunericuluĭ, aşa la întâmplare.

Nicĭ această ridiculă consolare nu le rămânea acuma!

Discuţiunea continuă maĭ departe, maĭ aprinsă şi maĭ disperată, acolo, în faţa musuluĭ, care în sine se distrează mult de afacerea asta

Aventura întreagă se sfârşi cu un gugilat năpraznic, ale căruia cauze nu s'aŭ ştiut nicĭ o dată în Odesa.

CAP. IX

Puţină ghiaţă în Marea Roşie

Max nu se înşelase în prevederile sale.

Plecarea din Odesa nu liniştise de loc frigurile domnişoareĭ Violeta Fowler. Aceasta din pricină că răul avea cauze adâncĭ.

La început, cauterizarea luminoasă operată de Mona, învinsese creşterea temperatureĭ. Şi fără îndoială, dacă n'ar fi fost nouile zguduirĭ provocate de schimbarea prea repede din loc, biata fată ar fi intrat repede în convalescenţă.

Din nenorocire, prea multe accidente supărătoare influenţaseră asupra slabuluĭ eĭ organizm.

Pe puntea vasuluĭ «Baku» frigurile deveniră şi maĭ accentuate încă.

Străbaterea măreĭ de Marmara, a Archipelaguluĭ şi a Mediteraneĭ, fură penibile.

Max şi Sara steteaŭ mereŭ de veghe la căpătâiul scumpeĭ lor prietene.

Tînĕrul romancier se stingea şi dânsul vĕzênd cu ochiĭ. Neliniştea îl devora. Nu putea suferi, nu se putea deprinde cu gândul că s'ar fi putut să fie lipsit de aceea pe care o iubea din toate puterile sufletuluĭ săŭ.

Când intrară în marea Roşie, întinderea aceia de apă strânsă între două deşerturĭ, tristeţea Parizianuluĭ se transformă în groază.

Orĭ-cine a călătorit din Europa în spre extremul orient, ştie că partea cea maĭ penibilă a drumuluĭ este străbaterea măreĭ Roşiĭ.

Prin părţile acestea îşĭ daŭ sfârşitul mulţĭ din aceĭ obosiţĭ de o prea lungă călătorie.

O căldură arzătoare domneşte; vântul n'aduce nicĭ un pic de răcoreală.

Un praf foarte fin pluteşte mereŭ prin aer; un praf care se infiltrează pretutindenĭ, fără a cunoaşte vre-o barieră, vre-o rezistenţă.

Efectele acestuĭ praf pot fi judecate imediat pe mucoasele gureĭ şi ale plămânilor.

Violeta fusese apucată din noŭ de nişte figurĭ violente. Temperatura eĭ oscila între 41 şi 42 de grade; numaĭ o urcare cât de neînsemnată încă şi însemna moartea.

Ca culme a disperăriĭ, medicul se arătase foarte îngrijat în dimineaţa aceia, în timpul ce schimba pansamentul răniteĭ.

Max îl urmărea cu privirea; el il opri la uşa cabineĭ şi îl întrebă:

— Doctore, dacă nu mă înşel. eştĭ neliniştit?

Medicĭ cred în tot-d'a-una că 'şĭ pot permite luxul de a spune adevĕrul, cel puţin bărbaţilor.

Acesta răspunse fără înconjur:

— Da, în adevĕr, sunt foarte îngrijat.

— Şi din ce pricină?

— Maĭ sper încă...

Dacă am putea părăsi maĭ curând această blestemată mare Roşie, lucrurile ar merge de minune. Dar, din nenorocire, maĭ avem încă două-zecĭ şi patru de ore cel puţin... şi Doamne, în douăzecĭ şi patru de ore, câte lucrurĭ nu se pot întâmpla!

— Dar, în sfârşit, unde este primejdia? bolborosi tînĕrul, care era acuma în prada uneĭ neliniştĭ de moarte.

Medicul îşĭ coborî vocea şi răspunse:

— Mă tem de cangrenă.

Cangrena, cuvântul teribil care, dintr'o rană neînsemnată, face o plagă mortală.

Max trebui să se sprijine de zid pentru ca să nu cadă. I se părea că pământul se învârteşte împreună cu dânsul. Pentru a 'şĭ reveni în fire, îĭ trebui o extraordinară putere de voinţă.

— Dar antisepticile! exclamă dânsul, cu oare-care indignare.

— Am făcut toate pansamentele necesare; voĭ maĭ avea grija să le reînoesc în timpul zileĭ, de şi lucrul acesta nu se prea recomandă de obiceiŭ... Cu toate acestea..

— Cu toate acestea?

— .... Un soare maĭ puţin arzător, mĭ-ar da o încredere de zece orĭ maĭ mare de cât toate fenoburile şi sublimatele.

Şi cu cuvintele acestea, doctorul, plictisit de faptul că nu putea să consoleze într'un mod onest disperarea pe care o vedea în faţa luĭ, se îndepărtă.

Max, scos din fire, nemaĭ putându-se stăpâni, povesti suspinând ducesei, convorbirea pe care o avusese cu medicul.

Mona îĭ ascultă, inconştientă, nepăsătoare, urmărind cu atenţie toate mişcările duceseĭ.

Max se reîntoarse pe punte; căpitanul îl rugă să stea ascuns la umbră, pentru că orĭ-ce expunere la soare putea să aducă dupe dânsa cele maĭ grave consecinţe.

Ofiţerul de serviciŭ, mişcat de disperarea bietuluĭ tînĕr, însărcinase un matelot să îl supravegheze.

Dar Max rămânea mereŭ nemişcat, părând absorbit de nişte gândurĭ adâncĭ.

Nu se mişcă nicĭ când sosi ora meseĭ.

Maĭ trăia oare? Dacă a trăi înseamnă a avea conştiinţă de fiinţa sa, romancierul încetase de a maĭ trăi.

Gândul, sufletul săŭ, vagabondaŭ departe, pierzându-se în nişte speranţe imposibile, chimerice.

Se părea că noiĭ răcoritorĭ se lăsaseră d'asupra măreĭ Roşiĭ şi că ploua.

Ce ploaie bine-făcătoare! Ce ploaie divină!..

Albastrul acela intens al cerurilor tropicale dispăruse, şi soarele nu maĭ ardea cu flacările acelea nebune!

Şi mereŭ nemişcat, părând că nu simţeşte nicĭ de cum căldura aceia toridă, care făcea scândurile să trosniască, Max visa mereŭ.

De o dată, începu să tremure din tot corpul. O voce murmurase foarte aproape de dînsul.

— Domnule Max, voeştĭ să viĭ în cabina domnişoareĭ Violeta?

Cine vorbia oare? Îşĭ ridică ochiĭ rătăciţĭ şi văzu în faţa sa statura mică dar impunătoare a duceseĭ de la Roche Lounaille.

I se păru că faţa buneĭ femeĭ era maĭ gravă ca de obiceĭ.

Un gând teribil îĭ străbătu creerul, producându-ĭ o durere imensă.

Violeta îl chema la căpătâiul eĭ. Aşa dar, Violeta avea să moară. Monstruoasa profeţie a medicului, avea să se îndeplinească.

Inebunit, fără să maĭ audă ce-ĭ spunea Sara, dînsul se repezi spre cabina Violeteĭ, lovind pe toţĭ mateloţiĭ, pe toţĭ călătoriĭ care-ĭ eşiaŭ în cale.

La uşă se opri un moment.

Picioarele îi tremurau; se simţia înăbuşindu-se, lipsit de puterea necesară pentru a respira aerul dătător de viaţă.

Apoi, cu o mişcare violentă, cuprins de curagiul desperărei, deschise uşa.

Se opri însă în prag, uimit, neştiind ce să creadă.

Un curent de aer proaspăt, aproape rece, îl izbi în obraz.

Aer proaspăt, aer rece, în mijlocul blestematei mări Roşii. Da, fără îndoială, suferinţele lui fuseseră prea mari. Inebunise.

Dar o voce mai dulce de cât cea mai dulce melodie, ajunse pînă la urechile lui.

— Domnule Max! se auzi un accent cald, argintiu, care-l învălui cu cea mai dulce mângâere.

Violeta stătea în patul ei, pe jumătate sculată, rezemată de perne.

Era o iluzie oare, sau, în adevĕr, faţa tinerei englezoaice, căpătase din noŭ drăgălaşele ei colori naturale?

Violeta continuă:

— Scumpa noastră nebună este aceia care m'a salvat.

Şi mâna ei fină se îndreptă spre un colţ al încăperii. Romancierul urmări cu privirea gestul prietenei sale.

Sus, lipită de tavan, se vedea o ploaie metalică. In faţa acestei ploi erau nişte tuburi mici orînduite ca o baterie.

O lumină verzue, de smarald, se răspîndia de-a lungul păretelui.

Nu visa oare?..

I se părea să observă febre de ghiaţă pe suprafaţa cuiburilor.

Ghiaţă, când termometrul arăta 57 de grade la umbră?.. Oh!.. aceasta era o adevĕrată nebunie!..

Şi fu pentru dînsul o adevĕrată sguduirc, când Violeta cu aceiaşi voce dulce adăugă:

— Aveam nevoe de răcoare... Mona a ştiut să mi-o procure cu razele ei verzi.

Acuma de abia îşi revenia romancierul.

El înţelese că o oră de luciditate a nebuniei, produsese un noŭ miracol ştiinţific.

Razele verzi produceau frigul şi nebuna inundase camera bolnavei cu raze verzi.

Fără să pronunţe vre un cuvînt, tînărul se apropie clătinându-se de patul fetei, îngenuchind pe covor îşi ascunse faţa în mâinile ei, şi izbucnind în lacrimi, murmură:

— Scăpată!.. Scăpată!..

Pe faţa palidă a Violetei se răspândi o licărire divină.

Ca un ecoŭ, inima ei răspundea cuvintelor romancierului:

— Iubită!.. iubită!..

Sfîrşitul părţei a doua

PARTEA TREIA

Morţii vorbesc

CAP. I.

Max Soleil îşi reincepe ancheta

La rubrica «Sosiri şi plecări» «Bengaloov Rewiew» publicase următoarea notiţă:

«Sosirea multmilionarei Violeta Fowler în ţinutul nostru... Cu o emoţie adâncă am aflat că aleasa călătoare era foarte slăbită din pricina unei răni pe care a primit-o pe teritoriul rusesc.

«Din nefericire, împrejurarea aceasta face ca uşa camerii sale să fie închisă tuturor ziariştilor. Nici un interview nu este cu putinţă.

Cititorii noştrii vor înţelege lesne, că nişte oameni inteligenţi—cum avem noi pretenţia de a fi, nu pot turbura liniştea unei bolnave, ori cât de mare interes ar avea s'o facă».

Această scurtă notă era cu totul conformă adevĕrului.

Violeta şi amicii săi ajunseseră la Calcuta. Aici închiriaseră vila numită Trefald's Cottage, situată pe înălţimele cari domină Gangele.

— Violeta, foarte slabă, avea nevoe de cea mai complectă odihnă. In timpul acesta Max şi ducesa, începură cu multă prudenţă cercetările pentru descoperirea casei în care, ducesa împreună cu biată Monă, îşi luaseră un etern adio de la aceia pe care îi iubeau aşa de mult.

Sir John, înştiinţat, refuzase să dea ajutorul său celor doui tineri, răspunzênd prin următoarea frasă.

— D-ra Fowler este rănită; d-ra Mona este lipsită de raţiune... Prin urmare, amândouă, aŭ cea mai mare nevoe de un protector, şi nu le putem lăsa singure.

Bolnava înălţă din umeri şi Max surîse.

El se mulţămi să ţie consiliul de războï numai cu ducesa.

— Aşa dar, după părerea d-tale, scumpă doamnă, spunea romancierul, vila aceia luxoasă, în care ai fost tîrîtă împreună cu d-ra Mona, cu soţul d-tale şi cu d. Dodekhan, este situată spre nord-vest de Calcuta?

Cred că trebue să fie la o distanţă de vre-o cinci-zeci de kilometrii. Când am fost conduşi într'acolo, n'am putut să ne dăm seamă de nimica, căci eram cu toţii adormiţi.

— Adormiţi?

Sara făcu un semn afirmativ cu capul.

— Duşmanii noştrii sunt nişte oameni foarte pricepuţi, continuă dînsa. Toate mijloacele ştiinţifice cunoscute pentru provocarea somnului le erau cunoscute... Dar lucrul acesta n'are mare importanţă.. La reîntoarcere, Mona, împreună cu mine, am fost transportate în palanguin. Călĕtoria pînă la Calcuta a durat timp de mai multe zile.

— Mai multe zile!..

Dar purtătorii indieni parcurg câte două-zeci şi cinci de kilometrii fără să se oprească.

— Da; părerea mea însă, este că oamenii aceia aŭ făcut numeroase înconjururi.

Max ridică capul, foarte interesat!

— Ai observat lucrul acesta?

— Oh!.. mai mult prin puterea raţionamentului. Ţinutul îmi era, şi-mi este şi acuma, cu totul necunoscut. Numai că, mi se părea cam curios că nu întâlniam lume multă în calea noastră. Noaptea poposiam sub corturi. In ţinuturile acelea, când cine-va nu întâlneşte în cale aglomeraţii mai mari de oameni, înseamnă că umblă pe drumuri lăturalnice.

— E foarte adevĕrat.

— De aceia, cred că am făcut foarte multe înconjururi.

— Şi crezi că aţi făcut vre-o cinci-zeci de kilometrii?

— Da.

Amândoui rămaseră tăcuţi, gânditori, ştiau bine că avea să le fie greŭ să regăsiască propietatea conspiratorilor.

(Va urma)

Regele lacurilor africane

Superbul felin, pe care Bufon l'a numit «regele animalelor» şi pe care arabii îl numesc şi astă-zi încă «stăpânul cu capul mare», devine din ce în ce tot mai rar în Africa, care este ţara sa originară.

Panterele şi leoparzii mai rătăcesc încă prin jurul caselor arabe din satele Algeriei de sus, dar pentru a întâlni în cale vre-un leŭ, trebue să te cobori spre regiunile equatoruluï.

Aventura pe care voesc să v'o povestesc s'a petrecut în Uganda, regiunea aceea accidentată şi păduroasă, care leagă Sudanul egiptean cu marile lacuri Alexandra şi Victoria Nyanza.

Incepuseră lucrările liniei ferate chemată să lege Italia cu Capetown.

Posturi engleze ocupaŭ regiunea pentru a ţine în respect pe indigeni; ambiţiunile şefilor şi rivalităţile religioase—catolicii contra protestanţilor, fetişii contra creştinilor—dădeau loc la numeroase încăerări.

Sosisem în ţinut cu o numeroasă caravană de negustori germani, excortaţi de sudanezi; mergeam spre Gondoroko, pe coastă, urmând itinerariul pe care îl face azi linia ferată Port-Florenţa — Monbaze. Germanii aceştia, în număr de cinci, trăiau de ani îndelungaţi în Africa equatorială şi cunoşteau foarte bine obiceiurile şi idiomele. Cu tenacitatea aceea tăcută, caracteristică rasei germane, ştiuseră să-şi creeze amiciţii, să înjghebeze alianţe cu diferite triburi şi să înfiinţeze ici şi

colo micĭ comptuare girate de ingineri sigurĭ.

Căcĭ oameniĭ aceştia nu se ocupaŭ numaĭ de propriile lor interese; eĭ eraŭ în acelaşĭ timp şi reprezentanţiĭ unor marĭ case din Berlin şi Hamburg.

Numaĭ mulţumită savanteĭ organizaţiĭ a comerţuluĭ eĭ de exportare, Germania a putut pătrunde pe nesimţite în inima regiunilor exotice şi înlocui pe multe pieţe puterea formidabileĭ sale rivale, Englitera.

Veneaŭ în urmă două-zecĭ de sudanezĭ cu cămile şi măgarĭ, carĭ duceaŭ materialul expediţieĭ şi mărfurile neguştorilor. Era prin urmare o escortă îndestulătoare pentru asigurarea linişteĭ noastre.

D. Bauer, cel maĭ în vârstă din trupă, era oare-cum şeful expediţieĭ. Era un om de vre-o patru-zecĭ şi douĭ de anĭ, liniştit şi hotărît, capabil tot aşa de bine să conducă un magazin, ca şi să trimeată un glonte de la o distanţă de treĭ sute

noaşte foarte bine comerţul, nicĭ de a fi un ţintaş de frunte.

In sfârşit, ultimul meŭ tovarăş, d-nu Henric Quack, era un tînăr care venise abia de treĭ anĭ în Africa. El fusese maĭ întâiŭ funcţionar la o bancă din Alexandria, apoĭ la Cairo; în cele din urmă se făcuse negustor şi coborându-se mereŭ spre sud, ajunsese la Gondoroko, unde se întâlnise cu compatrioţiĭ seĭ.

Timp de zece zile călătoria noastră se făcu fără cel maĭ mic incident. Din când

Regele lacurilor africane

La Gondoroko întâlnisem caravana, care era atuncĭ în formaţie şi primisem cu mare bucurie să mĕ alipesc pe lângă dênsa. Eram prin urmare şease europenĭ, bine înarmaţĭ şi având caĭ excelenţĭ. Eraŭ nişte caĭ, fără îndoială, maĭ puţin impetuoşĭ de cât caiĭ arabĭ, dar având piciorul solid, bun pentru cursele de munte, lucru care nu este de despreţuit într'o ţară ca Uganda.

de metrĭ, fără să greşească ţinta. Ceĭ douĭ fraţĭ Loehwe, între care era o diferenţă de vârstă de zece anĭ, eraŭ turnaţĭ aproape din aceiaşĭ stofă.

D. Arfeld, al patrulea membru al expediţieĭ, era un om care nu semăna cu nimenĭ, un individ înalt şi uscăţiv, care părea foarte pasionat pentru ştiinţele naturale şi maĭ cu seamă pentru botanică; lucru care nu 'l împiedica nicĭ de a cu-

în când numaĭ, răsuna carabina pasionatuluĭ Arfeld, care se ocupa cu aprovizionarea vânatuluĭ proaspăt.

Henric suspina însă după vânaturĭ maĭ marĭ. Era doritor de hipopotamĭ, de elefanţĭ, de rinoceriĭ şi chiar de leĭ; de leĭ maĭ cu seamă!

Fostul funcţionar de bancă, care părăsise viaţa sedentară de dorul aventurilor, simţea deşteptându-se în el un Nemrod

— Un leŭ! spunea d. Arfeld; poate că dacă vom înainta pînă la platourĭ, vom avea norocul să întâlnim unul.

Dar oare satisfacerea unuĭ capriciŭ cinegetic, făcea atâta pierdere de timp? Iată întrebarea pe care şi-o puneaŭ practicii meĭ tovarăşĭ. Pentru neguştoriĭ germanĭ, ca şi pentru ceĭ englezĭ, timpul însemnă banĭ.

Un vizitator nocturn

De o dată însă, într'o noapte, pe neaşteptate, am fost deşteptaţĭ de un muget, asupra origineĭ căruia ne era cu neputinţă să ne înşelăm.

— Un leŭ! exclamarăm cu toţiĭ, pe când Henric, care adormise cam supărat, alergase să-şĭ apuce puşca.

Strigătul acesta: «un leŭ»! era repetat de sudanezĭ, carĭ alergaŭ acum din loc în loc cu torţe aprinse. In acelaşĭ timp o panică generală se declară printre animalele noastre; maĭ multe dintre ele îşĭ rupseră legăturile şi fugiră încotro apucară.

Eşiserăm acum cu toţiĭ din corturĭ şi încercam să pătrundem întunericul pentru a vedea unde era leul.

De două orĭ se maĭ auzi mugetul leuluĭ, dar nu ne fu cu putinţă să'l descoperim.

A doua zi, când după multe greutăţĭ reuşirăm a ne aduna animalele, puturăm constata dispariţia unuĭ măgar.

Leul îl răpise şi fugise cu dînsul.

— Oare vom lăsa pe hoţul acela să-şĭ bată joc de noĭ chiar în propriul nostru campament? exclamă Henric indignat.

De astă-dată tovarăşiĭ fură de părere că se puteaŭ opri puţin pentru a încerca capturarea leuluĭ.

Acum nu maĭ era doar gustul de vânătoare, ci şi interesul; căcĭ, după declaraţia d-luĭ Alfred, leul, o dată întruptat cu un animal, avea să se reîntoarcă mereŭ după o nouă pradă.

In ziua aceea am înaintat foarte puţin; am descoperit un teren foarte potrivit ca loc de ascunzătoare şi am poposit acolo. Animalele fură legate îndărătul unor stâncĭ, iar cortul fu aşezat pe ţărmul unuĭ rîŭ. Sudaneziĭ se împrăştiară în grupe micĭ, cu puştile gata pentru orĭ-ce întâmplare.

— Ne lipseşte o cursă vie care să poată atrage leul, zise d. Arfeld.

— E foarte adevărat, întări d. Bauer. Da, fără îndoială, aşa era; dar ce lucru dureros să sacrificăm un noŭ animal pentru capturarea fiareĭ!.. Numaĭ dacă nu cum-va vre-unul din noĭ n'ar fi voit, din caritate, să îndeplinească această sarcină!

D. Arfeld avea dreptate; noaptea trecu fără ca leul să maĭ dea vre-un semn de viaţă.

O să trebuiască oare să plecăm fără ca victima să fie răzbunată?

La gândul acesta sprîncenile luĭ Henric se încreţeaŭ de indignare.

Un fel de goană fu organizată; leul nu fu găsit nicăerĭ, dar în schimb dădurăm peste o trupă de tinere antilope.

Două dintre drăguţele animale căzură lovite de gloanţele vânătorilor; o a treia, cu picioarele zdrobite, scotea gemete de durere.

Impins de un sentiment de milă, mĕ pregăteam să sfârşesc viaţa bietuluĭ animal, dar d. Bauer mĕ opri cu un gest.

— Ce voeştĭ să facĭ? îmĭ zise dînsul; această antilopă va fi cursa pe care o dorim.

Moartea leuluĭ

In adevĕr în seara aceea ne fu dat să regulăm socotelile cu vizitatorul nostru nocturn.

De cea-l'altă parte a rîuluĭ, sudaneziĭ săpară o groapă adâncă de opt pînă la zece picioare.

După aceea acoperiră groapa cu multă abilitate, aşezând ramurĭ şi pământ. Pe acest învăliş fragil puseră antilopa rănită, în aşa mod ca să fie menţinută d'asupra.

Tovarăşiĭ meĭ aveaŭ caiĭ şi armele gata; formaseră un fel de cerc în jurul groapeĭ, pentru ca leul să poată fi prins într'o mare de foc în cazul când nu s'ar fi rănit în cădere.

De alt-fel fundul groapeĭ fusese umplut cu ramurĭ ascuţite.

Plânsetele antilopeĭ nu maĭ încetaŭ; peste puţin ele căpătară un caracter cu totul particular. Bietul animal simţea moartea apropiindu-se.

Peste puţin un muget furios, formidabil ca un tunet, ajunse pînă la urechile noastre.

La lumina slabă a luneĭ zărirăm forma majestoasă a leuluĭ. Peste un moment zece torţe îşĭ reflectaŭ luminele lor pe câmpie.

Puturăm vedea cu toţiĭ leul ţinând în gură corpul bieteĭ antilope. Printr'o întâmplare curioasă ramurile de şi— după cum am spus—eraŭ foarte fragile, nu se prăbuşiră îndată. Leul nu se rostogoli în groapă de cât atuncĭ când, fulgerat de focurile carabinelor noastre, se încercă să se avânte spre duşmaniĭ săĭ.

A doua zi ne-am continuat calea veselĭ. Duceam cu noĭ superbul troteŭ— pielea leuluĭ, care măsuta 2 m. 37 în lungime. In particular, d. Henric, pasionatul vînător, era cât se poate de satisfăcut.

Putuse în sfârşit să dea drum liber gusturilor sale cinegetice, pe carĭ nicĭ el nu ştia de unde le moştenise.

Alexandru.

OMUL ŞI NATURA

Japonia a cheltuit maĭ multe milioane pentru dezinfectarea oamenilor şi a obiectelor care aŭ luat parte la războiul cu Ruşiĭ.

Măsura aceasta a fost luată în vederea evităriĭ epidemiilor.

O perie de dinţĭ a fost vîndută de curînd cu modesta sumă de 14.000 leĭ. Este aceia pe care Carol I, regele Englitereĭ, a dat-o în ziua executăriĭ sale (30 Ianuarie 1649) omuluĭ care-l păzia, în turnul Londreĭ.

Pe rîul Sprea, circulă Dumineca, bisericĭ plutitoare.

Pluta şiĭ le conduc când pe un ţărm când pe celalt, pentru a primi drept credincioşiĭ, care aŭ gustul de a se ruga.. pe apă!..

Viteza trenurilor.—Se credea pînă acuma, că Anglia este aceia care ţine recordul în această privinţă. Iată care este adevĕrata clasare după iuţiala maximă pe oră: Franţa 58 mile, Anglia 54, Germania 51, Belgia 49, Olanda 47, Austria 45, Italia 42. Şi aşa maĭ departe, descrescând.

In Irlanda s'aŭ făcut încercărĭ serioase pentru a se transforma turba într'un combustibil utilizabil. Dacă experienţele acestea vor fi hotărîtoare, exploatarea va atinge nişte proporţiĭ considerabile, de oare-ce Irlanda nu este de cât un vast depozit de turbă. S'a calculat că s'ar putea fabrica o cantitate de 5 miliarde de tone de cărbunĭ de pământ.

E o cifră interesantă!

Industria automobiluluĭ a început să devie foarte prosperă. Numaĭ Franţa a exportat în 1906, automobile în valoare de 130 de milioane.

O statistică recentă, spune că Franţa a consumat în 1906, chibriturĭ în număr de 48,150,000,000, ca să întrebuinţăm o cifră rotundă. Pentru cumpărarea, transportul şi transformarea materiilor prime necesare, statul a cheltuit 8 milioane de francĭ. Produsul vinderiĭ se urcă până la 28,700,000 de francĭ.

Câştigul este uşor de calculat.

Dreptul portuluĭ bărbeĭ fiind la ordinea zileĭ, iată câte-va notiţe interesante în această privinţă. Există o ordonanţă dată de Francisc I în 1537, care opreşte portul bărbeĭ, sub pedeapsă de spânzurătoare. Trebue să notăm că această ordonanţă a fost dată de un rege, care purta însuşĭ barbă; dar pe atuncĭ, barba era un privilegiŭ al celor marĭ.... Petre cel Mare în 1703, a supus barba la impozit: boeriĭ plăteaŭ o sută de ruble, ţăraniĭ o copeică. Japoneziĭ aŭ plătit multă vreme o asemenea taxă.

In Anglia, pe vremea domnieĭ regineĭ Elisabeta, îndată ce barba avea o vîrstă maĭ mare de treĭ săptămânĭ, era supusă la impozit.

Ce timpurĭ fericite pentru bărbierĭ!

Un noŭ mod de îngropare a fost propus de către un inginer din Colonia. Acest domn ar fi descoperit un lichid pietrificator, mulţumită căruia, corpurile pot fi păstrate în cele maĭ simple sicriĭ, fără să putrezească vre-o dată.

Ar fi, după câte se spun, un mod de conservare superior chiar îmbălsămăriĭ vechilor egipteni.

Rămâne să se vadă numaĭ, dacă pretenţiile inginerului din Colonia sunt saŭ nu fondate.

X. Y. Z.

ARCHIPELAGUL MONSTRILOR

ROMAN DE AVENTURI

DE

LOUIS BOUSSENARD

— Urmare —

Se aduce cele din urmă unelte şi materiale necesare şi se aud cele din urmă bocănituri ale ciocanelor şi ale cleştilor în timp ce unul din lucrătorĭ intonează o melodie populară. E cântecul numit «Claire Fontaine,» aria naţională a Francezilor din Canada şi pe care Totor o cunoştea bine.

In momentul în care bietul pungaş auzi ultimile melodiĭ i se păru că aude şi sgomotele uneĭ căderĭ în infinit: avu senzaţia unuĭ corp greŭ care ar fi căzut pe pământ fiind însoţit de cine-va care ar fi dat o ultimă poruncă şi de nişte paşĭ carĭ s'ar fi îndreptat pentru tot-d'auna.

«In retragere!.. în retragere!..

Nu trecură nicĭ două minute şi d'odată se auzi o detunătură groaznică. Era mina cu dinamită care izbucnise. In chipul acesta fu astupată pentru tot-d'a-una eşirea groteĭ şi Totor rămase cu totul departe de lume!

. . . .

CAP. IV

Ameninţărĭ groaznice. — O scrisoare. — Nicĭ un răgaz. — Imprudenţă gravă. — Căutărĭ zadarnice. — Grozăviĭ — Semnale îndepărtate. — Un vapor care se vede. — Imbarcărĭ — Lucrurile, ca şi oamenii, îşĭ aŭ destinul lor. — Ce a devenit Morgan — Un beţiv. — Sărmana Mary!

«Dar în fine ce aĭ făcut cu Totor?

Miss Nelly, permite-mĭ să nu-ţĭ pot răspunde.

— Mister Dick... nu l'aĭ omorât! nu, e imposibil, spune-ne maĭ bine că el trăeşte, oh! te rog, te implor!..»

Banditul sosise cu îmbarcamentul luĭ în North-Point.

După ce 'şĭ terminase teribila luĭ expediţiune, prima luĭ grije fuse să-şĭ viziteze prizonieriĭ. El priveşte cu răceală pe tînăra fată care, cu totul palidă, crispată, cu ochiĭ roşiĭ, cu inima bătândă, vrea să ştie, să audă totul:

El se apleacă cu obicinuita luĭ curtenire care acum devenise exasperantă, şi zise:

«Uitaţi-l maĭ bine, şi să nu maĭ vorbim de el!»

Sărmana copilă dădu un ţipăt strident, un ţipăt de nebunie şi — zdrobită complect d'o criză nervoasă — ea căzu pe o grămadă de trestiĭ.

Mary fuge în ajutorul eĭ. Dar Harry, încurcat de legăturile carĭ le are mereŭ pe el, se vede pus în imposibilitate de a o ajuta.

Apucat de o mânie furioasă, şi în prada uneĭ durerĭ atroce, el începu să scârşnească din dinţĭ şi să strige:

«Banditule! dacă l'aĭ ucis cum-va, fiĭ sigur că'l vom răzbuna! şi încă într'un mod cu totul crud.»

Mister Dick priveşte din noŭ pe Nelly, ridică din umerĭ şi începe a murmura:

«Aida-de! astea sunt capriciĭ de copil... vor trece repede!»

Apoĭ întorcându-se spre Merinos el adause:

«Şi d-ta, tinere, bagă bine de seamă, afacerile nu-ţĭ prea merg bine. Tatăl d-tale, regele Lâneĭ, e ameninţat de cea maĭ neagră mizerie.

Pretinde că voiam să'ĭ iaŭ până şi pielea şi că nu va putea nicĭ o dată să-mĭ dea ceea-ce îĭ cer drept rescumpărare.

«Aşa în cât capul d-tale cu urechiĭ cu tot abia se maĭ ţin de cele-l'alte părţĭ ale corpuluĭ. Orĭ banĭ, orĭ...

— Tatăl meŭ va face tot ceea-ce îĭ va sta în putinţă şi, afară de asta, eŭ nu prea mă tem, cred că ştiĭ. Sunt gata la orĭ şi ce, chiar la moarte! maĭ ales la moarte!

— Eŭ sunt gata să încasez cam la vre-o sută de milioane de dolarĭ, asta ştiŭ!...

«Aci e vorba de o operaţie financiară foarte complicată, care va pune pe tatăl d-tale, pe celebrul rege al Lâneĭ, in dilema următoare: saŭ să dea baniĭ, saŭ să bine-voiască a primi urechile şi capul d-tale, mister Harry!

— Mi-aĭ maĭ spus'o asta odată, mister Dick!

— Bagă de seamă, mister Harry! nu face pe voinicul! Eŭ sunt ca şi tigriĭ aceia, carĭ dacă îĭ tragĭ de mustaţă, apoĭ cu greŭ maĭ poţĭ să crezĭ că veĭ putea scăpa de eĭ!

— Iarăşĭ ameninţĭ cum văd eŭ!

— Da! să nu cauţĭ să imiţĭ pe Totor! află că şi viaţa d-tale este în mânile mele.

Dacă vreaŭ, uite, colea, te pot ucide ca pe un puĭ de găină.

«Când te voĭ distruge pe tine, tot n'am pierdut totul, căcĭ îmĭ maĭ rămâne miss Nelly, de la a căreia răscumpărare tot pot să-mĭ scot ceĭ o sută de milioane de dolarĭ doriţĭ.»

Netericitul tînăr se îngălbeni, strânse pumniĭ şi 'şĭ plecă ochiĭ în jos, în timp ce un suspin răguşit îĭ eşi din gâtlej, şi două lacrimĭ marĭ îĭ sticliră în ochĭ.

— Bravo! iată-te acum om raţional.

Foarte bine! reluă banditul cu liniştea sa obicînuită. Priveşte, miss Nelly, merge maĭ bine. Cu o mică sforţare, veţĭ uita de dispariţia tovarăşuluĭ d-tră. Cred că acuma sunteţĭ amândouĭ în nişte dispoziţiĭ potrivite pentru o comunicare care vă va interesa.

— Nimic alt-ceva nu ne poate interesa în afară de părinţiĭ şi de prietenul nostru! răspunse cu demnitate tânăra fată, silindu-se să-şĭ întărească vocea.

— Eĭ bine!.. Este o scrisoare de la mama d-tale. Sunt numaĭ câte-va cuvinte, cu care am bine-voit să mă însărcinez.

Ceĭ douĭ copiĭ schimbară o privire lungă, o privire în care se putea ceti o îndoială.

D. Dick înălţă din umerĭ şi scoase din buzunar un elegant port-moneŭ, încrustat cu aur.

Scoase dintr'însul o pălărie, şi prezentând'o luĭ Merinos, adăugă:

— Da, vă înţeleg... D-tră credeţĭ poate că scrisoarea aceasta este falsă... Vă întreb, în ce scop aşĭ fi falsificat o asemenea scrisoare?

«Şi apoĭ, trebue să ştiţĭ că eŭ sunt un adevărat gentilom, din punctul meŭ de vedere, şi că nicĭ o dată nu m'am coborât până la o falsificare.

Nelly se apropie tremurătoare de fratele eĭ, şi aplecându-şĭ privirea pe hârtie, murmură, cu vocea plină de lacrimĭ:

— Da, este în adevăr scrisul mameĭ. Sărmana noastră mamă!

Şi amândoĭ cetiră cu aviditate cele câte-va rîndurĭ, în care mama lor îşĭ pusese tot sufletul eĭ:

«Scumpiĭ meĭ iubiţĭ, spunea scrisoarea, curaj!.. Facem tot ce se poate face pentru a vĕ scăpa. Oh!.. nicĭ un sacrificiŭ nu ni se va părea prea mare, ştiţĭ bine. Din tot sufletul meŭ vĕ îmbrăţişez, pe tine scumpa mea Nelly, pe d-ta, bunul meŭ Totor.

«Ni s'a spus că sunteţĭ bine trataţĭ, şi afirmarea aceasta ne-a maĭ liniştit puţin.

«Curaj!.. vĕ trimet miĭ de sărutărĭ, scumpiĭ meĭ iubiţĭ!

Mama voastră,

Margareta S. Stone.

Nelly îşĭ şterse lacrimele şi murmură:

— Neliniştea lor trebue să fie de

moarte, nu-ĭ aşa Harry. Se simte lucrul acesta în fie-care cuvînt.

— Da, răspunse cu gravitate Harry, dînşiĭ suferă şi maĭ mult încă de cât noĭ!.. Ah!.. şi cel puţin dacă l'am avea pe sărmanul nostru Totor.

«Sunt sigur că aŭ făcut imposibilul... dar baniĭ sunt tot-d'a-una foarte greŭ de strîns într'o cantitate aşa de mare. Sunt tot-d'a-una crize destul de marĭ pentru ca să poată acoperi cel maĭ mare credit.

— Aşa este, domnule Harry, întrerupse banditul, cu atât maĭ mult cu cât tatăl d-tră a perdut la început un timp foarte preţios!..

«Şi dacă vi s'ar întâmpla vre-o nenorocire, pe care eŭ aş regreta-o foarte mult, părinţiĭ d-tră ar fi singurĭ vinovaţĭ!..

— Ce voeştĭ să spuĭ, d ta? întrebă Merinos, alarmat de cuvintele banditului.

— Lucrul este foarte simplu. In calitatea sa de american şi de miliardar, tatăl d-tale n'a voit să sufere un ordin.

«In loc de a se executa de bună voe, tatăl d-tale s'a adresat parchetuluĭ, şi a provocat arestarea omuluĭ de încredere pe care-l trimisesem.

«Acest gust al tatăluĭ d-tră, m'a făcut să perd o sută de miĭ de leĭ, pe care a trebuit să-ĭ vârs judecătoruluĭ, pentru a obţine libertatea omuluĭ meŭ.

— Pentru liberarea prizonieruluĭ?

— Da; căcĭ eŭ nu-mĭ părăsesc nicĭ o dată prieteniĭ.

«Prin urmare, iată o primă perdere de vreme şi de banĭ. Pe de altă parte îţĭ maĭ aminteştĭ, domnule Harry, despre un discurs celebru ţinut de tatăl d-tale la ateneŭ, discurs care a fost publicat şi comentat de întreaga presă?

— Nu ştiŭ ce voeştĭ să spuĭ.

— Eŭ eram acolo şi-am auzit; a fost un discurs cu totul original.

— Este extraordinar lucru cât de mic este pământul acesta! a exclamat de-o dată regele Lineĭ... Pământul acesta nu este de cât un loc de plimbare, unde toţĭ oameniĭ se întâlnesc, se cunosc, şi se lovesc uniĭ de alţiĭ la fie-care pas!.. Nu ne este şi nouă cu putinţă să ne izolăm, să cunoaştem bucuriile unuĭ incognito. Fie-care individ este martirul interviewuluĭ, victima ziariştilor. Şi cred că nimenĭ nu poate fi în stare să se ascundă măcar pentru timp de opt zile, în aşa mod, în cât să scape cu totul de supravegherea ochilor lumeĭ!..

«Era un discurs foarte frumos, dar în acelaş timp foarte fals, pentru că, după cum vedeţĭ, sunt cincĭ săptămânĭ de când am răpit unul dintre cele maĭ frumoase iachturĭ ale nouluĭ continent, împreună cu douĭ copiĭ aĭ unuĭ puternic milionar, şi nimenĭ n'a putut descoperi încă locul retrageriĭ mele.

«Se ştie că Dick Seymour v'a răpit, şi toată lumea tremură pentru viaţa d-v. Şi are dreptate să tremure. Dar, atâta e totul!..

După această peroraţie, care îĭ lăsă pe ceĭ douĭ tinerĭ foarte liniştiţĭ în aparenţă, mizerabilul reluă:

«Plecând de la asemenea consideraţiĭ iluzoriĭ, tătăl d-tră a crezut că va putea să vĕ găsească cu multă uşurinţă.

«Tatăl d-tră este un om foarte hotărît şi a luat cu cea maĭ mare repeziciune toate măsurile pe care le putea lua.

A telegrafiat în toate părţile, dând semnalmentele frumosuluĭ vas «Morgan»... Această măsură l'a făcut să piardă două ore.

«După aceia, alte telegrame porniră; făgăduind un premiŭ colosal, acelora care ar semnala locul în care se află iachtul «Morgan». Guvernul a pus la dispoziţie vasele sale de războĭ, şi o adevĕrată goană a început prin mările în care se bănuia că poate să fie ascuns vaporul dispărut.

«Aŭ plecat vase din Melbourne, din Sidney, din Adelaida, şi din Noua Zelandă.. Aŭ venit de pretutindenĭ. Mările, ţărmurile, aŭ fost cercetate, răscolite cu de-amănuntul.

«Toate acestea aŭ fost făcute în zadar! căcĭ nicĭ o dată şi nimenĭ nu poate descoperi ceea ce Dick Seymour şi-a dat osteneala să ascundă!.. De altminterĭ, Dick Seymour îşĭ are şi dînsul flota sa, magaziĭ cu alimente, şi cu cărbunĭ, şi complicĭ chiar printre aceia carĭ aŭ fost însărcinaţĭ să-l urmărească!

«In timpul acesta, eŭ m'am mărginit să fac un lucru foarte simplu. Am metamorfozat cu totul vaporul. I-am dat un alt nume, un alt număr, i-am creiat o altă stare civilă. L'am amestecat printre cele-l'alte vase, şi pentru a maĭ ride puţin, l'am făcut şi pe dînsul să ia parte la propria sa căutare!..

«In asemenea condiţiĭ, înţelegeţĭ bine că toate silinţele tatăluĭ d-tră eraŭ zadarnice.

«A pierdut multă vreme, mulţĭ banĭ, şi în cele din urmă s'a convins că eŭ am în adevĕr, mult maĭ puternic de cât dînsul, şi că viaţa d-tră, domnule Harry, era serios ameninţată.

— Cum?.. Ce spuĭ d-ta? exclamă Merinos.

— Spun că termenul pe care l'am fixat de la început, se apropie cu paşĭ repezĭ de sfîrşitul luĭ. De mâine înainte, nu maĭ sunt de cât treĭ-spre-zece zile.

«Tatăl d-tale se plânge de dificultăţĭ financiare. Dînsul mă înştiinţează că sumele nu-ĭ sosesc de cât cu cea maĭ mare greutate... Treaba d-sale!.. Eŭ, nu voĭ acorda nicĭ o oră maĭ mult, peste termenul pe care l'am propus de la început!

«Dacă până peste treĭ-spre zece zile nu voĭ avea suma cerută, îţĭ voĭ tăia maĭ întâĭ urechile şi apoĭ capul, domnule Harry!

— Eştĭ un om sălbatec!..

— Nicĭ de cum!.. Sunt un om care voesc cu orĭ-ce preţ să reuşesc în întreprinderile mele... Atâta totul...

— Dar, sunt unele incidente, carĭ pot zădărnici voinţa celor maĭ hotărâte persoane.

«Şi apoĭ, acţiunile cele maĭ bine pregătite, pot fi paralizate de un amănunt neprevĕzut...

— E cu neputinţă, domnule Harry!

«Eŭ mi-am luat aşa de bine măsurile, în cât acuma comand evenimentelor.

«Booby Island este la o distanţă de 400 de mile... Postul telegrafic a fost din noŭ restabilit, şi telegraful este mereŭ în legătură cu tatăl d-tale.

«Pe de altă parte, am la dispoziţia mea o mie două-sute de oamenĭ şi două sute de vase, carĭ aleargă în toate părţile, încrucişându-se unele cu altele, şi împiedecând orĭ-ce atac dat fără veste.

Ah!.. sunteţĭ bine păzitĭ!.. Şi apoĭ, trebue să ştiţĭ că la cea maĭ mică încercare de trădare, veţĭ fi măcelărițĭ, fără nicĭ o milă!

D. Dick dăduse toate aceste amănunte, cu sîngele rece, cu nepăsarea unuĭ negustor care şi-ar lăuda calităţile mărfurilor sale.

Nelly şi fratele eĭ se înfiorară pînă în măduva oaselor, în timp ce Mary se îngrămădise intr'un colţ şi începuse să tremure de mânie.

Când Dick îşĭ sfîrşi discursul, Nelly, nemaĭ putîndu-se stăpâni, se aruncă în braţele frateluĭ eĭ, suspinând:

— Harry!.. nu maĭ pot!.. Aş vrea să fiŭ tare, să mĕ stăpânesc, dar nu maĭ pot. Este ceva maĭ tare de cât mine.

«Oh!.. gândul acesta teribil al uneĭ morţĭ care ne ameninţă mereŭ, care ne striveşte fie-care moment al existenţeĭ, fie-care clipă!..

(Va urma)

REINVIEREA EGIPTULUI

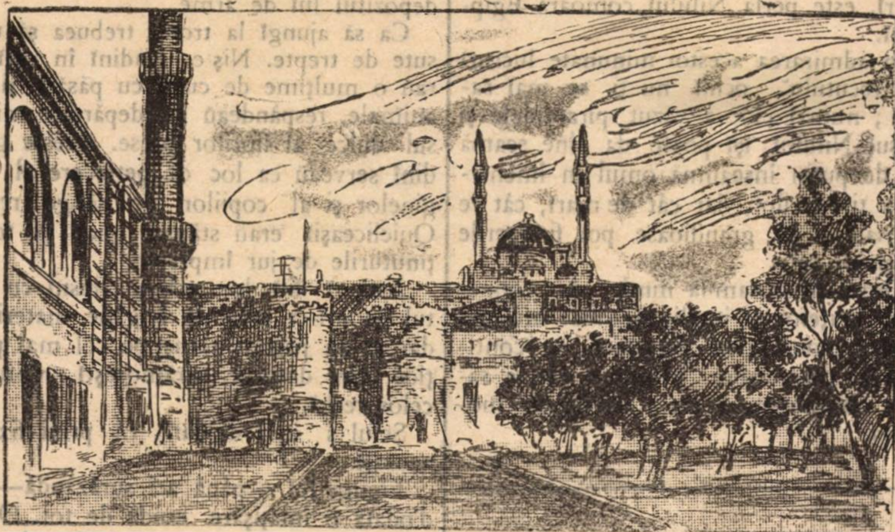
Voim să vorbim aicĭ despre reînvierea economică, despre reînvierea bogăţiilor artistice ale vechiuluĭ Egipt. In timpul din urmă numeroşĭ călĕtorĭ şi exploratorĭ aŭ studiat de aproape această ţară.

Iată câte-va amănunte, pe care le alegem la întâmplare din lucrarea geografuluĭ francez Agache.

O vizită la piramide

Cairul era cetatea elegantă, care formează trăsura de unire între piramidele seculare şi misterele suduluĭ, spre Luxor, Karnak, Kartum. Aci, călĕtorul dornic de emoţiĭ, îşĭ poate sătura din plin privirea. Se maĭ adaugă, pentru complectarea impresiilor, posibilitatea marilor vînătorĭ şi ale unor escursiunĭ cât se poate de interesante.

Maĭ întâĭ de toate, o vizită la Piramide este obligatorie pentru orĭ-ce că-

Vederea Catedralei din Cairo

lĕtor, chiar dacă n'ar petrece de cât două zecĭ şi patru de ore la Cairo.

Piramidele, sunt, ca să zicem aşa, un fel de foburg al oraşuluĭ; astăzĭ, cu mijloacele de locomoţie existente, ajungĭ acolo în două-zecĭ de minute.

In faţa lor se află un splendid hotel, de unde poţĭ admira nişte apusurĭ de soare minunate.

Nimic nu poate fi maĭ curios de cât aspectul modern al acestor peisagiĭ biblice, automobilele se încrucişează cu cămilele, formînd contrastul cel maĭ izbitor pe care l'ar putea cine-va imagina vre-o dată.

Piramida luĭ Cheops, cea maĭ mare dintre toate, avea la început o înălţime de 144 metri; astă-zĭ vîrful a dispărut, şi piramida măsoară 136 metri. Monumentul acopere o suprafaţă de 8 ectare şi era acoperit maĭ de mult cu un fel de înveliş asemanător cu marmora, care, din nefericire, a dispărut.

După calculele făcute, cu materialul care a servit la construirea acestuĭ monument, s'ar putea construi un zid înalt de douĭ metri, care să străbată Europa de la Lisabona pînă la Varşovia, saŭ să facă inconjurul Franţeĭ.

Sfinxul se înalţă la cincĭ sute de metri distanţă de piramida luĭ Chefrem; după cum se ştie, Sfinxul este o gigantică reprezintare a unuĭ leŭ adormit, purtînd cap omenesc. Inălţimea acestuĭ monument este numaĭ de vre-o două-zecĭ de metriĭ. Vechimea luĭ se spune că ar întrece pe aceea a piramidelor, care numără şi ele maĭ mult de şease-zecĭ de secole.

Templul de granit este o operă colosală, grandioasă, fără inscripţiĭ şi fără hieroglife, sunt numaĭ blocurĭ ciclopice de albaliros şi de granit violet, aşezate unele peste altele într'un mod minunat.

Piramidele pot fi vizitate cu cămilele, dar e mult maĭ bine să te ducĭ pe jos. Pe acolo staţionează totdeauna o mulţime destul de mare de indivizĭ, carĭ, dacă poartă nişte costume foarte pitoreştĭ, aŭ în schimb aŭ un caracter cât se poate de rapace.

Oamenii aceştia nu te lasă, pînă nu ţi-aŭ ciupit cel puţin câţĭ-va gologanĭ.

De obiceĭ se crede că n'ar fi de cât treĭ piramide: a luĭ Cheops, a luĭ Micerinus şi a luĭ Chefrens; dar aceasta este o credinţă greşită, pentru că sunt sute de alte piramide maĭ micĭ, cunoscute de obiceĭ după numele satelor în vecinătatea cărora sunt situate.

Printre aceste monumente, unele nu sunt de cât nişte mase enorme de piatră, care aŭ suferit maĭ mult s'aŭ maĭ puţin injuriile vremilor; puţine şi-aŭ păstrat pînă azĭ formele lor primitive.

Dar, vizitatoriĭ se îndreaptă maĭ mult spre marele necropole.

Acolo, în faţa piramideĭ luĭ Cheops de exemplu, nicĭ un cuvînt n'ar fi destul de puternic pentru a arăta sentimentul de zdrobire care cuprinde sufletul omenesc, când, aşezat într'un punct prielnic, îţĭ poţĭ face idee de toată imensitatea monumentuluĭ.

Astă-zĭ, numeroase lipsurĭ pe pietre, îngădue călĕtorilor să se urce în susul piramidelor, în orĭ şi care parte, până la oare-care înălţime.

Piramida luĭ Cheops presintă o platformă de pe care poţĭ admira in voe cursul Niluluĭ.

O preumblare pe Nil

Pentru a merge spre sud, urcând cursul Niluluĭ, două mijloace se oferă călătoruluĭ.

Maĭ întâiŭ sunt luntrele cu aburĭ, foarte frumoase şi foarte confortabile. Seara, vaporul se opreşte în mijlocul apeĭ, aruncă ancora şi călĕtoriĭ pot dormi liniştit.

Vapoarele acestea sunt construite astfel, în cât pe sub ochiĭ călĕtorilor pot defila peisagiile de ambele ţărmurĭ ale Niluluĭ.

Când voeşte cine-va să călĕtorească într'un mod maĭ intim, se întrebuinţează «dahabiehul».

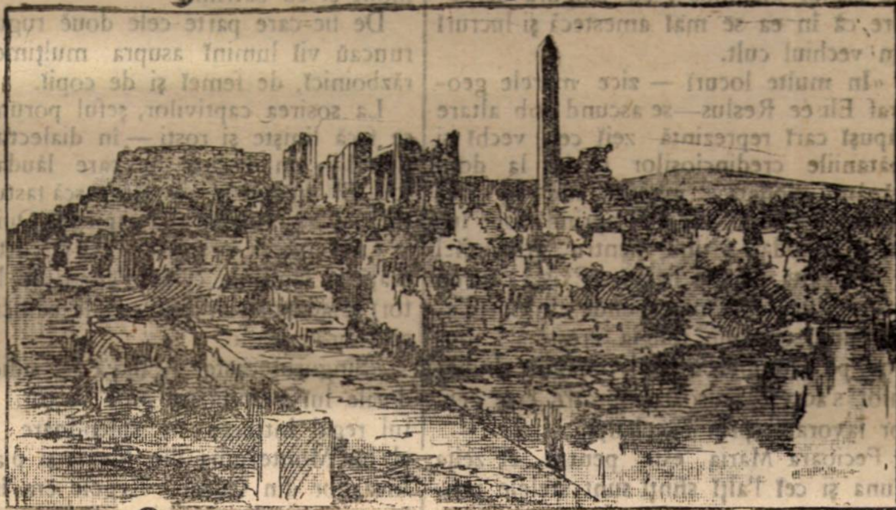
«Dahabiehul» este un tip particular de barcă lung de vre-o treĭ-zecĭ de metri, cu două catargurĭ şi cu pânze marĭ.

Vasele acestea plutesc repede, dar se înăsipează adese orĭ.

Pe ţărmul fluviuluĭ zăreştĭ taurĭ robuştĭ, cu părul negru, lucrând pămĕntul, pe care va veni în urmă să-l fecundeze mâlul roditor al fluviuluĭ.

Ca localităţĭ vizitezĭ în prima zi, Linsorul şi Kornakul în ziua a doua Valea Regilor, şi Medinet-Abu în ziua a treia.

La Luxor multe din clădirile vechimeĭ sunt conservate într'un mod perfect. Sala hiporilă a templuluĭ din Luxor este aşa de mare, în cât biserica Notre-

Ruinele de la Carnake

Dame din Paris, ar intra întreagă într'însa, fără cea maĭ mică greutate.

Nu departe de aicĭ se zăreşte obeliscul de la Hutetasem, monolith de granit roz, care cântăreşte maĭ mult de 370 000 de kilograme.

Karnak era oraşul sfânt al Faraonilor; templele sunt aicĭ foarte numeroase, căcĭ fie-care monarch ţinea să şi'l construiască pe al său.

Ruinele se îngrămădesc unele peste altele, într'o dezordine neexprimabilă, fantastică şi grandioasă.

Kornak este punctul cel maĭ interesant al călătorieĭ; seara, pe lumina luniĭ, vezĭ licărirĭ de lumină misterioase, care lasă asupra spirituluĭ o impresiune de neşters.

Philae, ultima etapă, înainte de a intra în Nubia, cu piloanele sale grandioase, cu coroana sa maestoasă de palmierĭ, este perla Niluluĭ, comoara Egiptuluĭ.

In admirarea acestor minunate lucrurĭ ale trecutuluĭ, ochiĭ nu ţi se maĭ satură; numaĭ cine a văzut piramidele şi cursul Niluluĭ, îşĭ poate da bine seamă cât de puţin înseamnă omul în imensitatea timpurilor, dar cât de marĭ, cât de colosale şi de grandioase pot fi operile mâinelor sale.

Omul nu însamnă nimic, dar cooperarea braţelor şi inteligenţa maĭ multora creiază monumente gigantice, iar continuarea cercetărilor ştiinţifice, de la savant la savant, a creat civilizaţia modernă.

C.

MISTERELE MUNŢILOR ANZĬ

ROMAN DE AVENTURI

— Urmare —

Geologia este la modă la indieniĭ din Guatemala. Eĭ mănâncă cu mult gust cantităţĭ enorme de cenuşe vulcanică de o culoare cenuşie închisă care are un miros foarte greŭ.

De cele maĭ multe orĭ aceste mâncărĭ se servesc sub forma unor statuete sfinte, carĭ aŭ calitatea d'a scăpa — pe cel care mănâncă din ele — de orĭ-ce boală. Femeile maĭ ales mănâncă cu multă lăcomie bucăţĭ enorme de cretă, de moloz şi de cărămidă.

Călătorul Gage povesteşte c'a vĕzut femeĭ creole carĭ se hrăneaŭ cu pământ îndopându-l în gură cu amândouă mâinile. In timpul acestuĭ copios prînz, ele nu uitaŭ să-şĭ spoiască şi faţa tot cu acelaşĭ pămînt.

Religiunea iarăşĭ e ceva cu totul ciudat la aceştĭ indigenĭ. Ea este un fel de catolicism maĭ fervent de cât acela al aşa zişilor «ladinos», cu singura deosebire că în ea se maĭ amestecă şi lucrurĭ din vechiul cult.

«In multe locurĭ — zice marele geograf Elisée Reslus — se ascund sub altare păpuşĭ carĭ reprezintă zeiĭ ceĭ vechĭ şi mătaniile credincioşilor se fac la douĭ stăpânĭ d'odată: îngenuchind în faţa sfîntuluĭ Mihail, Indieniĭ aprind douĕ lumânărĭ d'odată: una pentru arhanghel şi cea-l'altă pentru balaur. Există câte un zeŭ vechiŭ, care corespunde în tot-d'a-una unuĭ zeŭ din religia creştină: adorînd pe Dumnezeŭ tatăl, omagiile Indienilor s'adresează soareluĭ, care este zeul lor favorabil prin excelenţă.

Fecioara Maria este pentru eĭ zeiţa Luna şi ceĭ l'alţĭ sfinţĭ sunt stelele protectoare.

«Cea maĭ mare parte din Indienĭ cred că există douĭ zeĭ, dintre carĭ unul, «Dios de la Montava» saŭ «zeul pădureĭ» se ocupă maĭ ales de rasa indigenă şi nu cunoaşte nicĭ pe albĭ, nicĭ pe lodino. Adesea orĭ e numit «Dueno de Palo» saŭ «Domnul arboreluĭ» pentru că locueşte în trunchiul arboreluĭ «ceibas».

In tot d'a-una primele recolte şi primul vânat se aduce la rădăcina arborilor carĭ cresc la marginea pădureĭ. Tot aci se aprinde şi tămâia pentru a se face rugăciunile necesare. Eĭ adoră şi pămîntul, dar se şi tem de el; el înseamnă principiul răuluĭ.

Ziua se termină cu mult chin pentru tînăra copilă. Poiré şi copilul nu se mişcară din loc pînă ce nu veni douĭ războinicĭ ca să-ĭ scoată din toropeala lor şi să-ĭ conducă acolo unde se adunase tribunalul.

Captiviĭ fură aduşĭ în faţa platformeĭ, unde luase loc şi şeful, aliat cu Vermont şi cu bătrîniĭ.

De fie-care parte cele douĕ rugurĭ aruncaŭ viĭ luminĭ asupra mulţimeĭ de războinicĭ, de femeĭ şi de copiĭ.

La sosirea captivilor, şeful poruncĭ să se facă linişte şi rosti — în dialectul naţional — un discurs în care lăuda rasa lor. El începu să reamintească fastul întreg al strămoşilor şi a capitaleĭ Quichué.

«Aci — zicea oratorul — era o curte măreaţă şi familiile celor 72.000 de luptătorĭ se adăposteaŭ în diferitele edificiĭ carĭ se ridicaŭ acolo.

«Singurul castel Atalaya îşĭ ridica zidurile luĭ grandioase pînă la cer. Palatul regal întrecea în splendoare p'acel al luĭ Montezuma din Mexic şi p'acel al Incaşilor din Cuzco. Regele era înconjurat veşnic de o mulţime de lăncierĭ şi de arcaşĭ.

«Existaŭ apartamente separate pentru fie-care oră din zi. Regele avea loc separat unde îşĭ avea averea, tribunalul şi depozitul luĭ de arme.

Ca să ajungĭ la tron, trebuea să urcĭ sute de trepte. Nişte grădinĭ în carĭ eraŭ o mulţime de cuştĭ cu păsărĭ şi cu animale, rĕspândeaŭ în depărtare mirosul dulce al florilor alese. Aceste grădinĭ serveaŭ ca loc de petrecere al virginelor şi al copiilor de sânge regal. Quicliceaşiĭ eraŭ stăpânĭ maĭ pe toate ţinuturile de jur împrejur.

Astă-zĭ fiiĭ lor trăesc lipsiţĭ cu totul de orĭ-ce soiŭ de bogăţie materială, dar eĭ aŭ păstrat totuşĭ pe cel maĭ preţios din darurile strămoşeştĭ: virtuţile celor vechĭ.

Şeful se opri d'odată. El privi fix pe acuzaţĭ.

Figura luĭ — până aci surâzândă — luă d'odată o înfăţişare crudă de tot. Ochiĭ celor de faţă se căscară d'odată la vederea figureĭ încruntate din faţa lor. El continuă în dialectul indigen:

«Noĭ trăiam liniştiţĭ şi supuşĭ, când aceştĭ treĭ albĭ, copiĭ aĭ balauruluĭ din infern, aŭ venit să arunce durerea şi dezonoarea în mijlocul nostru, acuzând pe nedrept pe fratele nostru de o moarte laşă şi nefolositoare. Eŭ n'am reuşit să liberez pe fratele inocent, care plânge în închisoarea din Livingstan. Acum însă suntem răzbunaţĭ, căcĭ zeiĭ pădureĭ ne-aŭ dat în mână pe autoriĭ crimeĭ.

«Apropie-te bătrâne infam»!

Această din urmă frază fiind zisă în franţuzeşte, Poiré, care n'auzise nimica din ceea-ce se vorbise maĭ înainte se supuse.

«Nu ştiŭ, zise scrâşnind şeful, care din două sentimente care le-am pentru tine e maĭ puternice: dispreţul saŭ ura».

Poiré, încurajat de calmul observat la fiica luĭ, răspunse:

«Ce ţi-am făcut noĭ, ca să ne tratezĭ ast-fel?

Şeful strigă în limba quichnană:

«Criminalĭ obraznicĭ!!

Eĭ se prefac că se miră de ura noastră. După ce aŭ făptuit crima, maĭ aŭ încă curagiul să înfrunte purtarea noastră!»

De oare-ce mulţimea începuse să vocifereze, Poiré adăugă:

«Tu ţi-aĭ asmuţit poporul tăŭ în contra noastră.

Ştiŭ cine ţi-a inspirat această ură. Spune cel puţin de ce suntem acuzaţĭ!

— Joacă-ţĭ comedia viperă! colţiĭ tăĭ înveninaţĭ sunt smulşĭ, tu nu veĭ maĭ putea muşca d'acuma. Aha! tu ne despreţuiaĭ până acolo, în cât ajunseseşĭ să considerĭ sentimentele frateluĭ meŭ pentru fiica ta ca ceva nedemn; aĭ scăpat de el acuzându-l de un furt şi de un asasinat!

— In faţa luĭ Dumnezeŭ pe care-l venerăm cu toţiĭ, îţĭ jur că n'am comis denunţul care mi-l imputĭ mie.

N'am văzut nicĭ odată pe fratele tăŭ.

Beat de furie, şeful indian ajunse până acolo, în cât aruncă bastonul în spre Poiré, lovindu-l drept în frunte.

Bertha —care până aci tăcuse cu totul —se repezi în spre tatăl eĭ, îl îmbrăţişă cu căldură ca şi cum ar fi vroit să'l apere şi pe un ton repede şi hotărît, ea vorbi şefuluĭ :

«Dacă vreĭ să ştiĭ tot adevărul, fă ca să fie cât maĭ în grabă îndepărtaţĭ ceĭ-l'alţĭ doĭ prizonierĭ !»

D'odată se făcu o tăcere complectă. Quichnanu privi mult timp pe tînăra fată, care şedea mândră în faţa luĭ. El citi atâta sinceritate în ochiĭ eĭ negri, în cât nu se putu opri d'a adăuga :

«Să fie conduşĭ tatăl şi cea-l'altă fată în închisoarea lor !»

Execuţia acestuĭ ordin aduse oare-care confuzie şi ceĭ de faţă începură a murmura şi a vocifera în cele din urmă.

Bertha profită de aceste sgomote şi plecându-şĭ în jos frumoşiĭ eĭ ochĭ, murmură această rugăciune :

«O voĭ, zeĭ, carĭ ştiţĭ cât de mult urăsc eŭ minciuna, ertaţĭ-mĭ pe acea care—fără voia mea—trebue s'o zic».

Se făcu din noŭ linişte.

Şeful, adresându-se din noŭ prizonierel, îĭ zise :

«Te ascultăm».

Tînăra fată, ridicând ochĭ începu astfel :

«Eŭ şi numaĭ eŭ singură, sunt aceia care am denunţat pe fratele tăŭ. Tatăl meŭ nu numaĭ că nu m'a forţat la aceasta, dar din potrivă a făcut tot posibilul ca să nu fac una ca asta. Omorîţi-mă pe mine, dar nu condamnaţĭ un bătrên şi o copilă carĭ nicĭ nu ştiŭ ceea ce le cereţĭ. Vĕ fac această declaraţie pentru că am încredere în echitatea voastră şi pentru că ştiŭ că indieniĭ se feresc în tot-d'a-una d'a vărsa un sânge nevinovat.

Vocea clară şi sunătoare a captiveĭ impresionă în cel maĭ mare grad asistenţa, cu toate că nu pricepea sensul cuvintelor eĭ. Cât despre şef el rămase pe deplin convins.

Bine, zise el, tu veĭ muri, dar pe mama şi pe tatăl tăŭ îĭ ert.

Intorcêndu-se către ceĭ doĭ dintre războinicĭ el zise :

«Să fie aduşĭ prizonieriĭ aci» !

Bertha îl întrerupse :

Aveţĭ milă ! nu daţĭ sentinţa voastră pentru mine în faţa lor, căcĭ aceasta iar înebuni şi eĭ ar prefera—în acest cas — să moară maĭ bine cu mine împreună. Faceţiĭ să creadă că voĭ mă veţĭ ţine pur şi simplu prizonieră.

După două minute Poiré şi Simona apărură din noŭ.

«Tu şi cea l'altă fiică a ta — care-ĭ lângă tine acuma—zise şeful, sunteţĭ liberĭ.

Du-te cu ea; ca să obţiĭ liberarea frateluĭ meŭ. Cea-l'altă fiică a ta, rămâne aci la mine, pînă ce mi se va aduce cel nevinovat.

In timp ce şeful dădea această sentinţă, paznicii se apropiară să deslege legăturile celor graţiaţĭ.

Poiré, crezând că e vorba numaĭ de un schimb de prizonierĭ, fugi la fiica luĭ cea mare şi o strânse cu patimă la pieptul luĭ.

«Plecaţĭ repede ! Sărmanul meŭ tată, vezĭ de aĭ grije de Simona, căcĭ ea este obosită şi drumurile sunt foarte grele».

Poiré se apropie cu întristare :

«Plângĭ ? zise el.

— O nu !

Cruzimea acesteĭ scene de despărţire nu dură multă vreme, căcĭ oameniĭ dădură semnalul de veselie al liberăreĭ şi ceĭ doĭ inşĭ—tatăl şi fiica — fură lăsaţĭ liberĭ, pentru un moment — pe cărarea cea îngustă, în timp ce condamnata fu tîrîtă în închisoare — unde va trebui să aştepte până în momentul, când îĭ va veni rîndul ca să fie chinuită.

Danţurile începură din noŭ, reprezentând drame istorice şi legende indigene. Maĭ întâiŭ s'a executat «balul Maurilor» a căror principale personagiĭ sunt Charlemagne şi Tamerlan ; apoĭ «balul CucerireĭI». Actoriĭ—carĭ aveaŭ nişte măşcĭ de lemn şi eraŭ îmbrăcaţĭ în nişte costume făcute din frunze — se exaltaŭ în jocul lor până la delir. Furia acestor danţurĭ bachanale ajungeaŭ până la epuizarea complectă a forţelor amintind acele timpurĭ în care dănţuitoriĭ jucaŭ şi iară-şĭ jucaŭ până ce cădeaŭ sdrobiţĭ de oboseală pe corpurĭ sângerânde din a căror carne începură să muşte şi să sugă.

După aceasta instrumentele muzicale începură să rĕspândească în aer sunetele lor melodioase. Cu nişte mişcărĭ viĭ şi clare femeile începură să intoneze cântece fiind acompaniate de «chirimya» şi de «marimba», un fel de clarinete şi un fel de fluere, carĭ se găsesc în tot-d'a-una la acest soiŭ de sărbătorĭ.

D'odată şeful—cu un gest grav al luĭ —făcu să înceteze orĭ-ce cântec şi orĭ-ce danţ.

In chip solemn el zise aceste cuvinte în mijlocul adunăreĭ :

«Ora expediţieĭ a sunat. Să se aducă condamnata».

CAP. IX

Gardul aerian saŭ banca în aer

După furtunoasa şedinţă din caverna din Berongo, Jean Ferret nu se maĭ mişcase din Salama. El se închisese chiar sistematic în casa, unde o bĕtrânească sărăcie îĭ permitea să stea în schimbul câtor-va monede de aramă. Se temea — şi cu drept cuvînt—de anchetele luĭ Vermont, pe care-l ştiea instalat în oraş

Intr'o seară pe când gigantele se afla singur în casă şi îşĭ făcea mâncare c'o bucăţică de carne, pe care o cumpărase cu ultima centimă ce o avusese, fu coprins d'odată d'o mare descurajare şi începu a despera.

După el acuma partida era irevocabil perdută.

Fără îndoială că Vermont va cere extrădarea luĭ şi pungaşul de Lebont se va da de partea învingătoruluĭ. Ce era de facut ?

Nu maĭ avea nicĭ cincĭ parale în pungă şi la cea maĭ mică tentativă şi-ar fi riscat viaţa luĭ proprie. Or, acest om crud era incapabil de energie şi avea o frică teribilă de moarte. Incapabil de remuşcărĭ cum era, el era în acelaşĭ timp — şi incapabil de vre-o energie morală.

D'alungul grădineĭ curgea un rîŭ şi un gard mare despărţea proprietatea de drum. Ferret plecase să şĭ umple ulciorul cu apă şi la un moment dat auzi nişte paşĭ suspecţĭ, care-l făcu să se ascundă pentru un moment.

Cel care trecea apăru însă la barieră şi dădu un semnal la al căruia sgomot uriaşul recunoscu pe Paul Lebont.

«Intră ! răspunse el cu o voce înceată şi fără să se apropie.

După ce se vĕzură oare-cum închişĭ ceĭ doĭ oamenĭ începură să se privească unul pe altul.

— Ce aer sdruncinat aĭ ! rĕspunse gigantele.

Lebont reluă :

«Nu m'aşteptaĭ aşa de curênd ?

— Nu te aşteptam de fel».

Ferret dădu acest rĕspuns pe un ton care nu maĭ admitea nicĭ o replică şi nicĭ un echivoc.

«Pariez, zise Leboot, că nu mă bănueştĭ, că eŭ aşĭ vrea să te părăsesc ! Ciudat moment îţĭ alegĭ, ca să-mĭ arăţĭ neîncrederea în mine. Haide ! gândeşte-te cel puţin odată în viaţa ta. Dacă aşĭ fi dorit să-ţĭ fac vre-un rĕŭ în ascuns, aşĭ fi făcut'o asta de mult, atuncĭ când încă nu eram compromis în afacerea Vermont, şi când un singur cuvînt al meŭ ar fi fost suficient ca să te daŭ pe mâna consulatuluĭ francez.

— Şi de ce oare n'aĭ făcut'o ?

— Pentru că într'o afacere de soiul acesteia, în care e vorba să puĭ mâna pe un Poiré, îţĭ trebue mult maĭ multă vigoare fizică şi mult maĭ multă repeziciune. Tu aĭ muşchiĭ de oţel aĭ atletuluĭ şi eŭ creeriĭ. Dacă ne-am uni, am face o forţă în toată regula.

Aşa separaţĭ însă cum suntem nu putem face nimic.

— Şi acuma ?

— Acum trebue maĭ mult ca nicĭ odată se ne unim, ca să putem fi o forţă complectă.

După asta tinărul începu să istorisească catastrofa din deşert. Urmă apoĭ cu povestirea drumuluĭ luĭ pe urma indianuluĭ, care tocmaĭ se ducea să anunţe succesul obţinut la ceĭ-l'alţĭ indienĭ. In chipul acesta el izbuti să descopere locul unde aveaŭ să fie duşĭ prizonieriĭ.

«Şi m'am întors în grabă să te caut, ca să dâm o ultimă lovitură. Dacă maĭ

e ceva timp, noĭ trebue să căutăm, să smulgem pe Poiré şi aĭ luĭ din mâinile Quichuaşilor şi să-ĭ internăm într'un loc pe care l'am ales anume. După aceasta îĭ vom înapoia pe toţĭ luĭ Vermont în schimbul uneĭ rescumpărărĭ....

O rază de lumină începu să strălucească pe figura căznită a colonuluĭ.

— Crezĭ tu, adause el—că Poireiĭ se vor încrede până într'atâta în noĭ în cât să se lase a fi conduşĭ ca nişte oĭ?

Lebont îĭ explică atuncĭ tot modul luĭ d'a se purta cu ceĭ treĭ călătorĭ, aşa că să-ĭ facă, să-l considere ca un adevărat salvator, ca un adevĕrat trimes fidel şi ager al colonuluĭ Tiphaigne.

«In întreaga Guatemala, termină el—nu există un singur individ în care victimele luĭ Vermont să se încreadă maĭ mult ca în mine.

— Şi eŭ asemenea, exclamă Ferret, te pun maĭ presus de toată lumea!

— Oh! încetează cu entuziazmul tĕŭ pentru un moment; te rog foarte mult aceasta! Acuma e vorba de lucrurĭ cu totul serioase. Bagă bine de seamă că din zece părţĭ d'a ne pierde, numaĭ una singură avem care să ne salveze».

Aceste cuvinte căzură ca un duş de ghiaţă pe capul luĭ Ferret, care'şĭ reluă d'odată figura luĭ desperată.

«Dragul meŭ, se grăbi să-ĭ spue Lebont, acum trebue saŭ să facem ceva cu totul urgent saŭ să ne lăsăm în plata împrejurărilor.. Dacă veĭ refuza cum-va ca chiar în noaptea asta să încercăm, să dăm lovitura de graţie în lagărul Quichuaşilor, apoĭ să ştiĭ că Poiré şi aĭ luĭ vor fi condamnaţĭ la moarte! Vermont — în cazul acesta — va moşteni el şi o dată întors în Franţa va cere extrădarea ta. Dacă primeştĭ ceea-ce 'ţĭ spun eŭ şi dacă vom izbuti, atuncĭ îĭ vom cere luĭ Vermont nu numaĭ preţul rescumpărăreĭ, dar chiar şi o declaraţie în scris, care-ĭ va interzice orĭ-ce indiscreţie pentru viitor.

Să nu crezĭ că veĭ putea face ceva cu şiretul acela până ce nu va şti el că Poireiĭ sunt la noĭ. El nu se va lăsă să fie convins în alt chip. Ba nu zăŭ, te crezĭ bogat tu aşa cum eştĭ? In ţara asta cu câte-va miĭ de piaştri te poţĭ socoti un adevĕrat Cresus! Te-aĭ gândit tu vre-o dată cam ce am putea noĭ face cu suma promisă? Vom cumpăra fel de fel de lucrurĭ; vom avea sclavĭ carĭ îĭ vom bate de dimineaţă până seara, vom fuma din pipe lungĭ la umbra răcoroasă a pomilor, vom mânca şi vom bea până ne vom sătura şi ne vom căsători cu frumoase creole. Alege acuma între inacţiune şi—ca o iminentă consecinţă—sărăcia şi între acţiune şi curagiŭ, care ne va aduce în schimb o existenţă de prinţĭ.

— Moarte orĭ fericire şi viaţă! strigă Ferret. E vorba să dăm chiar acum atacul?

Ceĭ doĭ complicĭ luară fie-care câte un fel de secure cu care indigeniĭ se servesc la construcţiĭ. Cu acest soiŭ de secure indigeniĭ îşĭ fac loc prin cele maĭ dese pădurĭ şi atacă atât fiara, cât şi omul.

Ştiind că ar fi putut fi surprinşĭ la un moment dat de Vermont, eĭ eşiră cu cea maĭ mare precauţiune şi tăcură un ocol mare de tot, aşa ca să nu poată fi cu nicĭ un chip văzuţĭ.

Eĭ iuţeaŭ pasul în măsura în care le permitea întunericul nopţeĭ. Ferret urma pe tînărul om foarte de aproape, de teamă de a nu se rătăci.

Câte o dată Lebont se oprea pentru un moment, se uita în toate părţile şi apoĭ îşĭ începea din noŭ mersul. Alte-orĭ ceĭ doĭ aventurierĭ se îngheşuiaŭ unul în altul şi îşĭ ascuţeaŭ urechile ca să poată distinge cel maĭ mic zgomot.

Trecând printr'o vale ciudată, Lebont se arătă de o dată foarte încurcat.

— Ne-am pierdut drumul? întrebă Ferret.

— Nu pentru multă vreme.

— Ce dracu veĭ face tu acum ca să putem eşi din încurcătura în care ne găsim?

— Eŭ mi-am lămurit drumul înainte de a pleca noĭ d'acasă. De exemplu uită-te. Iată tocmaĭ semnul pe care îl căutam.

Şi tînărul arătă o tăetură albă în trunchiul unuĭ copac.

Fără îndoială numaĭ atâta n'ar fi fost destul pentru a arăta calea unuĭ călător nocturn, puţin deprins cu pădurile Lumeĭ-Nouĭ.

Dar Lebont nu era acum la prima sa încercare.

El se opri în faţa uneĭ trecătorĭ înguste şi zise tovarăşuluĭ săŭ:

— Pe aicĭ este... Nu ne maĭ rămâne de cât să mergem drept înainte... Dar trebue multă băgare de seamă.

In adevăr, singurul loc de trecere era albia unuĭ torent, care se prăvălea din ca cadă în cascadă.

Ceĭ doĭ oamenĭ intrară în apă. Ferret împinse pe Lebont şi apoĭ îşĭ dădu şi el drumul. Escaladară ast-fel o serie de stâncĭ verticale; în fine Lebont se opri şi arătând muntele vecin, exclamă:

— Acolo este:

Nişte strigăte nelămurite se auziră în depărtare.

(Va urma)

ORAŞUL POMPEĬ

In ziua a doua după sosirea noastră în Neapol, am angajat o trăsură cu 15 leĭ, pentru toată ziua, plus un leŭ bacşiş şi am plecat la Pompeĭ unde am sosit în 2 ore. Drumul de la Neapol la Pompeĭ se face şi cu trenul în maĭ puţin de o jumĕtate de oră, oprindu-se la gara Pompeia 100 de metri depărtare de ruine.

Pompeĭ a fost un oraş înfloritor şi unul din cele maĭ importante din provincia Campania, situat spre răsărit de Neapol, pe malul măreĭ Mediterane la poalele munteluĭ Vesuviŭ. El avea o populaţie de 25—30 miĭ locuitorĭ. Catastrofa de la 23 Noembrie anul 79 după Hristos, îl îngropă pentru mult timp sub cenuşa vulcanuluĭ Vesuviŭ. Iată cum s'a întâmplat această catastrofă plutonică: «La 23 Noembrie anul 79 după Hristos, după cum spune d. Geffroi—saŭ la 23 August, cum s'a admis de toţĭ până acum, în timpul jocurilor circuluĭ, isbucni a doua şi suprema erupţiune a Vesuviuluĭ. Cu puţin maĭ înainte în sălile circuluĭ toată lumea se desfăta privind cum dansaŭ acele femeĭ frumoase şi încântătoare din oraşul Pompeĭ. De odată se văzu pe cer flacărĭ lungĭ brăzdând văzduhul, iar lumea de pe strade striga: Vesuviul s'a aprins! Spaima cuprinde pe pompeianĭ, care fug din amfiteatru nebunĭ de groază. Un potop de lavă, de cenuşă şi de sgură se revarsă, aĭ zice că e o ploae de foc; toate casele aprinzându-se şi prăvălindu-se rĕspândesc incendiul. Uniĭ se aruncă în strade unde mor înăbuşiţĭ şi asfixiaţĭ de praf, cenuşă şi de flăcărĭ, alţiĭ caută adăpost, dar sunt sfărmaţĭ de dărămăturile caselor.

O femee ţinând pe copilul săŭ în braţe, intră într'o groapă unde erupţiunea o astupă; un soldat de pază moare, cu o mână la gură şi ţinând încă cu cealaltă lancea sa. Familia luĭ Diomed fuge într'o pivniţă împreună cu vre o alte 5 familiĭ, dar cu toţiĭ mor sub loviturile furtuneĭ, saŭ în chinurile foameĭ. Un preot al Izdieĭ sfărîmă 2 zidurĭ spre a scăpa din locul fatal, dar moare sfârşit de puterĭ la al treilea zid; doĭ amanţĭ aŭ fost găsiţĭ strâns îmbrăţişaţĭ. De prisos a maĭ spune că animalele împărţiră soarta stăpânilor lor. O ploae de cenuşe a căzut, care se zice să s'ar fi întins până în Africa, dar care n'a ajuns de cât până la Roma. Lumea din Pompeĭ credea că catastrofa este universală şi că a sosit ziua din urmă.

Catastrofa care şterse de pe hartă oraşele Vezuviane: Pompeĭ, Strabrae şi Herculanum, menite a fi pentru noĭ cele maĭ bogate muzee, a cauzat şi moartea mareluĭ naturalist Roman, a luĭ Pliniŭ cel vechiŭ, venit acolo ca comandant al floteĭ din Misena. Nepotul sĕŭ Pliniu cel tînăr a descris evenimentele acestea în 2 scrisorĭ celebre adresate istoricuuluĭ Tacit.

Ziua întreagă ne-am petrecut-o la Pompeĭ, în care timp am căutat să nu ne scape din vedere, nimic din ceea-ce merită a fi vizitat. Partea descoperită până astă-zĭ nu formează încă jumătatea oraşuluĭ îngropat; însă această parte se zice că este cea maĭ importantă, de oare-ce cuprinde forul cu templele şi edificiile publice, două teatre, amfiteatrul, şi un mare număr de case.

Către seară ne-am înapoiat la Neapol, mulţumiţĭ că am văzut ruinele aceluĭ oraş antic.

N. I. S.

Către cititorĭ

Anunțăm pe cititoriĭ noștri că vom publica bucuros orĭ-ce articole interesante privitoare la călĕtoriĭ saŭ vînătorĭ, în țară saŭ strĕinătate, ce ne vor fi trimise.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate redacțiuneĭ «Ziaruluĭ Călĕtoriilor», str. Brezoianu 11, Bucureștĭ.

Reclama este sufletul comerciului

Dacă voiţĭ să CÂŞTIGAŢI O AVERE COLOSALA?

Grăbiţi-vĕ de a vĕ abona la ziarul

UNIVERSUL

Cel maĭ rĕspândit din întreaga ţară

Cel maĭ bine informat şi cel maĭ în corent cu întreaga mişcare politică, economică şi financiară din ţară şi din strĕinătate.

Care are corespondenţĭ specialĭ în: **Paris, Berlin, Londra, Viena, Budapesta, Roma, Sofia, Constantinopol, etc.**

Singurul ziar independent şi impartial

Cu începere de la **1 IUNIE 1907**, ziarul „UNIVERSUL" dă următoarele însemnate premiĭ la abonaţiĭ sĕĭ:

1) Un mare premiŭ de **1500 leĭ**. 2) 2 premiĭ de câte **250 leĭ**. 3) Treĭ lozurĭ întregĭ ale Lotĕrieĭ de Stat Român purtând No. 52.583, 52.594, 52.599. 4) 5 premiĭ de câte **100 leĭ**. 5) Patru premiĭ de câte **40 leĭ**. 6) 10 abonamente pe un an la „Universul" **180 leĭ**. 7) 10 abonamente pe 6 lunĭ **91,50**. 8) 10 abonamente pe 3 lunĭ **46,50**.

In cazul cel maĭ norocos se poate câştiga **900,000 LEI** ast-fel că se' pot cumpĕra Palate şi Moşiĭ.

cu nimic se poate câştiga o avere enormă!

— UNIVERSUL pregăteşte frumoase surprize numeroşilor sĕĭ cititorĭ —

Pe lângă acestea abonaţiĭ vor maĭ primi gratis un frumos roman intitulat

Fiul luĭ Ludovic XVI sau copilul rege

Tipărit înadins pentru abonaţiĭ ziaruluĭ „Universul".

De asemenea toţĭ abonaţiĭ primesc gratuit «Universal Literar» ziar sĕptĕmânal, care conţine, pe lângă o bogată materie literară şi o frumoasă ilustraţie în culorĭ.

Abonamentele la UNIVERSUL sunt excepţional de eftine:

Pentru un an leĭ 18, Pentru 6 lunĭ leĭ 9,15. Pentru 3 lunĭ 4,65

Abonaţi, spre a participa la tragerea premiilor de maĭ sus vor primi: Pentru un an 25 bonurĭ de premiĭ. Pentru şease lunĭ 10 bonurĭ de premiĭ. Pentru treĭ lunĭ 3 bonurĭ de premiĭ.